

NOVI tednik

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELSAH IN ŽALEC

Ob dogodkih na Koroškem

MAJAV MOST

Vsa naša javnost je ogorčena in osupla hkrati ob dogodkih, povezanih s skromnim uresničenjem obveznosti Avstrije glede desetine dvojezičnih krajevnih napisov.

Kdo so ljudje, ki 27 let po zmagi nad najbolj krvavim nacionalizmom v človeški zgodovini ubirajo njegove stopinje, njegove metode? Heilmaldienst? Domovinska služba. Tudi tega poznamo, Hitlerjeve tretje raje ga je nekoč radil. Niti najmanj pramovki ni bil, kot je bil Hitler s svojo zločinsko tolpo do zadnjega atoma osvajalet, uzurpatorski, uničujoč.

Kaj smo brali na transparentih, ki so jih avstrijski krajevniki nosili po Celovcu? Windischer sind keine Slovenen! Kaj potlej? Kelti? Etničani? Kitajci? Zakaj koroške Slovence razume vsak Slovenec, Nemec pa, ki govori svojo materinščino, nihče? Žato ob ogorčenju tudi naša skupnost naš takšnim ponižnim narodostvom.

Dogodki, ki smo jim pričali, imajo enak učinek, tudi če odvrčemo našo čustveno pridetost. Naša severna sosedica, Avstrija, je svojo suverenost dobila zahvaljujoč mirovni pogodbi, katere podpisnica je tudi Jugoslavija. Morala bi Avstrija, podobno kot vse Nemčiji, do danes ne imela prostora v družini suverenih držav in ljudstev na naši obli, če bi ne bilo pogodbe, ki zagotavlja vse narodnostne pravice Slovincem in Hrvatom v Avstriji. Ne obdalujemo tega našega podpisnika, ker vemo, da je bila Avstrija prva Hitlerjeva žrtve, šepav po nemajšni zaslugi avstrijskih nacistov, ki so kar brezumno z rajhovskimi zastopniki na seznamu vojnih zločincev. In kaj je bil prvi ukrep nacizma ob zasedbi Avstrije? Avstrijskim Nemcem so odvzeli politične svoboščine, suverenost, Slovincem pa vrh tega še pravico do narodno-

stne pripadnosti matičnemu ljudstvu. Če so današnji koroški Slovenci ostane po pogromih, razseljevanju, nasilnem potujčevanju, potem je današnji Heilmaldienst zvest naslednik in podaljšek tistih mračnih sil, ki se jih uradna Avstrija, tudi s pogodbo, tako gostobesedno otesa.

Rečeno je že bilo, da so skrajneži nosili ob zahtevah o ponovnem številu manjšine tudi napise, češ da vidišarji niso Slovenci. Kakšno spoštovanje vredna manjšina pa so, če smo bili v letih 1941 do 1945 tudi tu, pri naš »počasenla ob vsaki priložnosti z vindišarskimi psi?

In še eno. Ko je študent slovenskega rodu k napisu Hermongor pripisal slovensko ime Smohor, je bil kaj hitro pred zasliševalci in so-

dniki. Ljudje pa, ki noč za nočjo, od jutra do večera, vse dni in vse tedne uničujejo dvojezične napise, javno, ob zvokih koračnic, ti ljudje so nedosegljivi? Ker ni ustreznih ukrepov, ker ni prave volje po tem kančku izpolnitve državne pogodbe, so skaljeni tudi sosedski odnosi. Dovolj dokazov nudimo, kako so manjšine most prijateljstva med sosednimi narodi in državami. Toda v Avstriji je opornik tega mostu majav, majav je zaradi popuščanja do skrajnežev, katerih politična barva je v avstrijski mirovni pogodbi prepovedana; ki tako neumni niso, da bi se uradno deklarirali, kaj so, če pa imajo možnost, da se z dejanji o tem izpovedujejo.

Je treba še kaj reči?

JURE KRASOVEC

Uspeh naših zborov

Na republiškem pevskem tekmovanju »Naša pesem 72« v Mariboru so preteklo soboto in nedeljo peti trije pevski zbori iz Laškega in Celja dosegli izreden uspeh. V doslej najostrejši konkurenci na Slovenskem sta Komorni zbor pod vodstvom Egonu Kuneja in mešani zbor Franca Prešeren pod vodstvom Edvarda Goršiča dobila zlato oziroma srebrno plaketo.

Več o tem berite na kulturni strani.

KRITIČNO!

Na celotnem celjskem območju potekajo živahne razprave o pismu predsednika Tita in izvršnega biroja. Na razširjenih sejah komitejev so se sestali v Smarju, Zalcu, Celju, Laškem, Slovenskih Konjicah, Mozirju, Sentjurju in Velenju. V teh dneh pa berejo pismo tudi v osnovnih organizacijah in oddelkih ZK, kjer po razpravah tudi sprejemajo akcijske programe. Katere glavne misli izstopajo v razpravah? Smarski komunisti so ugotovili, da so odnosi med komunisti preveč »fili«, nekritični in netovariški in da v ZK manjka boja mnenj. Menili so tudi, da Smarsko območje ni moglo negativno vplivati na stabilizacijske tokove, saj je bila investicijska potrošnja tod itak preskromna. Slovenska družba pa navzlic ostrejšim stabilizacijskim ukrepom ne bi smela zmanjšati vlaganj na

manj razvitih območjih. V Zalcu so poudarili osebno odgovornost komunistov, velenjski komunisti pa so si zadali precej nalog na gospodarskem področju. Laška ZK zahteva enotno in usklajeno realizacijo stališč pisma na vseh ravneh. Na razširjeni seji komiteja v Celju pa so predvsem izpostavili naloge komunistov pri krepitvi samoupravljanja, uresničevanju ustavnih dopolnil, idejnopolitičnega usposabljanja in stabilizaciji gospodarskih gibanj. Sentjurski komunisti so bili zelo konkretni v razpravah o delovanju posameznih članov ZK. Mozirčani pa so se dogovorili predvsem za močnejšo idejnopolitično usposabljanje članov ZK. Tudi v Slovenskih Konjicah so poudarili naloge na gospodarskem področju in na področju kadrovske politike.

J. V.

VERA VODEB je zaposlena v tovarni EMO, kjer v surovinskem oddelku že enaindvajset let opravlja delo elektrovarilke. Komunistka je že od leta 1948 in vse do danes aktivno dela v organih samoupravljanja in družbeno-političnih organizacijah, kljub temu, da je mati dveh otrok in da družinske obveznosti zahtevajo od nje celega človeka. Sicer pa berite naš razgovor z Vero Vodebovo na 11. strani.

Foto: D. Medved

O TITOVEM PISMU

Minulo sredo je bila v Zalcu razširjena seja komiteja Občinske konference Zveze komunistov, ki jo je vodil politični sekretar Vlado Goršek. Poleg članov komiteja so bili navzoči predsedniki vseh komisij, ki delujejo pri komiteju, oziroma konference Zveze komunistov, navzoči pa so bili tudi člani občinskega političnega aktiva ter sekretarji organizacij in aktivov ZK.

Na razširjeni seji so v osrednji točki dnevnega reda obravnavali pismo predsednika Zveze komunistov Jugoslavije, Josipa Broza Tita. V obsežni razpravi, ki se je razvila po prebranjem pisma, so člani komiteja ter ostali navzoči analizirali številna aktualna družbena vprašanja ter se pri tem še zlasti zavzeli za večjo idejno in akcijsko enotnost organizacij in vseh komunistov v občini. Ugotovili so, da bo potrebno še doslednejše kot doslej izvajati postavljene programe dela, saj so v njih že navedena številna osnovna vprašanja ter naloge, ki jih načena tudi omenjeno pismo. Še zlasti pa so v razpravi izstopala vprašanja povečane odgovornosti vseh komunistov, prav tako pa tudi vseh vodilnih delovnih organizacij v žalski občini.

Na razširjeni seji komiteja so v celoti izrazili podporo čimprejšnji razrešitvi vseh vprašanj, ki jih načena pismo, dogovorili pa so se tudi o tem, katerim vprašanjem kaže pri obravnavanju pisma v osnovnih organizacijah, to poteka v teh dneh, posvetili še posebno pozornost.

B. S.

**STOP — pop moda
shop**

MLADO ZA MLADE

2. nadstropje

VELEBLAGOVNICA

z urednikove mize

Tudi današnji tednik je po obsegu močnejši kot navadno. Debelejši in spet z mnogimi zanimivostmi. Pripravili smo vam intervju z inženierem Andrejem Marincem, sekretarjem sekretariata CK ZKS, z naslovom ZK — najbolj levo gibanje. Milan senčar in Drago Medved sta se udeležila vojaških vaj celjskih teritorialnih enot. Pripravili smo reportažni zapis o mladi vlomilski skupini, Jure Krasovec pa piše o heninski šoli, učilni, ki odмира. No, vsega pa res ne smemo izdati, zato dočr preberite današnji NT.

Nagradna igra Spoznajmo se je vzbudila lep odmev. In danes vam še predstavlja prvo OSEBO TEDNA, Jožeta Jermana iz Spodnjih Gor pri Braslovcah. Zaupamo vam lahko, da je naš novinar fotografijo, ki jo danes objavljamo, posnel na Homu.

Uvodni članek namenjen koroškemu dogodku. V prepričanju, da se bodo demokratične sile v Avstriji le streznile in bodo spoznale, da z divjanjem avstrijskih nacistov in šovinistov ne gre le za gonjo proti slovenski manjšini, ampak da je zadnji zbor v Celovcu pokazal mnogo več. Protestiramo proti obojemu!

VAS UREDNIK

Kljub rasti — zaostajanje

Ena izmed bistvenih karakteristik stabilizacijskih prizadevanj v našem gospodarstvu je v letošnjem letu nedvomno izredno močno povečanje izvoza. Letošnji dosežki so naravnost rekordni, še zlasti pa je razveseljivo dejstvo, da se v seznamu letošnjih izvoznikov pojavljajo v nekaterih občinah celjske regije tudi podjetja, ki so doslej le malo ali pa celo sploh niso izvažala. Dosežki, ki so nad vsemi pričakovanji, med drugim tudi jasno kažejo na to, da obstoje na zunanjih tržiščih velike možnosti plasmana naše proizvodnje, le da smo v minulih letih to pomembno dejavnost precej zapostavljali. Dokazov za tako trditev prav gotovo ni potrebno navajati!

Izvojni rezultati prvega polletja kažejo, da kljub temu, da so bili nekod izvojni plani napram lanskim dosežkom močno povečani, ne obstaja bojazn, da le-ti ne bi bili uresničeni. Zanimivo pa je seveda primerjati dosežke med posameznimi občinami. Kljub temu, da je skoraj povsod opazen bistven napredek (ne, koliko manj kot v istem obdobju lani so izvozili le v Mariboru), pa so gibanja med občinami precej različna. Celje na primer je lani še držalo vodilno mesto po vrednosti izvoženega blaga, pa je le-tega v letošnjem letu še moralo prepustiti občini Velenje. Je celjsko gospodarstvo izvozilo manj? Nikakor ne! Porast izvoza je predvsem po zaslugi nekaterih podjetij močno porasel, toda v Velenju na primer pa še bolj. Razlika je precejšnja in gre predvsem na račun velikih izvoznih prizadevanj v kolektivih, kjer največji delež seveda odpade na Gorenje samo. Celjska industrija je v prvem polletju izvozila za nad 8 milijonov dolarjev izdelkov, v Velenju pa znaša polletni izvoz že nekaj nad deset milijonov. Če upoštevamo, da sta konec lanskega leta obe občini dosegli nekaj nad 13 milijonov dolarjev izvoza, prostora je več kot očitno, da je letošnji napredek Velenja na dlani. Pomeni Celjski dosežek zaostajanje? Da in ne! Glede na porast nikakor ne, glede na proizvodne zmogljivosti pa vsekakor da! Vsi hitijo, vsi stremijo za čim večjimi dosežki, razlika je le v tem, da se nekaterim v tem hitenju izredno mudi!

Na tretjem mestu pa se z okoli 5 milijonov dolarjev izvoza pojavlja žalska občina. Tudi to je razveseljivo in če bo trend polletnih gibanj ostal tudi v drugem polletju, potem letošnji žalski izvoz ne bo razno veliko zaostajal za lanskeletnimi dosežki celjskega gospodarstva. Tudi to je podatek, da v Celju kljub pomembnim in vzpodbudnim dosežkom le nekoliko zaostajajo. Ne gre za zaostajanje rasti, zaostajanje je v tempu, ki je drugod res silovit.

Vse to pa pomeni, da si bodo v delovnih organizacijah celjske občine, če bodo hoteli v korak z drugimi, v bodoče morali še več prizadevati na izvoznem področju, čeprav se v celoti zavedamo vseh težav, ki pri tem nastopajo. Izvoz ostaja tudi v bodoče med osnovnimi stabilizacijskimi prizadevanji in pospešitvi mu bo treba vso pozornost. Zapisati velja, da si mnoga celjska podjetja tudi na tem področju prizadevajo. Preko noči to ne gre, saj so zahteve zunanjih tržišč poznane, še zlasti pa zapadnih, kjer je konkurenca huda, kvaliteta pa pogoj, ki ga je šestokrat težko izpolnjevati. Bodi še tako ali drugače, uvodna ugotovitev drži in tega se morajo zavedati prav vsi, ki lahko tako ali drugače vplivajo na še večje dosežke v prihodnjem obdobju.

BERNI STRMCNIK

Šolstvo v regiji na rešetih

ŠE VEČ VLAGANJ V KADRE

**STANKO SELŠEK,
DIREKTOR
TEHNO-
MERCATORJA:**

Če gledamo profil strokovnega kadra, ki se izobražuje na VEKS-u, in potrebe gospodarstva, potem lahko ugotovimo, da je ta kader za gospodarstvo Celja in celjske regije nujno potreben. Nadaljnji razvoj bo nedvomno terjati še več tega kadra in je tako, upoštevajoč te okoliščine, odgovor, ali je Celju in celjski regiji potreben strokovni kader, ki se izobražuje na VEKS-u, lahko samo pritrdilen. Vendar pa je pri tem potrebno takoj ugotoviti, ali je v sedanjem trenutku možno zagotoviti vse pogoje za normalno delovanje takega oddelka v Celju, če že vemo, da so bile težave in so te še vedno prisotne v zvezi s srednjim šolstvom. Pri tem mislim na ukinitve oddelka srednje tehnične šole (kemijski odsek), nadalje vprašanje prostorske omejitve šole za prodajalce in drugo. Ob dejstvu, da se v Mariboru razvija močan višješolski center, ki prav na tem področju daje veliko kadrov, pa se je potrebno istočasno tudi vprašati, ob sedanjem situaciji, ali je glede na bližino že obstoječega centra potrebno ustanovljati povsem samostojen višješolski center v Celju ali ne oziroma ali je za Celje dovolj, da tu deluje samo oddelke te šole z njihovimi kadri. Zavedati se moramo, da samostojnost oddelka ali celo šole v sedanjem situaciji ni realna, če upoštevamo potreben predavateljski kader, katerega v Celju ni, ne nazadnje pa tudi pomanjkanje primernih šolskih prostorov. Smatram, da bi bilo potrebno vprašanje formiranja višjega šolstva in tako tudi posebnega oddelka VEKS v Celju postaviti na širšo osnovo ter s predhodno dobro ugotovljenimi potrebami, ustrezno zastavljenim programom, zainteresirati celotno gospodarstvo celjske regije kot tudi družbeno politične institucije. Šele tako široka diskusija bi dala ustrezen odgovor o tem, ali je realno planirati višje šolski center v Celju ali ne oziroma ali se je pri tem treba omejiti na določene oddelke v sestavi obstoječih višješolskih centrov in slično. Pričakovati je, da bi bil odziv gospodarskih organizacij za tako akcijo pozitiven. Tak zaključek lahko smelo povzamemo iz dosedanjih tovrstnih akcij, v katerih se je gospodarstvo skoraj dosledno odzvalo, pri čemer ne bi bilo odveč omeniti pripravljenost celjske trgovine pri razširitvi šolskega centra za blagovni promet. Smatram, da je zainteresiranost gospodarstva v Celju in v celotni

regiji za oddelke VEKS pa tudi morda za kakšen drug oddelke višje šole vsekakor podana, da pa je bilo v fazi priprave za ustanovitev tega oddelka čutili premajhno angažiranost pristojnih dejavnikov, predvsem v tem smislu, da bi se akcija publicirala ter da bi se interesi prizadetih povezali v enoten nastop pri uresnitvi tega programa. Menim, da gledano v perspektivi za Celje ni dovolj rešiti samo vprašanje, ali naj ima Celje oddelke VEKS ali ne, temveč je potrebno reševati problematiko višjega šolstva v Celju mnogo širše. Nedvomno en sam oddelke VEKS ne more zadovoljiti, gledano tudi čisto iz strokovne plati, niti sedanje, še manj pa bodoče potrebe gospodarstva celjske regije, niti ne more dati Celju obelježa višješolskega centra. Zavedati se moramo, da bo potrebno, če bomo hoteli držati korak z razvojem drugih populacijskih in gospodarskih centrov v Sloveniji, na področju kadrovske politike še veliko storiti. En tak ukrep pa bi nedvomno bil ustanovitev samostojnega višješolskega centra v Celju. Pri ustanavljanju posameznih oddelkov pa bo potrebno upoštevati specifične potrebe gospodarstva celjske regije in pri tem dati poudarek tistim strokam, ki jih gospodarstvo potrebuje, pri čemer bi moralo prav gospodarstvo odigrati odločilno vlogo. Pričakovati pa je, da bo zato, ali se naj Celje razvije v samostojen višji center, zainteresirana širša slovenska družbena skupnost, saj se bodo na ta način razbremenili sedanji višješolski centri, ne nazadnje pa tudi zagotovili pogoj za uspešen nadaljnji gospodarski razvoj te regije. Pri načrtovanju bodočega razvoja šolstva pa bo potrebno vsekakor upoštevati realne možnosti in moč gospodarstva celjske regije, še zlasti v primeru, da odziv širše družbene skupnosti (dotacije s strani republike), ne bi bil pozitiven.

Pri razvoju višjega šolstva v Celju pa bi bilo dobro in koristno upoštevati primer delovanja VSOD Kranj, ki z luje na področju cele Slovenije.

**ŠTEFAN
KOROŠEC,
POMOČNIK
DIREKTORJA
KOVINOTEHNE:**

V preteklem letu sta bila v Celju ustanovljena dva redna oddelka višje šole. V letošnjem letu pa imamo še prvi in drugi letnik na VEKS-u ter prvi in drugi letnik na Pedagoški akademiji. Skupno je vpisanih več kot 120 študentov. Tako je ideja o ustanovitvi oddelkov višjih šol v Ce-

lju po desetih letih končno realizirana. Pot do ustanovitve je bila dolga kljub številnim pobudam in sklepom o ustanovitvi — od občinskih in medobčinskih organov. Na koncu je ideja dobila svojo potrditev tudi v resoluciji sprejeti na 3. seji republiške konference ZKS. Ustanovitev dislociranega rednega oddelka Pedagoške akademije in VEKS je rezultat integrirane napore in skupnih interesov občinskih in regijskih dejavnikov. Zato so nekatere dileme, ki jih posamezniki postavljajo v zvezi z ustanovitvijo višjih šol v Celju, manj razumljive. Kot osrednja dilema se poraja ALI JE RACIONALNA TAKSNA ODLOCITEV, KO IMAMO POLEG UNIVERZE V LJUBLJANI IN BLIŽINI SE UNIVERZO V MARIBORU? Dilema ima svojo prostorno utemeljitev (razdalja v km) in ekonomsko dimenzijo. Glede razdalje sem mnenja, da je potrebno v Sloveniji imeti izdelan enoten koncept višjega in visokega šolstva in da je na osnovi le-tega potrebno razviti ustrezno disperzijo višjih in visokih šol v slovenskem prostoru. Posebej pa želim poudariti, da so želje o ustanovitvi višjih šol prisotne tudi v drugih občinah, npr. Kopru, Novem mestu (v Kranju pa je že ustanovljena) in da v teh občinah razdalja ne predstavlja posebnega problema, ki bi postavjal pod vprašaj pravilnost odločitve.

Druga dimenzija dileme — ekonomska — pa je po mojem mišljenju predvsem odraz kratkoročnega gledanja na ekonomsko načelo racionalnosti (s čim manjšimi stroški in naporom doseči čim večje efekte). Menim, da tako zastavljeno dilemo lahko razumemo le kot alternativo. Ob doslednem upoštevanju načela racionalnosti v praksi bi lahko pomenilo tudi sledeče:

a) Zakaj štipendirati štipendiste dve ali štiri leta na šolah, ker je smotrnejše odkupiti diplomante za 2 ali 3 milijone S din, ti diplomanti pa bodo takoj na razpolago in se bodo lahko vključili v delovni proces;

b) Ali pa, zakaj ne razpišemo višje štipendije in problem v zvezi z VEKS in PA bo rešen (stroške višjih šol spreminimo v štipendije). Opozoriti pa moramo na dejstvo, da v preteklem letu v Celju niso bile izkoriščene vse razpisane štipendije, verjetno pa bi bili zanimivi tudi rezultati analize o izpolnjevanju obveznosti štipendistov do celjskih štipenditorjev.

c) Menim, da celo vse investicijske odločitve ne morejo v celoti upoštevati ekonomsko načelo racionalnosti npr. izgradnje nekaterih objektov, industrijskih tirov, asfaltiranje internih poti itd. Kot je razvidno, gre v bistvu v navedenih primerih za ustvarjanje neobhodnih predpogojev, da bi lahko proizvodni proces organizirali.

V naših razmišljanjih v zvezi z delovanjem višjih šol moramo izhajati predvsem iz sledečega:

1. Jasno opredeliti namen ustanavljanja višjih šol v Celju in Velenju in definirati cilje. Odgovor je lahko zelo širok. Strnemo pa ga lahko s sledečo mislijo:

Zagotoviti študij tudi tistim posameznikom, ki imajo prirojeno dispozicijo, vendar ne

materialnih možnosti (spreminja se socialna struktura študentov). Predvidevamo, da se bo v sledečih letih število študentov povečalo za 100 odstotkov. Z ustanovitvijo višje šole pa bi se v Celju tudi formiralo strokovno jedro, oziroma razvila osrednja institucija, ki bi se bolj sistematično ukvarjala z razvojnimi in aplikativnimi raziskavami na področju celjskega gospodarstva.

2. Ugotoviti je potrebno osnovne pogoje za obstoj višjih šol in ti mislim, da obstajajo:

a) Baza-zaledje: iz celjske občine je v preteklih letih nadaljevalo študij na višjih in visokih šolah okrog 500 študentov (ali 100 od ene generacije). Po predvidevanjih, ki so zajeta v srednjeročnem republiškem in občinskem programu, pa bo v bodoče nadaljevalo šolanje od obstoječe generacije na višjih in visokih šolah nad 20 odstotkov generacije. To pomeni, da se bo vsako leto na novo vpisalo več kot 200 diplomantov srednjih celjskih šol;

b) Potrebe po kadrih so evidentne in so bile prezentirane v zadnji številki Novega tednika;

c) Ostali pogoji za ustanovitev višjih šol (kadrovske, prostorne, materialne in statusne) so delno ustvarjeni in omogočajo začetek delovanja višjih šol.

Menim, da se bo v zvezi z delovanjem višjih šol v Celju javilo še dosti problemov, katere bo potrebno analizirati in razreševati na konstruktiven način. Prav tako pa tudi neargumentirane dileme zavrniti. Zavedati se moramo, da ustanovitev višjih šol terja od vseh odgovornih dejavnikov tudi odgovornost za njihovo uspešno delovanje v bodočnosti. Zato je potrebna čimprejšnja rešitev vprašanja statusa šole. Ta status pa je zaradi molčanja republike še vedno odprt.

Na anketo o nekaterih problemih razvoja šolstva na celjskem območju žal niso odgovorili vsi, niti niso na kak drug način razložili mnenja ob vprašanjih, za katere nismo le kratkoročno zainteresirani. Znanje, izobraževanje, kadri — to so nosilci razvoja prihodnosti. In bolj ko bo območje zaostajalo prav na tem področju, pri skromnih možnostih primerne usmerjanja mladine v izobraževalni proces, pri uresnitvi naloge, da v srednje in višje šole zajamemo večji del abiturientov posameznih stopenj šolanja in da dobi združeno delo več sposobnih strokovnih kadrov, manjše bodo možnosti za hitrejšo spreminjanje sedanjega sestava gospodarstva, za doseganje njegove vitalne moči, za razvoj raziskovalnih skupin v delovnih organizacijah, za uvajanje nove tehnologije.

Tudi zaradi tega razmišljanja o prihodnjih zasnovah razvoja srednjega in višjega šolstva ne morejo ostati le v ozkih krogih šolnikov ali celo posameznikov. Prav gotovo ni bilo naključje, da se nekatere velike firme — gospodarske organizacije v Jugoslaviji odločajo za ustanavljanje fakultet. Najbrž ne le zaradi naklonjenosti do šolstva, ampak zaradi spoznanja, da postaja znanje dragocenejši kot kapital. Da bodo ka-

dri, nastali v spremenjenih razmerah izobraževanja, spoznanim občutkom, kako v obdobju znanstveno-tehnološke revolucije pridobljeno znanje progresivno zastareva in kako postaja znanstveno in raziskovalno delo neposredna produktivna sila, da bodo prav ti kadri, večja množica izobraženih ljudi, nosilci nove tehnologije, novih odnosov, drugega ekonomskega poguma.

Izobraževanje se bo v prihodnosti sposobneje prilagajalo potrebam velikih sprememb v gospodarstvu. Zato pa mora postati samoupravno povezovanje združenega dela in šolstva intenzivnejše ne le takrat, ko delovne organizacije nujno potrebujejo na primer 200 učencev več na šolskem centru za blagovni promet, ampak še mnogo bolj takrat, ko potekajo razgovori o mreži in sestavi srednjega in višjega šolstva, o učinkovitosti tega šolstva, o snovanju oblik višješolskega izobraževanja na območju ipd.

Šole v industrijska središča — zlasti višje šole. Ta zahteva ni le poklonitev poudarjenemu policentričnemu razvoju slovenskega prostora. V njej je izražena realna zahteva sedanosti in prihodnosti, enakomernejšega razvoja vseh delov Slovenije in spodbujanje spreminjanja neprijetnih izobraževalnih razmer na posameznih območjih. Na eni strani gre za to, da postanejo predvsem srednje in višje šole mnogo bolj dostopne vsej mladini. Na drugi strani pa moramo uvideti, da razvito šolstvo na posameznem območju posredno posega v vse pore družbenega življenja in ga kvalitetno plemeniti.

Celjsko območje se dogovarja o razvoju srednjega in višjega šolstva sorazmerno uspešno. In zlasti ko gre za oddelke VEKS, je potrebno izpostaviti njegove razvojne možnosti in širši družbeni karakter. V napovednem višješolskem centru z možnostmi novih študijskih smeri dobiva ta sedanja bitka za status oddelka VEKS nove razsežnosti. Ločevati moramo slabokrvno ambicioznost od zahtev sedanosti in prihodnosti. Ne videti širših vidikov takega oddelka predstavlja seveda nerazumevanje, prav tako problematično, kot je nerazumevanje republike, ki oddelku še ni potrdila statusa, njegovega položaja, družbene koristnosti in potrebnosti. Razvijanje srednjega in višjega šolstva na območju pa bo uspešno le takrat, če bo v teh procesih še bolj sodelovalo združeno delo — ne le s sredstvi, ampak tudi s predlogi za razvoj tega šolstva glede na perspektive razvoja združenega dela.

ANKETO PRIPRAVIL
JOŽE VOLFAND

SEJA MEDOBČINSKEGA SVETA

V ponedeljek se bo na razširjeni seji sestali medobčinski svet ZKS Celje. Člani sveta bodo spregovorili o gradivu Pregled aktivnosti in pripravljenosti komunistov za družbeno politično delovanje. Uvod v razpravo bosta podala Franci Ban in Truda Nemš. O dosedanjih prizadevanjih za združevanje skupnosti in za izenačevanje pravic iz zdravstvenega varstva kmetov in delavcev pa bo spregovoril Milan Loštrk, direktor Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje.

Smole in Šnuderl v Celju

KAKO RAVNAMO?

Člana zveznega izvršnega sveta JANKO SMOLE in BOGOSLAV ŠNUDERL sta se minule soboto mudila na krajšem obisku v Celju. Dopoldne sta imela razgovor z direktorji celjskih delovnih organizacij, popoldne pa sta obiskala še celjsko zlatarno.

Na sestanku z direktorji, razgovora se je udeležilo okoli dvajset direktorjev, je imel dodatno besedo predsednik skupščine občine Celje, inž. PUSAN BURNIK, ki je v kratkih obrisih orisal stanje in problematiko celjskega gospodarstva. Po tem uvodnem delu so udeleženci postavljali

govor pa je bil tudi o prizadevanjih Jugoslavije za večje uveljavljanje na tržišču Evropske gospodarske skupnosti. O tem je zlasti govoril B. Šnuderl, ki je opozoril na to, da se sedanja pogodba z EGS s prihodnjim apriornim izteče, zato je potrebno za menjavo s temi deželami doseči nov sporazum, ki naj bi omogočil tudi v bodoče še povečano izvozno dejavnost naše dežele na skupnem trgu.

Ko je Janko Smole, zvezni sekretar za finance, govoril o nekaterih aktualnih problemih v zvezi z nelikvidnostjo in zlasti problemom nepokri-

spremeniti strukturo kreditiranja za obratna sredstva, je bilo ugotovljeno na posvetovanju.

V zvezi s kliringom, oziroma multilateralno kompenzacijo je bilo ugotovljeno, da sedanje sankcije zoper kršitelje zakona niso bile učinkovite in kratki delež so potegnili predvsem podjetja, ki so v celoti prijavila svoje dolgeve, ineditem ko so drugi še nadalje obračali dobiček del tujega denarja. Poudarjeno je bilo, da bo potrebno pri naslednjem kliringu (ta bo še, kot je znano, letos) zagotoviti, da bodo resnično vsi

vprišanja, oba predstavnika zveznega izvršnega sveta pa sta nanje odgovarjala.

V ospredje razgovora so stopala predvsem nekatera najbolj aktualna in pereča vprašanja. Tako je tekla beseda o ukrepih zoper nelikvidnost, veliko pa je bilo govora tudi o kreditno monetarnem ter deviznem sistemu. Mnoga vprašanja so se nanašala tudi na predvideni zakon o obdavčitvi dohodka,

tihih investicij, je pri tem opozoril na neodgovorno obnašanje posameznih gospodarstvenikov, ki se nadalje poskušajo uveljavljati določene prednosti zase, ne da bi pri tem upoštevali napore celotne družbene skupnosti za čimprejšnjo stabilizacijo naše ekonomike. Nesprejemljivo je stanje, da banke še kar naprej kreditirajo zaloge in nedovršeno proizvodnjo in v bodoče bo potrebno bistveno

prijavili vse, kar dolgujejo. Le na tak način bo mogoče doseči, da bo kliring dal želene rezultate.

Razgovor z gospodarstveniki je pokazal, da vlada med direktorji celjskih podjetij velik interes za nekatere predvidene ukrepe, saj je od letih v mnogočem odvisno to, v kakšnem položaju se bo v prihodnosti naša celjska podjetja.

BERNI STRMČNIK

Kaj je fuš?

Pismo predsednika ZKJ Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ govori tudi o neupravičenem bogatenju. Poudarja, da se mora ZK resno in odgovorno spoprijeti s takimi primeri, ki spodbujajo socialno razlikovanje in razumljivo vznemirjajo nezadovoljstvo med ljudmi.

Prav v teh dneh pa mi je po naključju prišlo v roke nekaj pogodb med diplomiranim strokovnjakom in neko delovno organizacijo iz celjske občine. Slo je za dela, ki bi jih moral opraviti kolektiv, v katerem je zaposlen strokovnjak. Toda kot kaže, sta se iznajdljivi strokovni delavec in zainteresirani naročnik dogovorila bolj po domače in sklenila pogodbo za okroglih dva in pol milijona starih dinarjev.

Oškodovano je strokovnjakovo matično podjetje — ne le zaradi tega, ker je izgubilo posel, ki bi ga moralo opraviti v normalnih razmerah poslovanja. In ki bi ga zainteresirani naročnik tudi naročil. Oškodovano je tudi zaradi tega, ker bo ta isti strokovnjak velik del svojih delovnih sil in umskih naporov vložil v ta dodatni bogat zaslužek, v fuš. Saj je dva milijona in pol skoraj enoletna plača nekvalificiranega delavca! Ta pogodba pa najbrž ni ne prva in ne zadnja v tem letu. Posredno je oškodovana tudi širša družba, končno pa ta primer tudi zelo jasno kaže, kako je mogoče zaslužiti milijone poleg rednega, ne majhnega, osebnega dohodka.

Ne gre le zato, da bi razmišljali o tem konkretnem primeru. Z nji dajmo raje opozoriti na neke čudne navade v poslovanju nekaterih kolektivov, ki raje po domače financirajo fuš in na ta način spodbujajo »grabežljivost« del konjunkturalnih poklicev. Namesto da bi se trudili take možnosti in potrebe kar najbolj vtkati v redne, urejene, zakonite in pravilne odnose v podjetjih, ki zaposlujejo take vrste strokovnjakov. Tako domače dogovarjanje in poslovanje je prva pot k deformacijam, ki nato silovito in mnogokrat nekontrolirano butnejo na plan. Priznavanje prostega tržišča ali blagovno-tržnih odnosov še ne pomeni opustiti temeljnih načel socialističnih odnosov. Pa čeprav gre še za tako visoko cenjeno intelektualno delo.

Da bo ta zapis prav razumljen — v tem primeru gre samo za eno vrsto fuša. Za intelektualni fuš na račun podjetja. Ostalih žanrov fuša se ne loteva. Daleč od tega, da bi bil naperjen proti strokovnjakom, ki poleg dobro opravljenih službenih dolžnosti hočejo doseči še več — ali v željah po učinkovitejšem strokovnem delu ali pri vnovevanju svoje intelektualnega dela. Te večje ambicioznosti (strokovne knjige, članki, razprave, izumi ipd.) mnogim celjskim strokovnjakom itak manjka in so pravzaprav potrebni močnejše družbene spodbude. Ta zapis želi samo opozoriti, kako je družbeno neprimeren takšen privatni intelektualni fuš na račun družbenega podjetja in ljudi, ki v njem delajo. In kako je še bolj neprimerno to, da tak fuš podpira in financira drugo družbeno podjetje.

Zakaj? J. Volfund

VPRAŠANJE JAVNEMU DELAVCU

SPOŠTOVANI TOVARIŠ JOŽE JAN, PODPRESEDNIK SKUPŠČINE OBČINE ŽALEC

Niti polnih štirinajst dni ni minilo, odkar ste s prejemom svilenega traku svečano izročili javnemu namenu jame »PEKEL«, pa si jo je v tem času že ogledalo preko 2000 obiskovalcev. Podobno kot smo bili nad lepoto in urejenostjo prvega dela jame ob otvoritvi navdušeni mi, tako so bili navdušeni doslej vsi, ki so prišli v ta del občine Zalec in si ogledali te čudovite lepote, ki jih je narava tako velikodušno stakala na pravzaprav sorazmerno majhnem prostoru. V tem kratkem času je jama PEKEL tudi že doživela prvo šolsko ekskurzijo, saj so si jo ogledali učenci neke šole iz Maribora.

Ob obisku, oziroma otvoritvi jame, smo bili vsi enotnega mnenja, da ne bi kazalo predolgo odlašati z ureditvijo preostalega dela jame, za katerega je znano, da je večji in predvsem še lepši. Ko sem se pred dnevi pogovarjal s prizadevnimi turističnimi delavci v Sempetru, sem izvedel, da so za ureditev prvih 250 metrov jame po-

rabili celo nekaj manj kot 5 milijonov starih dinarjev, čeprav je vrednost opravljenih del najmanj enkrat večja. Denar so porabili le za razni material, vse ostalo je plod UDARNISKEGA DELA. Pa me ob tej priliki zanima naslednje in vam v imenu javnosti postavljam takole vprašanje: Kakšne so konkretne možnosti, da bi v okviru proračuna za prihodnje leto in s sredstvi, ki bi jih za ta koristen namen verjetno bile pripravljene prispevati delovne organizacije vaše občine, zagotovili potreben denar, da se ta prečudovit jamski svet že prihodnje leto v celoti uredi? Vem, da proračuna še niso sestavljali, vem tudi, da imate velike potrebe na mnogoterih področjih, ki jim v občini posvečate vso skrb in pozornost, prepričan pa sem tudi, da bi se z malo dobre volje in pripravljenosti dalo najti sredstva za ureditev jame, saj na koncu koncev resnično ne gre za velik denar. Prosim, bodite čimbolj konkretni!

Berni Strmčnik, novinar

ODGOVOR JAVNEGA DELAVCA

SPOŠTOVANI TOVARIŠ MILAN SENČAR, NOVINAR NOVEGA TEDNIKA

Zdi se mi pravilno, da kot javni delavec in redni obiskovalec sej občinske skupščine Sentjur postavljate javno vprašanje, kdaj, kako in kdo bo rešil celokupno problematiko zdravstvenega varstva občanov, posebej pa mladine v naši občini.

V pomoč pri odgovoru mi naj bodo nekateri statistični podatki.

1. Vsako delo zahteva primerne prostore, opremo in odgovarjajoče število kvalificirane kadra. Z velikimi napori občinske skupščine, zdravstvenega doma, Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje in vsestranski pomoči gospodarstvenih organizacij, smo po dolgih letih čakanja pred dvema mesecema dobili prepotrebno novo zdravstveno postajo. Ravno pomanjkanje prostorov je bilo vzrok, da se nekateri dejavnosti niso mogle širiti ali pa sploh uvajati.

Posledice so čutili pacienti in zdravstveni delavci. S tem, da je rešeno vprašanje prostorov, pa še ni rešena zdravstvena služba. Potrebni so kadri. Kadrovska zasedba pa je že vsa leta porazna, saj dosegamo pri zdravstvenih komaj 50 odstotkov republiškega normalnega, pri drugih kadrih pa ni štiti boljše. Najbolj pereče je pri zobarskih instrumentarjih, saj zaradi njih Zdravstveni dom Celje ne more nastavljati novih terapij. Jasno je, da pogostje pomanjkanje zdravstvenega kadra kljub presega nju delovnih normativov daljšo čakalno dobo, pri pacientih pa nezadovoljstvo.

Ce pa pogledamo 20 let nazaj, ko smo začeli načrtno reševati zdravstveno problematiko v naši občini, lahko trdim, da smo kljub skromnim sredstvom le napravili precejšen korak naprej. Verjetno ta korak ni tako dolg, kot si ga želimo mi, občani, pa tudi zdravstveni kolektiv v Sentjurju. Lahko trdim, da je dal vsak zdravstveni delavec in vsi, ki so pomagali reševati zdravstveno problematiko svoj delež, ki je bil dostikrat večji, kot mu je bil prvotno odmerjen.

Na vaše vprašanje kako mislimo reševati zdravstveno problematiko v naši občini, bi bil moj odgovor takšen: Novo zdravstveno postajo imamo. Rabimo še dodatno

opremo in kar je najvažnejše — dovolj zdravstvenih kadrov, in to zdravnikov, zobozdravnikov in srednji medicinski kader.

Najnujnejša je potreba po enem zdravniku, enem laborantu, dveh zobnih terapevtih, treh zobnih instrumentarjih in enem zobotehniku.

Jasno, treba pa je za te delavce stanovanja in sredstva za primerno nagrajevanje. Glede stanovanj upamo na dogovarjanje v novi delitvi stanovanjskega prispevka, saj bi tako dobila občinska skupščina več sredstev za gradnjo stanovanj za družbene delavce. Dokler pa novih kadrov ni mogoče postaviti, pa je treba s primeranim nagrajevanjem z že zaposlenimi doseči čim več in čim boljše uspehe. Trdim, da je kolektiv zdravstvene postaje Sentjur, stvari, izmene v tedniku sprejel pozitivno in želi vaše sodelovanje. Na bodočnosti ne gledam tako strašno črno. Seveda bo stalo še mnogo truda, dobre volje, pa materialnih sredstev. Sredstva pa bo morala dati družba in tu nam novinar lahko zelo pomaga.

Pri odgovoru na vprašanje, kdaj bodo otroci povabljeni na redne zdravstvene preglede, bi se oprl na nekatere statistične podatke.

V šolskem letu 1971-72 v občini Sentjur naj bi bilo pregledanih 545 šolarjev, bilo pa jih je pregledanih 405 ali 74 odst. Razen tega je bilo v šolski ambulanti Sentjur še 3935 aktivnih pregledov šolskih in predšolskih otrok, 74 odst. sistematsko pregledanih otrok je bilo pregledano v otroških šolah.

Iz teh skopih podatkov je razvidno, da se dela, ni pa vse narejeno. Vzrok je že znan, premalo zdravnikov. V letu 1971 je bil en zdravnik odstoten 7 mesecev v letu 1972 pa je bil zdravnik v bolnišniškem staležu še 6 mesecev.

Ostala dva zdravnika delata pač tisto, najbolj nujno.

Vendar se je tudi tukaj že začelo izboljšanje. Pred tremi meseci je nastopila služba zdravnic, ki se bo posvetila tel. dejavnosti. Zdravstveni dom Celje pa študira za naše potrebe še eno medicinsko sestro (končala bo verjetno prihodnje leto) ki bo za otroško varstvo.

Kot drugod, težimo tudi mi za disonanzskim načinom dela, karži disonanzska obdelava pacienta se mnogokrat uspešneja od toliko citiranega sistematskega pregleda.

Mislím, da bomo s skupnimi naporí vseh, ki so moralno, materialno ali kakorkoli dolžni skrbeti za zdravje občanov, ne samo mladine, uspešni nebrebati že te tožave ki nas čakajo.

JOŽE CEH, predsednik sveta za zdravstvo in skrbstvo

Obrtniki govorijo

CENE SO PRENIZKE

Franjo Perčič

Karel Šunko

Riko Grobelnik

V ponedeljek dopoldne so bile celjske frizerske delavnice — moške — prazne. Frizerji pravijo, da to ni redkost. Moda dolgih las in električni brivski aparati oglašajo njihovo eksistenco. Na drugi strani pa pravijo ljudje, da je danes striženje zelo drago. Mnogi se strižejo doma. Zakaj tolikšne cene in zakaj enaka cena tudi za striženje otroka, smo poprašali celjske frizerje.

FRANJO PERČIČ, Lilekova ulica 2: »Žal moram reči, da cene za striženje niso visoke, kvečjemu prenizke. Običajno striženje stane 9 dinar, striženja ni veliko, je takšna moda. Pa tudi v

zakotno ulico so me presebili. Dnevno je tako — do 20 striženj. Glede otroka, res je, cena je enaka. To pa zato, ker ga je težje ostrčiti kot odraslega. Otroci ne mirujejo pri striženju in se praktično z njegovim striženjem zadržim dalj časa kot pri odraslih ljudeh.

KARL ŠUNKO, Zidanškova ulica: »Striženje stane 9 dinarjev. To ni visoka cena zaradi kvalitete striženja, ki je v navadi pri celjskih frizerjih. Verjemite, v Ljubljani ali Mariboru je povsem drugače. V Zagrebu se celo pogovarjajo o 12 dinarjih za striženje. Dnevno se ostrži pri meni od 20 do 30 ljudi,

to pa pomeni, da je dela takko malo, da je cena dejansko nizka. Včasih sediva s pomočnikom od 7. do 9. ure zjutraj sama in čakava na prvo stranko. Z otrokom imam še več dela kot z odraslim, zato je enaka cena povsem razumljiva.

RIKO GROBELNIK, Kočnova ulica: »Striženje stane 10 dinarjev. Cena je kalkulirana glede na čas, ki je potreben za striženje in mislim, da je kvečjemu prenizka, ne pa previsoka. Moda dolgih las je vzela delo moškim frizerjem. Za otroka je cena enaka, ker se z njim še dalj zadržim, kot pa z odraslim človekom.« M. S., D. M.

Obisk v krajevni skupnosti Blagovna

NE VODE, NE VINA

PROSENIŠKO BREZ TRGOVINE, GOSTILNE IN VODOVODA — LJUDJE NAJBOLJ ŽELIJO ASFALT

Pisati o Blagovni ni preveč lahko, zaradi problemov, ki jih imajo prebivalci, še teže pa se je v to šentjursko krajevno skupnost pripeljati, če je človek občutljiv za svoj avtomobil.

Na znaku pred vasjo ne piše Blagovna, temveč Proseniško, ime Blagovna je ohranila le še podružnična šola. Ime od tod tudi izvira, namreč,

FRANC ŠUMER

Kolikor se spominjajo starejši ljudje, sta se imenovali Blagovna šola in stara graščina, v kateri so nekoč živeli židje in grofi. Raztresena vas je uradno Proseniško, med ljudmi pa je ustaljen izraz grem na Blagovno.

Odbornik Blagovčanov in predsednik krajevne skupnosti FRANC ŠUMER je bil doma, ko smo ga obiskali. Kolikor more, skrbi za kraje Proseniško, Cerovec, Sp. in

Gornje Repno, Goričico in predvsem predel, ki ga v šentjurski občini označujejo kot nekdanje — čeprav je zemlja še vedno kislila in neuporabna ter bo takšna po oceni prebivalcev še vrsto let — plinsko območje. Vse to namreč zajema krajevna skupnost Blagovna oziroma Proseniško.

Kot že običajno, smo najprej vprašali Franca Šumera, kaj vse imajo na Proseniškem.

»Razen šole, ki je štirirazredna, v višje razrede pa hodijo otroci v Celje, delno pa v šentjurski Store, nič. Gasilski dom stoji v Lokarjih, zanj je prispevalo tudi Proseniško. Največja rak rana našega kraja je trgovina, ker je nimamo. To je tudi eden redkih slovenskih krajev brez gostilne.«

Franc Šumer je bil pred združitvijo Resevne in celjskega Merxa poslovodja. Tedaj so se govorili, da bi na Proseniškem odprli trgovino, toda, zadnje čase ni o tem dosti čuti.

»Z gostilno je tako. Hoteli smo jo odpreti pri nas doma, žena je gostinka, pa kaj hočeš, če ni vodovoda. Le kako bi uredili sanitarne prostore?«

Tudi to je eden hudih problemov Proseniškega — ni vodovoda. Prebivalci so že večkrat zahtevali svoj priključek, toda odgovor je bil vedno enak: počakajte. In čakajo. Na vodo in priključek. Tako so na Proseniškem praktično brez vina in vode.

Proseniško ne bi bilo v šentjurski občini, če bi lahko zapisali, kako zadovoljni so ljudje tod s cestno povezavo z večjimi kraji. Makadam marsikoga spravi ob dobro voljo, še najbolj pa tiste, ki morajo vsak dan v službo v Celje, šentjurski Store. In teh ni imalo. Blagovčani so za razpis referenduma, sami bi veliko prispevali, samo da bi asfalt dosegel tudi njihov kraj.

Sicer pa so ljudje zelo navezani na svoj kraj. Vedno več je novih hiš, ljudje ne marajo več toliko za mesto. Zal pa na Proseniškem ni mladih ljudi.

»Nekoč smo imeli močno mladinsko organizacijo. Nato pa so se mladi zaposlili v drugih krajih ali odšli v tujino. Zdaj so tu samo starejši in ljudje srednjih let ter otroci,« je dejal Franc Šumer.

Da, daleč so tisti dnevi, ko so mladi ali pa gasilci popripleli in organizirali pošteno, veselo zabavo. Ali pa leta, ko so v šoli organizirali za matere Proseniškega praznovanje 8. marca.

Prav tako ni več plinskega denarja, ki je vsaj delno pripomogel k boljšemu življenju ljudi na Blagovni.

In kakšen je odnos občine do krajevne skupnosti Blagovna?

»Odnos občine je zelo v redu, toda kaj, ko sama občina nima veliko. Ljudje so že veliko prispevali in še bodo. Navadili so se,« je zaključil njihov odbornik.

M. SENIČAR

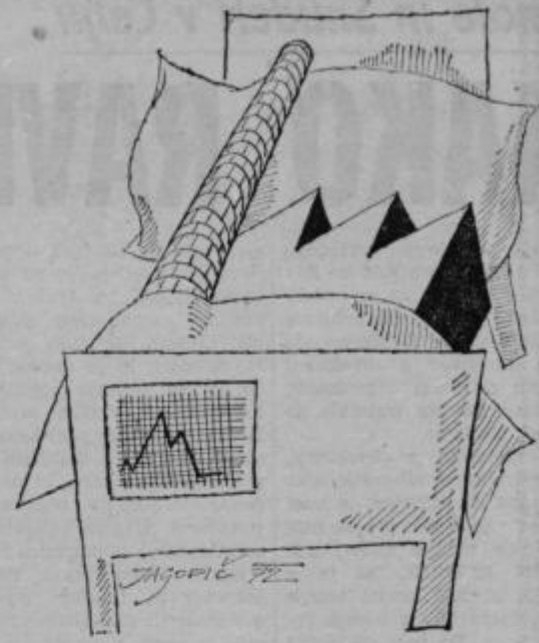
Mirno popoldne na Proseniškem

Vikendi v nevarnosti?

Sklep o tem, kje bo skozi Spodnjo Savinjsko dolino tekla bodoča hitra cesta, je skupščina občine Zalec sprejela že na eni izmed svojih spomladanskih sej. Po dolgotrajnih analizah ter tehničnih presojah so se odločili za severno varianto, ki bo najmanj prizadejala hmeljske nasevne v največji možni meri pa zagotovila celovitost tega dela doline, ki ga že sedaj močno prizadevajo delitev, ki jo povzroča Savinja s svojim tokom, sedanja cesta in seveda železnica.

Pred dnevi pa je bila v Zalcu razširjena seja predsedstva skupščine, ki so ji prisostvovali tudi projektanti bodoče hitre ceste. Na sestanku so predvsem obravnavali dve podvarianti glede poteka bodoče ceste skozi krajevno skupnost Polzele. Takoimenovana zahodna podvariante, bila je odklonjena, bi predvsem terjala precej več rušitev stanovanjskih hiš in nekaterih drugih objektov, poleg tega bi razdeljevala industrijski kompleks Polzele na dva dela. Po tej podvarianti bi namreč hitra cesta tekla skozi Polzele, tako da bi delila prostor med Tovarno nogavic in Garantom na dva ločena dela. To pa bi kasneje, še zlasti pa glede na perspektivni razvoj industrije v tem kraju, povzročalo mnogotere težave. Odločili so se torej, da se osvoji vzhodna varianta, po kateri pa bo hitra cesta potekala skozi Polzele nekoliko višje od sedanjega križišča ceste Sempeter-Polzele z železnico. Ta varianta bo terjala manjše posege pri rušitvah objektov, manj pa bo prizadejala tudi hmeljske površine. Edino vprašanje, ki pri tem nastaja, je, ali bodo v napoto nekateri vikendi, ki jih je v zadnjem času na Bregu pri Polzelu oziroma na predelu ob Savinji, zraslo kar precej.

Na seji predsedstva pa so obravnavali tudi bodoče križišče, kjer bo upravljalni odcep za Gornjo Savinjsko dolino in Velenje. Tu so predlagali, da se predvidena pentlja na vzhodni strani prestavi na zahod, s čimer bo manj prizadet hmeljski kompleks. Omenjeno križišče bo ležalo nekako na sredini med Orlo vasjo in Topljami. B. Strmčnik

Brez besed

O PLANIRANJU

Člani mešane, meddržavne komisije za medregijsko planiranje za nadaljnji razvoj Avstrijske in Slovenske Stajerske, so se pretekli četrtek sestali na peti seji, ki je bila v Celju. Zasedanje meddržavne komisije je vodil njen predsednik TINE LAH iz Maribora, prisotni pa so bili tudi predstavniki celjskega Zavoda za napredek gospodarstva FEDOR GRADISNIK, ALEKSANDER JERZERNIK, kot predstavnik Turistične zveze pa je na sestanku sodeloval tudi profesor ZORAN VUDLER.

Sestanek komisije je bil tokrat prvič v Celju, razlog zaradi katerega so se sestali na skupnem sestanku v mestu ob Savinji pa je v tem, da kaže pri razvijanju tesnejših stikov in načrtovanju bodočega razvoja obeh regij upoštevati tudi celjsko območje, ki logično zaključuje celoto severovzhodne Slovenije.

O čem je tekla beseda? Največ o sedanjem in bodočem sodelovanju na področju razvoja prometa, tako cestnega železniškega kakor tudi letalskega. Še zlasti o zadnjem so mnogo govorili in je bilo nakazanih precej možnosti učinkovitega bodočega sodelovanja. Posebno mesto in vlogo pri koncipiranju bodočega razvoja pa ima prav gotovo turizem. Zaradi tega je bilo tudi največ govora ravno o sodelovanju na tem področju. O možno stih turističnega sodelovanja na našem območju je govoril profesor Zoran Vudler, ki je goste izčrpno seznanil s tu-

rističnimi zanimivostmi ter objekti širšega celjskega območja. Kot poseben zaključek je bil na seji sprejet predlog, da se formira v okviru komisije posebna posvetovalna komisija, ki naj bi v bodoče delovala zgolj za potrebe medsebojnega turističnega sodelovanja. Nadalje so na sestanku ugotovili, da je od uspešnega sodelovanja med obeh regijama v bodoče marsičem odvisno tudi uspešno sodelovanje obeh celotnih dežel, pomembno torej za obe državi.

Po posvetovanju so si člani mešane komisije ogledali še turistični center na Golteh. Prihodnja seja bo 1. februarja v Gradcu.

B. S.

Protestno zborovanje

V ponedeljek dopoldne so se zbrali pred celjsko gimnazijo dijaki omenjene šole, protestnemu zborovanju pa so se pridružili tudi učenci avstrijskega Koroškega. Sestli vili so tudi pismo, v katerem izražajo pripravljenost pomagati slovenski manjšini pri uveljavljanju njihovih temeljnih pravic. V pismu so posebej poudarjali, da niti, ki je še posebno v zadnjih dneh dobilo široko odzvanje, ne vodi k nobeni rešitvi. Pismo so poslali avstrijskemu veleposlaništvu v Ljubljani.

Naši znanci

ŠE TRI IZ VOJNIH LET

Malo bi manjkalo, pa bi se v mojih obsežnih zapisih izgubila zgodba o tem, kako je Gustelj »ukradel« Nemcem novo gasilsko brizgalno, ki so jo Nemci zasigeli gasilcem v Sv. Jederti nad Laškim.

V tistih viharjih letih je bilo pač tako, da pred Nemci ničesar ni bilo varno. Pobrli so zvonove, pobrali skratka vse, kar je potreboval vojaški stroj »velikega reichsa«. Pa je naneslo, da so gasilci v Sv. Jederti nad Laškim kupili novo motorno brizgalno. Niti si je niso uspeli dobro ogledati, kaj šele

pošteno preizkusiti, pa so po njo že prišli Nemci in jo odpeljali v Rimske toplice, od koder bi morala naslednji dan na pot v Gradec. Pa ti pride Gustelju na misel, da bi bilo prav in pošteno, da ostane brizgalna kar lepo doma, saj so jo na koncu koncev gasilci iz Sv. Jederti kupili zase, ne pa za Nemce. Brizgalna je bila preko noči pred obcino v Rimskih toplicah. Gustelj pa oskrbi voz in vole, na

GUSTELJ TEICHMEISTER

pomoč pa povabi še ženo Mico, Karolino Hohkrautovo in hlapca Jožeta Kajtno in hajde sredi noči po brizgalno. Naložijo jo na voz in odpeljejo v graben, nekoliko stran od Stare pošte. Tu so jo pokrili s staro »cerado« ter dodobra založili z vejevjem. Tako skrita je počakala do konca vojne in gasilci iz Sv. Jederti jo imajo še danes.

Kako je naslednji dan robantil župan, si lahko le mislimo, ko pa je vprašal Gustelja, češ, vi ste prav gotovo morali ponoči kaj slišati, mu je ta mirne duše (in še po pravici) povedal: »Seveda sem slišal, kako ne bi, saj je kar precej rogovillilo, pa še avtomobil je pošteno ropotal. Toda jaz spoštujem naročila in ponoči res ne lažim iz hiše, da bi videl, kdo bi to mogel biti...« je še

pristavil in si pri tem seveda mislil svoje.

Nemški oficirji so bili na Stari pošti redni gostje. Vedno so prihajali, da se dodatno okrepčajo s čim domačim in tudi po pljači so radi segali. Pa se ti nabere nekega večera v posebni sobi kar lepa družina in bolj kot v dolino sili noč, manj se jim je mudilo. Gustelj jim je prinašal liter za litrom in gosposde so bili kmalu kaj dobro razpoloženi. Vse je kazalo, da ne mislijo še kmalu oditi. Gustelju pa so čedalje bolj »špancirali po živcih«. Jel je razmišljati, kako naj jim jo zagode, seveda še tako povrhu, da bo od tega tudi kaj koristilo. Ob takem razmišljanju mu obstanejo oči na brzostrelkah, ki so bile obešene na obešalniku v kotu sobe, čisto v bližini

odprtega okna. Poklical je ženo, naročil se pljače, češ, ta gre na moj račun. Okajeni oficirji so zadovoljni kimali in mežikali s steklenimi očmi. Gustelj je »popival« z njimi in čakal na ugodno priliko. Ko je družba vstala, se oprijela okoli ramen in jela prepevati »borbene« pesmi, ki krepijo vojaškega duha, se je Gustelj stegnil po prvi brzostrelki in že je odfrčala skozi odprto okno. Priložnost za priložnostjo in kmalu je bil obešalnik prazen.

Veselo je Gustelj nazdravil in se po tistem muzal. Končno je družina vstala, takrat pa je nastal preplah, da nikoli takega. Gustelj je jel gospode oficirje prepričevati, češ, da so prišli brez orožja. Med glasnim jadikovanjem so odšli, Gustelj pa pod okno, da je še pred njihovo vrnitvijo vse spravil na varno...

Cisto ob koncu vojne pa bi jo Gustelj kmalu skupil. Naneslo je, da so se hiši bližali oboroženi možje in Gustelj je mislil, da so naši. Ze jim je mislil stopiti nasproti, jih pozdraviti, ko je v zadnjem trenutku ugotovil, da so v resnici ustaši. Brž nazaj in skozi zadnje okno na plan, od tam pa proti vrtnariji, kjer se je po vseh štirih zavlekel v kanal. Dva dni in dve noči je potem Gustelj v tem kanalu razmišljal o tem, da so med partizani in ustaši le precejšnje razlike... Povsod so ga iskali, in če bi ga našli, bi se mu zgodilo isto kot Albertu Plahuti, ki so ga takrat ustaši ustrelili. Malo je manjkalo, pa bi Gustelj konec vojne dočkal kar v kanalu. Bodi tako ali drugače, čakal je tudi konec vojne, s tem pa se je v njegovem burnem življenju pričelo novo obdobje. (se nadaljuje)

Bralci pišejo

RAZLIKE V SOCIALNEM ZAVAROVANJU

V Nedeljskem dnevniku z dne 13. t. m. primerja Marjan Remic v članku »Socialne razlike od rojstva do smrti« zdravstveno zavarovanje glede plačevanja deleža prispevkov delavcev in kmetov socialnemu zavodu. Iz članka je razvidno, da so največje razlike v plačevanju tega deleža k zdravstvenim uslugam po delavcih in kmetih med zavodom v Celju in Ljubljani. Pri pombe v tem članku se nanašajo le na zavarovanje delavcev.

Če upoštevamo, da izdaja vsak zavod, ki jih je v Sloveniji devet, svoje odločbe, kakor tudi odločbe o plačevanju tega deleža, tedaj vidimo, da je v upravljanju teh zavodov pravi kaos.

Delavec prispeva k stroškom zdravljenja oziroma prejema na polročju:

Plača:	v Celju	v Ljubljani
za zdravlila na recept	5,00 din	4,00 din
za obisk zdravnika	15,00 din	10,00 din
za prevoz z rešilnim avtom	25,00 din	10,00 din
za specialni pregled	10,00 din	5,00 din
za zdravstvene usluge	40 %	10 %

Prejema:	1.000,00 din	1.500,00 din
pogrebina za starejše		

V tabeli še manjka, koliko prispeva zavarovanec za ortopedske pripomočke. Iz izkustva pa vem, da je tudi v tem razlika v škodo zavarovanca s celjskega področja.

Zal niso navedeni še upravni stroški zavodov, tako bi imeli popolno sliko gospodarjenja teh zavodov.

Najobčutljivejši je pač delež za zobne zdravstvene

ne usluge, saj mora zavarovanec v Celju plačati štirikratni delež Ljubljani. Prav gotovo je ta visok delež v korist privatni zobni praksi.

Primerjajmo še odloke, ki jih izdaja teh devet zavodov v Sloveniji, koliko nepotrebnega pisarjenja, koliko načinov upravljanja, to vse podražuje upravo v škodo zavarovanca.

Poprečno pride en zavod na 190.000 prebivalcev, ki pa niso vsi zavarovani. Za zavarovanca bi bilo najbolje, če bi bil en zavod za vso Slovenijo, ki bi imel potrebne izpostave. Tako bi bili zavarovanca izenačeni v prihodkih in prejemkih, vsa uprava bi bila poenostavljena.

Ljubljanski zavod je na svojem področju gotovo gospodarsko močnejši kot celjski, četudi so redni prispevki v odstotkih enaki, gotovinsko bo pa le neka razlika v korist zavoda v Ljubljani. Verjet-

no je tudi riziko dela večji v sorazmerju s celjskim območjem. Vse to vpliva na delež prispevka zavarovanca v Celju.

Z reorganizacijo zavoda v smislu navedenih priporočil ne bi bilo prav nič kršeno načelo samoupravljanja, koristilo pa bi gotovo zavarovancem; to naj bo tudi namen.

V socialnem zavarovanju ne bi smele biti raz-

like v zavarovanju, vsaj v republiškem merilu ne. Ze sam naziv zavoda pravi, da je socialen, to pa bo, če se bodo razmere izenačile v korist zavarovanca. To se bo doseglo z notranjo reorganizacijo zavoda.

Otmir KRIZNIK,
Laško

POLENA POD NOGE

Danes sem se še jaz namenil, da vam pišem o mojem problemu, to je o pospeševanju kmetijstva in pomoči kmetom pri mehaniziranju kmetijstva. Pogledajte, dolga leta sem na kmetiji, ki ima 8 ha, delal popolnoma sam. Delo je bilo res težko, a ker imam veselje do kmetovanja in naprednega kmetijstva, sem vseeno obdelal vsa polja in je posestvo napredovalo. Tudi mleko sem oddajal in so mi ga sprejemali, pa čeprav lahko rečem, da radi preobličice dela nisem imel časa vzdrževati zahtevane čistote. Komaj, komaj sem dobil res pridno in pošteno ženo, tako da sedaj res lahko kmetujem, posebno, ker mi še pri delu pomaga moj oče, kolikor pač more. Seve pa so mu rane, ki mu jih je prizadel okupator in Mathausen, pustile posledice — vendar pomaga, kolikor more. Star je 80 let. Moja žena je strašno čista pri spravljanju mleka in molži. Sedaj pa se je primerilo, da ravno jaz ne smem več oddajati mleka. Torej prej, ko nisem mogel vzdrževati čistote, sem ga lahko oddajal, sedaj pa, ko je čistota velika, je pa mleko nečisto. Vidite, tako metanje polen pod noge in taka pomoč pri pospeševanju kmetijstva pa malo bode v oči in ne morem si misliti drugega kot to, da je za takim pospeševanjem nekaj gnilega. Jaz bi si pa tako rad popravil razpa-

dajočo hišo ter kupil u-metnega pastirja. Mleko mi je edini dohodek. Ivan Kranjc, Sentvid pri Planini 13

STARO ALI NOVO

Zanima me, če za nagradno igro Ali poznate svoj kraj sproti slikate te kraje ali že imate fotografije v arhivu.

Slavko Merlak, Sp. Ložnica 27 pri Slov. Bistrici

ODGOVOR: Sproti slikamo!

O ODNOSU UČITELJA

Zgodilo se je v osnovni šoli Franja Vrnčiča v Gorici pri Slivnici, ko je učenec izostal od šolskega pouka dva dni zaradi bolezni, ker je imel črvesne motnje. Ko je prišel nazaj v šolo, ga je vprašal predmetni učitelj, zakaj je izostal od šolskega pouka. Učenec mu je povedal, da je bil bolan, ker je imel motnje v črvesju. Učitelj pa mu je dejal: »Jaz ti bom čreva v glavo zabil, pa boš vedel, kdaj so te bolela.«

Zato se sprašujem, ali lahko ima otrok še kakšno veselje do šole, če mu učitelj kaj takšnega očita.

Prizadeti iz Loke pri Žu-snu

Odgovor: Ime učitelja smo izpustili, enako obtožbo, da je tudi sicer grob z otroki. Ko bi se podpisali, pa bi pismo v celoti objavili.

ČUDNO RAVNANJE ZAVODA

Pišem vam kot žena obrtnika in nekakšen domač knjigovodja. Pa naj kar povem kajak.

Mož je obrtnik od aprila lani. Vseskozi plačujemo socialne prispevke enkrat mesečno, kar mislim, da je dovolj. Zavodu za socialno zavarovanje pa ni. Začelo se je letos po na-

vem letu. Plačilni nalogi so prihajali pogostejše, kot bi morali — zavod pošlje plačilni nalog enkrat mesečno za pretekli mesec. Meseca marca sem se napotila na upravo, kjer so mi prijazno razložili, da so imeli pomotoma knjižen dvomesečni znesek na neki drugi kartoteki, ki so jo založili in tako je prišlo do pomote. V veri, da je problem rešen, sem si dejala: »Se pač zgodi« in pomirjena odšla. »Premirje« je trajalo samo dober mesec, ko so zopet pričeli deževati plačilni nalogi, celo priporočeni. Nismo reagirali, saj smo bili prepričani, da bodo naslednji spoznali pomoto in odnehali. Pa smo se zmotili. Ob registraciji računa na občini je bilo v spisku dolžnikov tudi možovo ime. Ob predložitvi dokumentov je uslužbenec uvidel resnico in zneska ni odtegnil. Zopet je bil mir, tokrat samo en teden. Se večje presenečenje so nam pripravili na banki. Ko je bilo treba dvigniti prisluzeni denar, smo zaslišali besede: »Racun imate blokirani!« Skoroj nismo verjeli, da je možna tako velika pomota. Končno smo se na banki sporazumeli, da znesek — gre za 307,90 din — odtegnemo, saj sem itak nameravala nakazati znesek za mesec avgust. Se isti teden sem odšla — zopet seveda z dokumenti — na zavod, kjer sva se z isto uslužbenko kot prvič lepo pogovorili (šlo je seveda zopet za isto založeno kartoteko). Obiljubila je, da se bo stvar v najkrajšem času uredila, da bo že ONA poskrbela za to. Pa je lepo poskrbela, tako lepo, da se je po desetih dneh prikazalo priporočeno pismo s pripisom: upravni postopek. Ogorčeni smo!

Ne vem, kako so lahko uslužbenke tako zelo malomarne. Se več, sprašujem se, kako pravzaprav opravljajo svojo službeno dolžnost. Ali res ni nikogar, ki bi rekel o tem kakšno besedo? Imam občutek, da hočejo primanjkljaj po vsej sili nadoknaditi z goljufijo nad tistim, pri katerem imajo celo tako pravico, da mu zasežejo njegov težko in pošteno prisluzeni zaslužek. Nič nimam proti kavi in cigaretam v pisarnah, če je delo normalno, če pa se pojavijo take napake, ki so že več kot samo napake, se lahko samo vprašam, zakaj takšni užitki niso dovoljeni navadnemu delavcu v tovarni za strojem.

Na poslani upravni postopek ne bomo več odgovarjali, radovedna sem samo, kdo bo plačal obresti, ki tečejo iz dneva v dan za znesek, ki je že davno plačan, kdo bo plačal sodne stroške in ne nazadnje, tudi naše potne in ostale stroške. Kot vedno, ne bo tudi tokrat nihče kriv. Pa bi prav rada videla, da bi bil tisti, ki ima vse to delo v rokah, da bi tudi njemu enkrat blokirali plačo.

Vidite, napisala sem vam dolgo pismo, pa še več bi lahko povedala. Upam, da ga boste čimprej objavili v rubriki Bralci pišejo, da bo tudi širša javnost spoznala malomarno ravnanje nekaterih uslužbencev na zavodu za socialno zavarovanje v Celju in da bodo končno rešili naš in še nekaj takih primerov, ki so že kar skandalozni.

Milica Jevšenak, Stranice

MOJA LJUBEZENSKA ZGODBA

Vedno znova in znova posvečam svoje misli fantu, ki mu je danes drag ravno tako kot nekoč.

V tem trenutku, v nekaj sekundah, ko je tu pred mano, pa čeprav samo na papirju, ga osuplo občudujem. Prepričana sem, da njegovega obraza ne bo več moč pozabiti, kot da bom večno in za vse čase mislila nanj. Kot, da zatem ne bo več ničesar, kar bi mi lahko pomagalo zabrisati vse spomine.

Ko se je vnela ljubezen med nama, so se me skoraj na mah polotili dvomi in strah. Ali se res ljubiva? Zdelo se mi je nemogoče, da bi lahko bilo kaj drugače. V sebi sem gojila iz dneva v dan večje spoštovanje in ljubezen do njega. Vendar njegove notranjosti, njegovih skritih misli in pravih čustev nisem mogla nikoli ugotoviti.

Kaj neki je čutil takrat? Ali je sploh kaj čutil do mene, do takega majhnega neumnega ničeta, kar sem bila? Ne, z mano ni imel resnih namenov, vsaj pozneje ne več. Njegov tamen je bil samo ta, da me izkorišča.

Morda je že takrat pripadal kateri drugi, dragocnejši punc, ki je bila zrelejša in bolj izkušena, punc s čudovito nadarjenostjo, ki je mojo nemara presejala? Že sama misel, da je kaj takega mogoče, me je mučila. Misel na dekle, v katerem objemu bi lahko našel svojo srečo, me je gnala v obup.

Toda, človek se mora tudi s tem spoznanjem sprijazniti.

Takrat sem bila še rosno mlada. Nisem še poznala ljudi, njihovih hudobnih, nepoštenih namenov, nisem vedela popolnoma nič o njihovih gnusnih dejanjih, bila sem še pač premlada, da bi lahko o vsem tem vedela kaj več.

Niti nisem bila popolnoma prepričana, da najina ljubezen ne bo večna. In nisem vedela, da najina ljubezen ni ljubezen, temveč njegova potreba po zadovoljitvi njega — samega. Torej izkoriščanje.

Kot mlado, nedolžno, neizkušeno otročje, sem živela v upanju, da mi na svetu sile, ki bi mogla razdvojiti našo — razdvojiti najino prijateljstvo.

Vsem nisem vedno pokazala, da ga imam rada, da imam samo njega, pri katerem si želim razumevanja,

kategorega sem bila tako potrebna. Zelela sem, da bi mi pomagal v težavah, da bi me razumel. Moje besede, pisma — dolga pisma, niso bila dobrodošla pri njem. Poznal je moje življenje doma. Vendar o tem ni kdaj ve kaj razmišljal. Samo, da je imel on vse, zame mu ni bilo mar.

Kljub vsemu, mi je pomenil vse na svetu. Da, celo več mi je pomenil kot starši. Vendar tega ni vedel, ni občutil, ker je bilo skrito v moji notranjosti. Danes vse to ve, vendar mi nič ne pomaga. Spoznal je dekle iz moje bližine, s katero bo živel vse življenje.

Ljubezen! Ta ljubezen! Ali je vedno zla in nesrečna? Ali res nikoli ne vname obeh, ju vkleane in strne, da ostaneta eno za vedno? Nikoli ne pride, kadar je zaželen, in zmerom, kadar ni. Zakaj je naše srce tako kruto, nesmiselno? Razmišljam o svojih čustvih do njega, vendar vem, da so vse moje želje, da se vrne k meni, zaman. Zaman je vsaka misel, da bi se spremenil, pustil vse dosedanje punce in tudi to, s katero bo pozneje zaživel za vedno, pustil vso preteklost in ljubil samo mene, da, samo mene. Želim si ljubezni, njegove ljubezni. Sanjam o njem, sanjam, da je vse spet kot nekoč, nekoč...

Mislil mi uhajajo nazaj, na dan, ko sva se srečala. Ali je šel prvič poleg mene. Verjetno je vse to pozabil ali pa se spominja le bežno. Daljava, ki naju loči in seređa dekleta, preprečujejo, da bi bila spet skupaj.

Gledam ga, gledam njegov obraz, zunaj pa vleče tenak veter z gora, vendar me ne moti. Zvezde migljejo nad mano, luna se prikaže izza oblaka. Opazuje me in opazujem tudi jaz njo. Samo ona ve, da ga ljubim in preziram obenem, čeprav je poleg mene samo poslikan na papirju. Mislil, ki se podijo v glavi, so težke, a vendar lepe.

Zdi se mi, da je sedaj, ko obujam spomine, najlepši mesec, vse vidim zeleno. Zgodnji kosci so podrli že porumenelo travo, ki ne more več kljubovati sončni toploti. Stopnjuje se nalahno poznajo na pravkar pokoseni travi. Kot takrat. Takrat, ko me je vzel, ko sem postala iz dekleta ženska. Moje misli so tam — pri njem. Kako srečna bi bila, ko bi bil ostal ob meni, da

ne bi spoznal nove prijateljice, da ne bi bil odšel... odšel sam, novim avanturam naproti. Teško mi je, ko pomislim na vse to. Teško mi je takrat, ko se srečam z njegovo punco.

Gledam njegov lik, iz katerega bi rada očitala ljubezen, katere mi ne more več dati. Najine poti so različne, vem. Sprehaja se in morda ne ve, da pravkar hodim tudi jaz. Se kdaj spomni name, kot jaz nanj? Se, vendar njegovih dejanj ne morem razumeti.

Želim si njegove bližine. Rada bi spoznala njegovo skrivnost, lepoto njegove nečnosti. Ali občuti lepo to nočnejšo noč? Želim si sprehoda z njim, polet tja, kjer bi bila sama in najsrečnejša med vsemi srečnimi... Ko bi me prijel za roko, bi poletela čez planine, da si najdeva duševni mir, ki ga potrebujeva.

Sanje... Moje edino zatočišče v trenutku žalosti.

Ce si navajen, da te, ko prideš domov, čaka pismo od ljubljene osebe, je ločitev od vsega tega huda in bridka do bolečin. Da, celo misel na smrt se mi je kdaj pa kdaj pojavila v daljavi, misel na mojo lastno smrt, kajti brez njega se mi zdi življenje puho na brez vrednosti. Pokazal mi je le drobce velikega bogastva. Naučil me je ljubiti. Toda, kar mi je dal, je dovolj, da mu bom dolžna večno zahvalo.

Spominjam se, kako je vzel moj obraz med dlani in me resno ter molče pogledal. Bil je to gib neskončne nečnosti — gib moškega, ki je spoznal, da je sreča, pa čeprav bežna, le nekaj, kar ti nekdo podari.

Zakaj ne traja ta sreča večno? Moral je oditi, vem. Čeprav se je pred nekaj meseci spet vrnil k meni, pa tudi, če samo za nekaj minut. Spoznala sem, da me ni pozabil. Vsega se nikoli ne da pozabiti. Vendar se ne vrne nikoli več k meni. Vse je prepozno, vem. Ostala bom le s spomini na njegovo ljubezen, lahko rečem — najino ljubezen.

Sedaj vem, da vsa groza, veselje, smrt in ljubezen, sovraštvo in strast, dobrot in hudobija — vse to spada k čudežem mojega življenja. In tako stojim šele na začetku tega čudeža...

IDA KLER

Na rob konjiškemu prazniku

Z USPEHI V BODOČNOST

Letošnji občinski praznik v Slovenskih Konjicah je minil v znamenju delovnih uspehov, prvič pa so ga praznovali zunaj občinskega središča, tokrat v Zrečah. To je bil praznik zmage, za naprej in nazaj. Za nazaj? V spomin na oboroženo akcijo pohorskega bataljona, 12. oktobra, 1942 leta, so letos v Slovenskih Konjicah obeležili svoj občinski praznik.

Za naprej? V znamenju delovnih uspehov, polpreteklega obdobja smelo stopajo naprej. Počasi, a previdno in

Praznični dnevi konjiške občine so bili natrpani s programom. Osrednja proslava je bila v Zrečah. Omenili smo že govor na slavnostni seji občinske skupščine, bila pa so podeljena tudi priznanja za uspešno in požrtvovalno delo. Prejeli so jih: kvalificirani delavec iz Kovške industrije Zreče Stanko Petelin, kvalificiran delavec iz Konusa Franc Jelenko in predsednik pripravljalnega dela za izvedbo loških prireditvev Emil Zupanc. Občinska priznanja pa so podelili: par-

Zborovanja se je udeležil tudi borec in pisatelj Matevž Hacc. Stoji v sredi, poleg njega pa je v uniformi generalmajor Andrej Cetinski.

Podaljšani samoprispevek za katerega se referendum že pripravlja, bo občanom

Preveč bi upali, če bi mislili, da se naenkrat naredi vse, saj se je pretekla leta zelo malo vičalo v družbeni standard ljudi. Vsemu temu je danes naklonjena tudi občinska politika, ki namerava zlasti z novim kreditiranjem stanovanjske izgradnje napraviti občuten korak naprej. V svoj koncept dela so to sprejele tudi družbene organizacije in tudi veliki industrijski obrati.

Praznovanje občinskega praznika v Slovenskih Konjicah pa se ni končalo samo z množičnim zborovanjem v Zrečah, na katerem je govoril generalmajor Andrej Cetinski. »Vrednote narodno osvobodilne vloge moramo negovati, popeljati vas morajo novim uspehom naproti. Danes vaš bataljon sprejema ime Borisa Vinterja, ki se je boril tod okoli. Njegovo slavno ime ponesite naprej in naj vam bo vodilo vašega življenja. Tema se zbira okoli naše države, zato boste vi tisti, ki boste čuvali naše pravice, je v svojem govoru dejal. Tako

Partizanski bataljon Borisa Vinterja

trdno. Vsak korak je zastavljen tako, da ima trdna tla pod nogami.

Te dve misli, zmaga v preteklosti in uspešen start v bodočnost je izražal tudi govor predsednika občinske skupščine ing. Franja Tepeja na slavnostni seji občinske skupščine v Zrečah.

Oboje je povezano, iz preteklosti, ki nam kaže pot, si utiramo obstoj v sedanjost in prihodnost jutrišnjega dne, to je bil pravzaprav moto, v katerem je občinski praznik izvenel.

Pred občani Slovenskih Konjic je še mnogo neuresničenih želja. V nekaterem kraju je zavzetost večja, pri drugem manjša. Vsi pa znajo poprijeti za delo, zato je optimizem, ki vlada v vodilni ekipi občinske skupščine in družbeno političnih organizacij, upravičen.

tižanskemu bataljonu, Alojzu Vukačavniku, ing. Stanetu Kokalju, Francu Stefanetu, Jožetu Leskovarju in Stanetu Zuletu.

Temeljni kamen, ki so ga potem vgradili za novo telovadnico v Zrečah, je samo še dolg za preteklost. Zgrajena bo iz samoprispevka, ki se že izteka in iz dodatnih sredstev občinske skupščine. Tako, da bodo šli v novi samoprispevek leta 1973 s čistimi računi. Zrečani, ki so nadvse vitalni, mislijo, da se bodo samoprispevku priključili z 2-odstotno udeležbo od osebnih dohodkov. Toliko stvari jih še žuli, zato ob tolikih potrebah družbenega standarda hitijo. Radi bi prišli na zeleno vejo, zato morda tudi tolikšna neučakanost. No, z obljubljenjo telovadnico bodo pričeli, z elanom pa bodo nadaljevali.

Vgrajen je temelj za telovadnico v Zrečah.

Slovenskih Konjic zagotovili predvsem za silo urejene šolske zadeve in tudi standard kulturnih objektov ter rekreacijskih športnih igrišč se bo približal tisti meji, za katero rečemo, da je znosna.

je partizanski bataljon dobil najmlajšega slovenskega komandanta Franca Bana in tudi prapor. Prireditve pa so se nadaljevale.

Z. STOPAR

IVAN KRIVEC-VANČE

silske veselice. Pa mi je sogovornik dejal, da naj o tem raje kar molčim, kajti tudi sam je tako navdušen gasilec, da bi »slavna« najrajši kar s seboj nosil...

Pa sem se odločil, da tokrat tudi v tej naši rubriki predstavim nekoga, ki mu gasilstvo veliko pomeni, saj je z njim povezan, že odkar je nehal drsati po šolskih klopek. To je Ivan Krivec, ali kot ga v kraju, to je v Lučah, bolje poznajo, Pečovski Vanče. Če bi ga pobaral, kdaj je začel med gasilce, potem bi mi verjetno težko odgovoril, saj je tega že dolgo, dolgo let. Verjetno pa je to bilo ob kakšni priliki, ko je zatajila stara gasilska brigada. Zdavnaj so jo prizadevni gasilci v Lučah zamenjali z novo, modernejšo, pa jo je bilo treba popraviti. Vanče je namreč ključavničar, zato pa nič slabši mehanik, saj se spozna na vse, kar diši po bencinu in nafti. In ko je nekega dne pred mnogimi leti pokojni Viktor odločil svojo dolgoletno funkcijo pri motorki, je le-to prevzel Vanče in od takrat se od nje ni

poslovil. Še več. Dočakal je enega najlepših dni lučkih gasilcev, gasilski avtomobil in še danes ga vidim, kako je zmagovalno in ponosno sedež prvič za volan rdečega vozila, ki ga je kraj kupil v eni izmed mnogih solidarnostnih akcij.

Ni ga večjega praznika in prireditve širše ob čini, ko ne sedejo lučki gasilci v svoj novi avtomobil in se v paradnih uniformah pridružijo svojim tovarišem in ostalim društvom, ko sodelujejo pri proslavah. In takrat je med njimi tudi Vanče, ali bolje takrat je za volanom avtomobila, ki je bil nedavno tega še mnogim le daljnje sanje.

Sicer pa je Vanče svojo ključavničarsko obrt pred nedavnim opustil, ko se je invalidsko upokojil. Pokojnina res ni velika, no, nekaj pa mu vrše tudi delavnica, ki jo je dal v najem. Sicer pa se še vedno zadržuje v njej. Po navadi sedi ob vratih na starem avtomobilskem sedcu in prebira časopis, med njimi tudi Novi tednik.

Sicer pa je v svoji vedri in veseli naravi mar-

obrazi

sikdaj zagodel tudi kako veselo. Mnogi so prihajali v delavnico pred leti popravljati svoje jeklene konjičke, pa je nekoč nekemu, ki je razdiral pri motorju amortizer, prima. knil in to bo skrivaj še nek del od kolesa. Smeja ni manjkalo, ko je potem siromak vse popoldne postavil amortizer in vedno mu je pri tem kakšen del ostal. V glavnem pa je imel Vanče tako navado, da je ob kakšnih manjših popravilih, ko ga je lastnik pobaral za uslugo in povprašal za račun, kratko odgovoril: »Jurja dvestola! To pa je pomenilo toliko kot nič! Če je bila stranka domačin, je vedel, da mora dati za steklenico piva, če je bila stranka tujec, ji je razložil, da takih »dvestolnih« uslug ne zaračunava...

Ivan Krivec pa je predvsem in to bo dolgo tudi še ostal aktiven gasilec in na vsakem koraku si prizadeva, da bi svojemu društvu kar največ koristil.

BERNI STRMCNIK

turizem

Pogled na Planino pri Sevnici, v ozadju nova osnovna šola, ki je za ondote ljudi velika pridobitev.

Foto: B. Strmcnik

PLANINCI, KI SO ŽE PREHODILI SAVINJSKO POT:

Son Forjan, PD Zabukovica; Petek Edi, PD Zabukovica; Kotnik Stanek, PD Zabukovica; Oblak Terž, PD Zabukovica; Rozman Darja, PD OLJKA Polzela; Rozman Marjanca, PD OLJKA Polzela; Jordan Stelka, PD OLJKA Polzela; Jordan Božidar, PD OLJKA Polzela; Son Darko, PD Zabukovica; Son Bojan, PD Zabukovica; Son Marica, PD Zabukovica; Svetelšek Jožica, PD Celje; Mernik Marija, PD Sentjur pri Celju; Trček Milena, PD Sentjur pri Celju; Gregor Silva, PD Sentjur pri Celju; Oblak Marjan, PD Zabukovica; Zagožen Slavko, PD Zabukovica; Miklavc Tanja, PD Zabukovica; Miklavc Poldek, PD Zabukovica; Svetel Boris, PD Maribor — Matica; Svetel Matej, PD Maribor — matica; Culk Srečko, PD Vransko — Tabor; Culk Franc, PD Vransko — Tabor; Golavšek Matjaž, PD Vransko — Tabor; Golavšek Franc, PD Vransko — Tabor; Golavšek Darinka, PD Vransko — Tabor.

BOMO PRIČE POMEMBNI NAJDBI?

Javnosti prav gotovo še ni znano, da so v jami Pekel ob urejevanju poti, našli tudi na ostanke človeških kosti, ki so jih ljubljanski jamarji odnesli v Ljubljano v nadaljnje preiskave. Dosedanji izsledki kažejo zanimive ugotovitve. Medtem ko so ene kosti iz bližnje preteklosti, pa kažejo starejše kosti popolno podobnost v stopnji mineralizacije z živalskimi kostmi najdenimi v Babji jami. Gre torej za veliko verjetnost, da pripadajo kosti jamskemu človeku, ki je tod po vsej verjetnosti imel svojo paleolitsko postojanko. Če bodo nadaljnje preiskave to potrdile, potem se PEKLU obeta svetovni sloves, saj bi se s tem uvrstila jama med redka najdišča kosti paleolitskega človeka.

Izkopavanja v jami bodo nadaljevali prihodnje leto, sveda pod budnim nadzorom strokovnjakov.

KOMU VRTNICE?

Pri celjskem olespevalnem in turističnem društvu se pripravljajo na zaključek letošnjega tekmovanja med gojitelji najlepših cvetic. Akcija je zajela nad 1.500 ljudi, ki jim lepe cvetice in lepo urejeni vrtovi pomenijo veliko več kot samo hobi.

Posebna komisija, ki je ocenjevala prizadevanja teh ljudi, je objavila imena tistih sto gojiteljev cvetja, ki so po njenem mnenju dosegli največ. Spisek je objavljen v izloženem oknu turistično-informacijskega urada v Stanetovi ulici. Če je morda nepopoln, lahko opozorite sestavljalce na napako.

Društvo bo tudi letos podelilo zlato, dve srebrni in več bronastih vrtnic. Okoli osemdeset gojiteljev cvetja pa bo dobilo lepa priznanja.

V GOR. SAVINJSKI DOLINI 40.000 NOČITEV

Po podatkih celjske turistične zveze so v krajih Gornje Savinjske doline zabeležili v letošnji turistični sezoni okoli 40.000 nočitev, od tega nekaj nad 8.000 nočitev inozemskih gostov. Podatek je lep in razveseljev. Pri vsem tem pa je treba zapisati še to, da so v to številko vključene tudi nočitve na Golteh. In tako dobimo dve primerjavi. V kolikor zajamamo v Gornjo Savinjsko dolino tudi Golte, potem so imeli na celotnem območju za 5 odstotkov več nočitev kot lani, če pa izvajamo turistični center pod Medvedjakom, so imeli za približno 8 odst. manj nočitev.

Na vsak način gre za številke, ki nekaj povedo. Glavna sezona je v dolini v resnici kratka. Se slabše je, če jo zmoti slabo vreme. To pa hkrati pomeni, da bo treba več napraviti za stalne goste in s tem za neprekinjeno zasedenost nočitvenih zmogljivosti.

Vprašanje zase na tem območju pa je kmečki turizem!

Pred šestimi leti je Kofjčane in okoličane presenčilo s kvalitetnim igranjem kvartet Jurija Zdovca. Pridružil se jim je še kvartet Marles iz Maribora in nastala je utirana skupina instrumentalistov in pevcev, ki je letos posnela pri Jugotonu svojo prvo ploščo. Zda ni prireditve, da ne bi bili vabljeni na sodelovanje. Igrali bodo tudi na proslavi konjskega občinskega praznika. — Fantje izpod konjske gore so polni načrtov, prav te dni se pripravljajo na snemanje druge velike plošče z 12 skladbami. Vodja ansambla je Jurij Zdovec, njegov organizacijski vodja pa Jože Fideršek.

„Zlati“ in „srebrni“ pevci

V Mariboru je bilo v soboto in nedeljo tekmovanje odraslih pevskih zborov Slovenije pod naslovom »Naša pesem 72«. Z območja celjske regije so se tekmovanja udeležili trije zbori, od teh dva moška in en mešani. Oba moška zbora — zbor Svobode Laško in celjski komorni zbor sta nastopila v soboto hkrati z drugimi šestimi zbori pred nabito polnim avditorijem mariborske unionske dvorane.

Zbor iz Laškega pod vodstvom zborovodje Milana Kasesnika se je predstavil z epim, ubranim in kultiviranim petjem. S svojim nastopom je vsekakor upravičil sodelovanje na tem tekmovanju, ki je letos — mimogrede zapisano — doživelo izreden kvaliteten napredek. Laščani so za svoj nastop dobili pismo priznanje, prav gotovo pa jim bo ta nastop lahko samo še spodbuda za še kvalitetnejše delo, ki bi v prihodnosti moralo »roditi« tudi plaketo. Celjski moški komorni zbor pod vodstvom zborovodje Egora Kuneja se je predstavil z izredno izbranim sporedom pesmi. Vsak zbor je moral namreč poleg obvezne pesmi zapeti tudi dve pesmi po lastni izbiri. In v tej izbiri je imel dirigent komornega zbora srečno roko, saj sta obe pesmi navdušili poslušalce, tako da je aplavz skorajda prešel v spontane ovacije. S programom, preciznim izvajanjem, lepim naravnim tonom, doživetim interpretiranjem, skratka z vsem, s čimer se lahko pohvali odličen zbor, pa so celjski »komorasi« na

vdušili tudi strokovno žirijo, ki jim je brez premišljanja prisodila zlato plaketo z najvišjo oceno med moškimi zbori. S tem je ta celjski an-

Prejeli smo

O naših naivcih

Zadnji čas se prebija v sam vrh naivnega slikarstva tudi vsestranski slikar Ivan Malavašič, ki je znan tudi kot novinar in pisec besedil za narodno-zabavne skladbe. Mnogi očitajo naivcem, da so se skomercializirali ali z drugo besedo — »prodali«. Toda tudi umetnik mora živeti. Ljudje so že zdavnaj »zavohali«, da je lahko naivna slika tudi čudovita in moderna dekoracija v stanovanju. Zato je po naivnih slikah veliko povpraševanje. Veliko pozornosti vzbujajo tudi pri tujcih.

Tudi v Celju je za naivce veliko zanimanje. V Likovnem salonu lahko razstavlja po novem razstavnem programu le šolani slikarji. Tako pravzaprav ni prostora, kjer bi lahko razstavljali tudi naivci. V Celju sta razstavljal Jaki in Tisnikar. Da pa je naivna umetnost lahko enakovredna oni pravi, nam dokazuje to, da je v Zagrebu med drugimi tudi muzej primitivne (naivne) umetnosti.

BRANKO JERANKO

sambel vsekakor potrdil svojo visoko kvaliteto in dokazal, da je še vedno naš najboljši tovrstni ansambel, ki ga ne ovira niti menjava generacij ali kakršnekoli druge težave. Omeniti je še, da je zbor potemtakem naslednjega dne nastopil še na zaključnem koncertu štirih najboljših zborov, ki so prejeli zlato plaketo. Tudi ta nastop celjskih pevcev je bil pravo zmagovalstvo.

Da bi bil uspeh ansamblav s celjskega območja zaokrožen, so v nedeljo dopoldne poskrbeli še pevci in pevke mešanega zbora France Prešeren pod vodstvom zborovodje Edvarda Goršiča, ki so navdušili predvsem z odličnim muziciranjem vseh treh skladb in si pri tem prislužili srebrno plaketo. To pa je v zgodovini tega zbora doslej najvišje priznanje, ki mu bo gotovo v spodbudo za nadaljnje delo in rast.

Tako so vsi trije zbori dokazali, da tradicija zborovskega petja na našem območju še ni zamrla. Morda bi v prihodnje kazalo k podobnim tekmovanjem spodbuditi še ostale zore, zlasti iz Savinjske doline, ki imajo vse možnosti, da se razvijejo v kvalitetne ansamble. Uspehi pa naj bi bili slednjim tudi spodbuda za mlade ljudi, ki imajo veselje do zborovskega petja, pa še vedno stojijo ob strani in ne najdejo vedno poti do društvenih prostorov kakršnegakoli pevskega zbora. Z vključevanjem mladine v ansamble pa bodo naši zbori gotovo lahko posegali po najvišjih priznanjih tudi v prihodnje.

Štore

„Mrtvi Kurent“ gre v Prizren

Danes zvečer bodo odpotovali člani amaterskega gledališča »Zelezarske Celje-Store v Prizren, kjer bodo v soboto zvečer predstavili »Mrtvega Kurenta« v režiji Jureta Kislingerja. Za gostovanje v Prizrenu v »Večernih bratstva i jedinstva« pod nazivom »Revija amaterskih pozorišča Jugoslavije« je bila predstava »Mrtvega Kurenta« določena na letošnji republiški amaterski dramski reviji. Ob vračanju pa se bodo igralci na povabilo domačinov ustavili tudi v Paračinu, kjer bodo imeli v ponedeljek dve predstavi v okviru prireditve »Drugooktobarski susreti pozorišnih amaterov Srbije«.

Prihodnji teden se bo v Celju začela letošnja koncertna sezona. Otvorilni koncert bo v sredo, 25. oktobra v dvorani Narodnega doma. Nastopil bo orkester Slovenske filharmonije z dirigentom Antonom Kolarjem. Anton Kolar je Celjan ter se je po končani gimnaziji posvetil glasbenemu študiju v Ljubljani, izpopolnjeval pa se je tudi v tujini, kjer je že dosegel nekaj velikih uspehov. Z orkestrom Slovenske filharmonije bo predstavil celjski koncertni publiki Ipavčevu Sere-nado, Mozartov koncert za klarinet in orkester (solist Igor Karlin) ter Brahmsovo simfonijo. Tako bo ta prireditev v zadnjem času vsekakor eden osrednjih kulturnih dogodkov v Celju.

iz dnevnika slg

Drevi (v četrtek, 19. oktobra) bomo imeli premiero prve slovenske postavitve znamenite »TRAGICNE HISTORIE O DOKTORJU FAUSTU«, ki jo je napisal Shakespeareov sodobnik Christopher Marlowe. Ob svojem času ni bil Marlowe nič manj slaven kot njegov stratsfordski naslednik, njegova igra o doktorju Faustu pa je bila ena najbolj uspešnih in razburljivih dogodkov. V vseh svojih malostevilnih delih — umrl je star komaj 29 let — je postavil na oder osebe iz eksotičnih dežel, v Faustu pa je upodobil sodobnika, učenjaka svojega časa, ki se, naveščen pridobljenega znanja (vednosti o bogoslovju, medicini, fiziki itd.) zapise hudiču, da bi tako dosegel zadnje resnice o stvarstvu in užil življenje pravo do dna. Avtor se je poslužil popularne srednjeveške nemške pripovedi o zelo zanam doktorju Faustu, ki je baje dejansko živel. Goethe je kasneje enkrat prenesel to snov na nemška tla. Takratnemu občinstvu so se nedvomno ježili lasje, saj so lahko na odru sledili prepovedanim čarovnijam. Da jih je lahko Marlowe postavil na oder, je moral dati določene koncesije cenzuri. Ta koncesija se kaže že v sami zgradbi igre, ki je na zunaj ohranila podobo srednjeveške moralitete, vendar je vseskozi čutili velikansko silo avtorjeve izpovednosti o renesančnem človeku, ki ga je načel dvom o takratnih veljavnih resnicah in naukih. Faust človek se jim upre, ko odpira nove svetove in trga vezi srednjeveških dogem in verovanj, konformizma, čuti mora zato umreti. Res je, da stoji nadnaravne moči ni znal uporabiti za pametne in koristne stvari (v tem je podoben sodobnim atomskim fizikom), prevzel se je in sebično služil le svojim strastem. Toda za ta človeški greh je tudi kaznovan. Delo je prevedel JANEZ MENART, režiser nocojšnje premiere pa je FRANCI KRIZAJ.

Abonente premierskega abonmaja prosimo, da nam oprostijo. Izjemoma, zavoljo velikih programskih obveznosti smo morali prestaviti premiero na četrtek dan.

J. 2.

Kakšen uk harmonike?

Nakopičeni problemi in pomanjkanost šole so narekovali odboru za glasbeno dejavnost pri Občinskem svetu ZKPO v Celju, da je posvetil večji del zadnje seje celjskim harmonikarjem. V prvem delu so se pogovorili o statusu šole in njegovi strokovni ravni, dotaknili so se nekaterih neresenih vprašanj financiranja, odnosa do matičnega društva DPD »Svoboda« in obratno, ob koncu pa so sprejeli nekatere pomembne sklepe kot pogoj za kakovostno delo.

Celjska Glasbena šola iz različnih vzrokov ne poučuje harmonike, zato se je nekaj let nazaj oblikoval pouk tega instrumenta pri Delavskem prosvetnem društvu »Svoboda«. Delo je bilo več ali manj prepuščeno, kljub skromnim honorarjem, ves čas garaškim entuziazmom, ki so velikokrat sprejemali tudi »plačila« v obliki podcenjevanja glasbenih strokovnjakov. Razumljivo je tedaj, da so imeli velike težave pri zbiranju sredstev in ohranitvi ugleda. Bili so vztrajni in nadaljevali so. Šola je poceni in pod njenim okriljem najde »prostor« pod soncem vsako leto skoraj 50 učencev, največ takih, ki si ne morejo privoščiti dragoga klavirja. To so običajno otroci slabo in srednje situiranih staršev. Ljubiteljev tega slovenskega narodnega instrumenta je še veliko več, kot so jih lahko sprejeli — veliko so jih celo morali s težkim srcem odkloniti.

Kulturna skupnost prispeva za šolo vsako leto samo 10.000 dinarjev. To so sredstva, ki le delno omilijo breme učencev, ne morejo pa zagotoviti brezskrbnega strokovnega dela. Sklenili so, da bodo nastopili ob sprejemanju novega finančnega načrta manj skromno, saj zagotavljajo enakovredno glasbeno-izobraževalno poslanstvo. Poleg nastavitve mlajšega učitelja harmonike bi radi uvedli tudi glasbeno teorijo. Za vse to pa bodo rabili izdatnejšo finančno podporo.

Matično društvo »Svoboda« je bilo večkrat prisiljeno prelivati sredstva iz dejavnosti v dejavnost (tudi to je posledica neurejenega financiranja ter neenakomernega dotoka sredstev), zato so glasbeni pedagogi neredno prejeli za-

služene honorarje, zmanjkalo pa je tudi denarja za razširjeno dejavnost. Sredstva za harmonikarsko šolo bodo v bodoče izredno namenska in se za druge dejavnosti ne bodo mogla trošiti.

Predlagali so tudi občutnejšo kontrolo pouka, ki bi morala temeljiti na strokovnosti in prijateljskih obiskih.

Harmonikarska šola se ne bojuje samo za priznanje njenemu delu, želi postati enakovredna, enako pomembna kot redni glasbeni zavod. To ne smejo ostati le želje, za tem mora stremeti vsa celjska glasbena javnost. Kljub temu, da poteka pouk normalno, da je poslovanje urejeno, da je vse »lepo in prav« moramo najprej urediti »fasedo«, kot je na zadnji seji glasbenega odbora nekdo dejal. Ozdraviti moramo kronično bolehanje domačnosti in pretiti v neoporečno urejenost — to ne velja samo v tem primeru, za to boleznijo trpijo skoraj vsa ljudsko-prosvetna društva.

V šolskem letu 1971-72 je šola končala 25 učencev z odličnim, 13 učencev s prav dobrim in trije z dobrim uspehom; dva pa nista bila ocenjena. V prihodnjem letu nameravajo sprejeti vsaj 60 učencev, seveda, če bodo za to odobrena sredstva. Zanimanje za uk harmonike je izredno, zato bi ne bilo prav, da zavoljo lahko rešljivih problemov odklanjamo mlade ljubitelje harmonike.

S. ZVIJEJ

nr
naši razgledi

V torek zvečer je bila v celjski unionski dvorani svečana premiera jugoslovanskega filma Fadila Hadžića »Lov na jelene«, kjer je nosilec glavne vloge celjski dramski igralec Sandi Krošl. Dvorana je bila nabito polna in po končani predstavi so obiskovalci toplo pozdravili režiserja Fadila Hadžića, (levo), Lepetiča, Ergoviča in največ aplavza pa je bil seveda deležen naš Sandi Krošl.

Foto: D. Medved

Vrttiljak dogodkov

CELJE

Denar skozi čas

Lepa dvorana pionirskega doma »Cvetke Jerinove« v Celju se je za te dni, vse do sobote, 21. 1. m., spremenila v razstavisni prostor. Celjska podružnica Ljubljanske banke je namreč v okviru meseca varčevanja pripravila v njej izredno zanimivo numizmatično razstavo pod naslovom »Denar skozi čas«.

Razstavljeni novci — največ jih je prispeval Vinko Jordan iz Zala — niso mikavni samo za zbiratelje starega denarja, ne samo za mlade, marveč tudi za druge. To je izreden presek skozi čas in prizadevanje vladarjev vseh vrst od starogrških pa rimljanskih in drugih za kovanje lastnega denarja.

Razstava je zanimiva tudi zaradi tega, ker nas opozarja na kovnice v našega škriega območja. Le škoda, da med zbranim materialom ni novcev Celjskih grofov.

Razstavljeni novci so iz časov 500 let pred našim štetjem pa vse do današnjih dni. Razstavo lepo dopolnjujejo tudi novci, speli v narodnih nakitih pa hranilniki vseh vrst in ne nazadnje numizmatična literatura. M. B.

Borci podprli pismo

Na zadnji seji občinskega odbora Zveze borcev NOV v Celju so med drugim razpravljali tudi o nalogah članov in organizacij Zveze borcev NOV v zvezi s pismom predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije.

Politični sekretar občinske konference Zveze komunistov Stane Senčar je govoril o strateških ciljih, ki jih bodo morali v celjski občini izpolnjevati komunisti in vse napredne sile na področju samoupravljanja, ustavnih dopolnil, gospodarstva in socialne diferenciacije.

Borci so v razpravi podprli pismo predsednika Tita ter sklenili, da bodo kot nekdanji spet v prvih vrstah pri odklanjanju napak in deformacij. Odločno so se zavzeli za razvijanje tistih naprednih stališč, ki pospešujejo samoupravni družbeni razvoj in stabilizacijo gospodarstva v celjski občini. —ma—

KONJICE

Seja komiteja ZK

V tem tednu se je sestal komitej ZK Slovenskih Konjic na svoji redni četrti seji. Podali so oceno ekonomskih gibanj v občini Slovenske Konjice v prvem polletju 1972 in spregovorili o možnostih nadaljnjega razvoja. Uvodni referat je podal predsednik komiteja za družbeno ekonomske odnose pri občinski konferenci ZK TONE TURNER.

Na konferenci so sprejeli še program dela konference, komiteja in komisij za jesensko zimsko obdobje.

RADEČE

Naročili elaborat

Delavski svet tovarne dokumentarnega in kartonskega papirja Radeče je sprejel in potrdil poročilo komisije podjetja za pripravo integracije z Aerom Celje in naročil izdelavo integracijskega elaborata.

ŠMARJE

Asfaltirali bodo

V imenem končujejo zemljska dela na odseku ceste Podčetrtke — Imeno in kljub oviram, ki jih je povzročilo prejanje zelo slabo vreme, upajo, da bodo cesto asfaltirali do letošnjega praznika republike. Ni pa denarja za kilometrski odcep ceste iz Imenega do mosta na Sotli, ki povezuje Miljano in Imeno. Znano je, da je cesta po hrvaški strani Sotle asfaltirana v celoti in bi ta asfaltna povezava z naše strani za prebivalce omenjenih krajev veliko pomenila, saj ravno s te strani prihaja največ hrvaških turistov v Atomske toplice.

CELJE

O izenačevanju

Danes popoldne bo v prostorih občinske konference SZDL v Celju posvet s predsedniki krajevnih konferenc SZDL. Govorili bodo o nalogah krajevnih konferenc pri uresničevanju zdravstvenega varovanja delavcev in kmetov ter o nalogah pri uresničevanju ustavnih dopolnil.

Kako je z integracijami?

Ob 19. uri bo v dvorani Doma družbenopolitičnih organizacij v Celju sestanek aktivna direktorjev-komunistov. Govorili bodo o II. seji občinske konference ZKS, na kateri so razpravljali o samoupravljanju in o uveljavljanju ustavnih dopolnil. Pregledali pa bodo tudi sklepe junijske seje, ko so se konkretno zadolžili za pripravo osnutkov nekaterih integracij v celjskem gospodarstvu. Aktivni direktorjev-komunistov bo razpravljali še o pisanju predsednika ZKJ in izvršnega biroja predsedstva ZKJ.

Naše šole vsepovsod

„UČILNA“, KI OD MIRA

Brali ste zapis o šoli v Lesičnem, pa o šoli v Preboldu. O obeh ste pri branju dobili vtis, češ, šolstvo imamo, kot je treba. Pa ni tako. Slovenski sindikati niso brez vzroka zapisali v svoj kongresni program zahtevo, da je treba čimprej vse slovenski mladini omogočiti kolikor mogoče enak start v življenje, zaenkrat vsaj v obveznem šolanju naše mladine.

V današnjem zapisu se bomo srečali s šolo, ki je daleč od tega, da bi mladini, ki prihaja pod njeno streho po učenost, dala vse, kar je treba, kar dajejo druge, večje, bogatejše.

Predstavljamo vam torej šolo na Polani, heninsko šolo, šolo z bogatejšo preteklostjo od njene sedanjosti.

Na pobočju pod Lisco, pod hudim klancem, na katerem jedenim konjičem pojema sapo, stoji šola. Ze sedemdeset let. Leta 1902 so jo postavili in jo za ljudsko šolo sv. Kancijana imenovali. Vanjo so se v tem šolskem letu zgrnili otročaji iz Paneč, Polane in Lahovega grabna. V šolskem letu 1903—1904 se je v klopih gnetlo 111 otrok. 1905 do druge svetovne vojne v

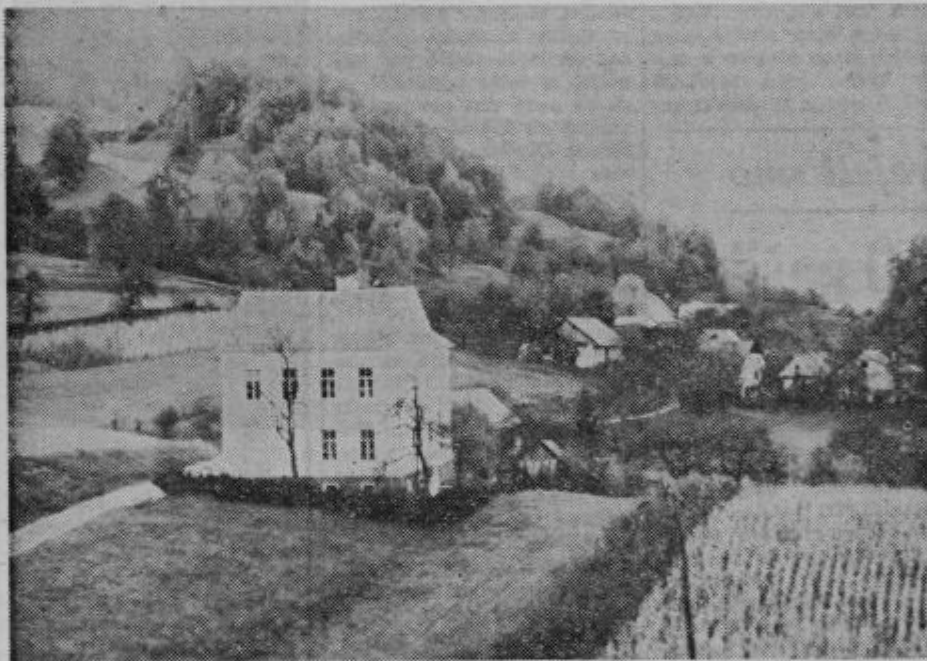
kasnejši komandant Ivan Kovačič-Efenka. Njegova slika visi v veži heninske šole, po njem se šola imenuje.

Bili so svetlejši časi, a jih ne bo več.

»Občani Polane, Paneč in okolnih zaselkov vidijo v šoli nekaj, kar jih veže skupaj. Tri leta sem tu in reči moram, da so vsi občani vselej rade volje priskočili na pomoč, če je šola kaj rabila. Ne

Potem najdejo boljšo priložnost, doštudirajo, gredo.

Franci Jontes je povedal, kako je pred časom ravnatelj Milko Vahčić pripeljal na šolo kandidata za razpisano mesto učitelja. Mladi mož je prišel, si šolo ogledal in se poslovil. Ko so z nestrpnostjo čakali nanj, so ga baje lepega dne videli na malem ekranu, kako ubrano poje v Akademskem pevskem zboru. Prišel

Podružnična šola »Ivana Kovačiča — Efenke« na Henini je najbolj oddaljen hram učenosti v laški občini. Letos poteka 70 let odkar so jo zgradili, otrok pa je v njej komaj za tretjino od števila ob njeni otvoritvi.

njenih učilnicah ni bilo nikoli manj kot 100 otrok.

In letos? Res je, iz Lahovega grabna hodijo otroci v Jurklošter. Tako v treh učilnicah sledi pouku v letošnjem letu 38 otrok. Vpisujejo vsako drugo leto, zato prvega razreda ni. V drugem je 12 malčkov, tudi tretjega ni, jih je pa v kombiniranem četrtim in petem 14. Tudi šest letos ni na »seznamu«, zato pa poteka v kombiniranem sedmem in osmem razredu za 12 otrok.

Mladine je vedno manj. Manj navzlic temu, da je v okolici te šole 68 domačij, da v šolo prihaja, kadar je spremenjena v voliše 138 volilnih upravičencev.

Heninska šola je bila od nekdanj težavna. Pred drugo svetovno vojno je bila kazenska. Tu je dlje časa zdržal le, kdor je ljubil samoto, pa tisti, ki je moral. Kot na primer slovenski glasbenik Radovan Gobec, ki je zaradi moči laškega trgovca Elsbacherja moral iz Laškega leta 1936 sem gor, ki pa zavoljo tega Kozjanskega ni zasvoščil, saj mu je poklonil odredno himno »Bohor je vstal...«

Henina je doživela med NOV svoj čas, ko je bila za vselej vtkana v zgodovino. Tu je bil prvi narodnoosvobodilni odbor na Stajerskem, prva slovenska šola v okupirani Stajerski, v sosesčini je bila partizanska tehnika »Anton Aškerc«. Tu čez je šla legendarna štirinajsta, v njej njen

toliko kolikor rabi, tega seveda ne zmorejo.

Franci Jontes, vodja podružnične šole na Henini, je nadaljeval, da se občani vse bolj zavedajo nuje, da bodo njihovi otroci, vsaj oni iz višjih razredov, nekoč morali v Rimske Toplice, kjer je bila letos odprta nova šolska stavba njihove centralne šole. Upajo, pa, da do tega ne bo prišlo, dokler ne bo cesta toliko boljša, da ne bodo vsak dan znova trepetali za varnost svojih otrok med njihovo vožnjo v dolino in domov.

Franci Jontes po sili razmer goji »famliljarnost« v svojem kolektivu. Na šoli sta namreč on in njegova žena Irena ves učiteljski kolektiv. Učiteljica, ki je pred letom prišla, za kratek čas odšla, zdaj pa dokončno, je pustila drugo-šolke v hudem zaostanku. Večina ni znala pisati, niti brati, računati pa na prste. Srečni dogodek, da se je učiteljskemu paru rodila hčerka, ima tudi senčno plat. Irena Jontesova se zdaj posveča svoji majhni punčki in se bo še nekaj časa. Zato drugi razred uči kolegica iz Jurkloštra in vse svoje dni prebije v učilnicah in fičku na vožnji med Jurkloštom, Henino in Rimskimi Toplicami.

»Na Henino učitelj ne pridejo radi. Midva z ženo nisva nezadovoljna. Vendar oba študirava. Prišel bo čas, ko bova tudi midva odšla. Malo učitelj je tu dolgo časa. Prihajajo predvsem mladi na svoje prvo službeno mesto.

je, videl je in pobegnil.

»Ni majhna odgovornost, ki jo učitelj tu prevzame na svoja ramena. Ko učenec zapusti šolo na Henini, dobi spričevalo, da je opravil obvezno šolanje. Mu lahko zagotovimo enako znanje kot šola v Rimskih Toplicah, Laškem, Celju, v Ljubljani? Se zdalec ne. Vrh vsega ob nenehnem pomanjkanju učnih moči, ob neprestanem menjavanju učiteljev tukajšnji šolarji samo zgubljajo. Da ne govorim o težavah, kot je recimo zahteva, da do konca šolskega leta ne smemo kupiti za šolo nobenega, tudi najskromnejšega učila. Kaj naj storimo? Učitelji pred mano, pa tudi jaz, od svojega denarja kupimo to in ono.«

Pa se je še pošalil, češ, kam bi sicer z denarjem, ko pa imajo do prvega kina 20, do prvega gledališča pa čez 30 kilometrov daleč, ko v trgovini v Jurkloštru skoraj za vsako drugo reč, ki bi jo želeli kupiti, pravijo: Nimamo!

Na dan obiska na Henini so učenke in učenci osmega razreda pisali test, ki naj bo v pomoč pri usmerjanju v poklic. Med drugim so zapisali, kakšen poklic bi si radi izbrali. Bili so skromni, preskromni. Človeka stresa, kako neizprosna je realnost, ki hromi domišljijo štirinajst, petnajst letnikov. Ni jih veliko, zato pokukajmo v testne liste:

VINKO SPITALAR bi rad šel v Tacen, kjer je že njegov brat. Zelo dober učenec je. Kje v Celju bi se potegoval za

Vegovo značko. POLDICA BAUMKIRNERJEVA, zelo dobra učenka, bo če bo vse po sreči, šivilja. ŠMIDOVA KARLA bi šla za trgovsko delavko, VEBROVA JUSTINA hrepeni, da bi bila vzgojiteljica, MARJANCA LASNICAR želi postati šivilja in ZDENKA SANTEJEVA medicinska sestra.

Tako je to. Od tod ni zdrav. nika, inženirja, fizika, ni umetnika, znanstvenika. Mor-da kak duhovnik.

Ko so občanom ob priložnosti povedali tudi to v zagovor ideji prešolanja na bolj razvito šolo, so se nekateri oglašili, češ, tu je hodil v šolo nekdo, ki je bil župan in je direktor. Kaj ko bi ga kdo vprašal, koliko dodatnega truda je vložil, da je dohitel vrstnike, ki so se šolali v boljših razmerah?

Marsikaj je kot na dlani. Na dlani je, da se podeželsko prebivalstvo redči. Na dlani, da šola, kot je heninska, ob vsem trudu učiteljev in marljivosti otrok, ne nudi enakih pogojev za življenje otrokom, ki jo po osmih letih zapuščajo. Na dlani je, da bo vedno težje najti prosvetne delavce v ta kraj in da še dolgo ne bomo tako bogati, da bi za 38 otrok mogli poskrbeti toliko učnih moči potrebnega profila in dragih učil, kot jih imajo šole v središčih s stotinami šoloobveznih otrok.

Ce je to na dlani, zakaj odlašamo?

Zato, ker je cesta ob Gračnici pozimi dneve in dneve neprevozna, ker je leto in dan

Franci Jontes, vodja podružnične šole na Henini, je učitelj v tem kraju tri leta, je pa kljub temu že med tistimi, ki imajo na tej šoli nadpovprečno dolg »staž«.

na svojih ožinah, klancih in zavojih neprestano nevarna, ker starši raje vidijo manj izobražene, vendar žive in ne pohabljenе otroke.

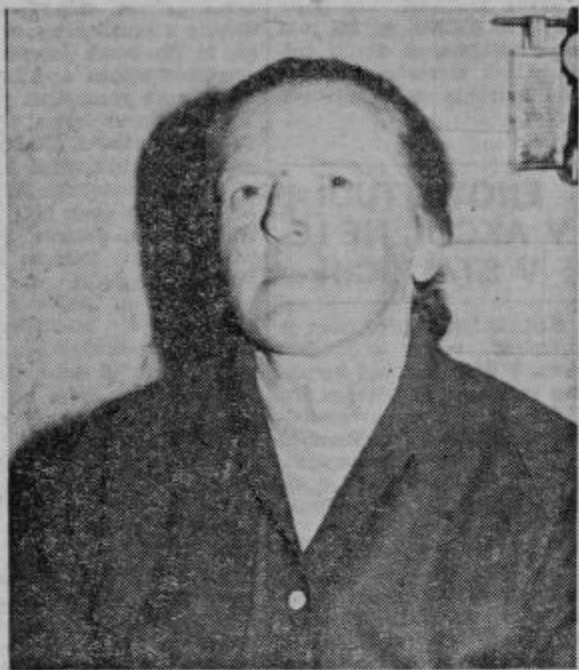
Zato Franci in Irena Jontes najbrž ne bosta nikoli občutila zadovoljstva, da bi v ordinaciji srečala zdravnika, v gledališču igralca, v zbornici kolega ali na prvi strani knjige avtorja in se razveselila: To je bil najin učenec!

JURE KRASOVEC

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

Njihovo življenje je materinstvo

KDO BO V ROBU GOSPODARIL

Jesensko sonce se je upiralo v skačevje Raduše, ko sem na drugi strani Savinje, v Krnici rinil v strmi breg proti kmetiji v Robu. Lovil sem sapa in se ustavljal ter oziral naokoli. Obsežne senožeti, raztresene kmetije, pa travnik v Logu pod mano, kjer je ravnokar potekala napeta nogometna tekma med fanti iz Luč in onimi iz Krnice. Jesenske barve v tisočerihi odtenkih so se ponujale na vsakem koraku in človek bi najraje obstal ter gledal in občudoval mojstrovino narave, ki ji ni kos nobena umetniška paleta...

FRANCKA ROBNIK, stara je 49 let, je rodila enajst otrok. Velika žalost je bila pri hiši, ko so ji prvi

trije kar kmalu po rojstvu zapovrstjo umrli. No, narava je poskrbela za svoje in vseh ostalih osem je odraslo v čile in zdrave otroke. Francka se je na kmetijo priženila leta 1946, sicer pa je doma iz Podvolovjeka in sicer je Pogorevka. Že naslednje leto po poroki so jeli prihajati na svet otroci, od katerih ima danes najstarejša hči 23 let in je poročena v Kamniku, kjer je tudi v službi. Najmlajši otrok je star 8 let in hodi v Luče, v drugi razred osnovne šole. Sicer pa to ni najmlajši otrok pri hiši. Mati Francka je namreč vzela k sebi tudi vnukinjo Blaženko, za katero skrbi, kajti mlada dva, kot je poveda-

la, imata tam v Kamniku težave z varstvom. Tako je Blaženka ostala pri njej, ki pa je itak vajena otrok in verjetno se ji bo kar stozilo po njej, ko jo bo zapustila.

Sicer pa je v Robu, kot se kmetiji po domače pravi, najbolj živahno ob sobotah in nedeljah, ko pridejo domov vsi otroci, tudi tisti, ki se šolajo po drugih krajih.

»Kdo bo kmetijo prevzel? Ja, to je pa zaenkrat še vprašanje. Sedaj gospodariva še kar z možem sama. Otroci nama po svojih močeh pri tem seveda pomagajo, toda kot kaže od fantov nobeden ni preveč vnet za kmetijo. Bomo še videli. Rada bi, da bi jo eden prevzel, ko bo napočil čas in pričel dobro gospodariti. Posestvo je lepo, terja le pridnih rok. Tudi pogoji za mlečno proizvodnjo so, toda z možem, ki je precej bolan in potreben zdravljenja, se je ne misliiva lotiti.«

»Kaj pa daje glavni dohodek?« sem se pozanimal.

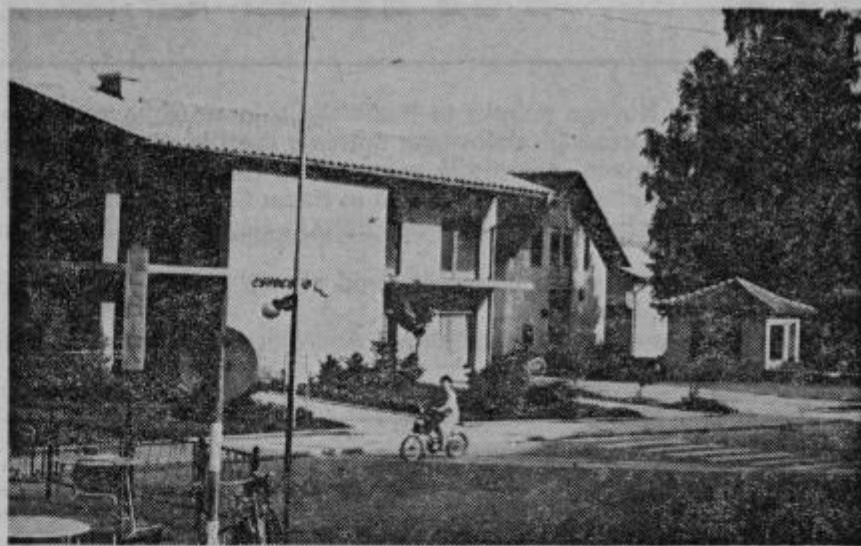
»Največ iztržimo od lesa, tu in tam pa prodamo tudi kakšnega prašička. Veste, takšne za plemo, zanje se več dobi. Ravno včeraj sem prodala dva. Sicer pa imamo pet goved in konja. Malo pa tudi preurejamo kmetijo,« je še dodala.

Da, kmetija v Robu čaka na mladega gospodarja. Le kateri jo bo prevzel, to je vprašanje. Začetni mu prav gotovo ne bo težko, saj je kmetija trdna, zemlja dobra, svoje pa bo v bodoče dajala tudi hosta, ki je ni ravno malo.

Berni Strmčnik

Ali poznate svoj kraj?

(11)

Veliko vas je pravilno odgovorilo, da je bil kraj, objavljen v prejšnjem Novem tedniku Velenje.

Izrečali smo: 30,00 din prejme Cvetka Kroflič, M. Dobje 25, Svetelka-Dramlje; 20,00 din prejme Zora Kopušar, Koroška 8, Šostanj; 10,00 din pa prejme Zdenka Sitar, Jekova 3, Velenje.

Dopisnice z odgovori, kateri kraj je danes pred vami, pošljite do ponedeljka, 23. oktobra 1972 na naslov: Uredništvo Novi tednik, Gregorčičeva 5, Celje.

**KMETIJSKE STROJE
GORENJE — RAPID
in
GORENJE — STEYER**

DOBAVLJA

VELENJE
poslovna enota AGROS
Foitova cesta 6

KAKO V PRAKSI?

Včeraj popoldne je bil v sejni sobi komiteja občinske konference ZKS Celje razgovor o uresničevanju ustavnih dopolnil v EMO, Zelezarni in Cinkarni. Na razgovoru je bil tudi Mitja Svab, predsednik komisije za samoupravljanje pri republiškem sindikalnem svetu.

DOGOVOR O KADROVSKI POLITIKI

Včeraj se je sestalo društvo kadrovskih delavcev v Celju. Kadrovski delavci so spregovorili o osnutku družbenega dogovora o enotnih osnovah kadrovske politike v občini Celje.

Intervju z Janezom Krofličem

VELIKO PRIČAKUJEMO

Mladi na celjskem območju so v minulem obdobju posvetili veliko pozornosti razpravi o težah za III. konferenco veze komunistov Jugoslavije, na kateri bodo obravnavali družbeno politični položaj mlade generacije v naši samoupravni socialistični skupnosti. Za krajši razgovor smo naprosili JANEZA KROFLIČA, predsednika Medobčinskega sveta Občinskih konferenc Zveze mladine za celjsko regijo, sicer pa predsednika občinske konference Zveze mladine v žalski občini.

NOVI TEDNIK: Kako ocenjujete dosednji potek razprav o težah za III. konferenco ZKJ?

JANEZ KROFLIČ: Teze so vzpodbudile mlado generacijo k večjemu in aktivnejšemu delu. Mladi ljudje so z velikim zadovoljstvom sprejeli teze in odločitve ZKJ, da spregovori o nalogah ZK pri spodbujanju dejavnosti mlade generacije v ustvarjanju naših samoupravnih socialističnih družb. V celjski regiji smo k javni razpravi programsko in organizirano pristopili. Iz dosedanjih razprav, ki se v glavnem zaključujejo, smo ugotovili naslednje: teze odpirajo izredno obširen sklop vprašanj oziroma problemov,

s katerimi se srečuje celotna naša družba, še posebno pa jih čuti mlada generacija. Zato smatramo, da je ugotovitev, da so problemi mlade generacije, problemi celotne naše družbe, izrednega pomena.

NOVI TEDNIK: Slišati je bilo mišljenje, da so teze precej splošne in premalo konkretne, kaj sodite o tem?

JANEZ KROFLIČ: Res je, mladi smo ugotavljali takšne ocene in s to ugotovitvijo se sicer strinjam, vendar sem prepričan, da se mora konkretizacija predvsem izraziti v našem delu. Prav gotovo bi bilo slabo, če bi samo čakali na neke konkretne direktive, sami pa bi se še naprej neodgovorno obnašali do vseh aktualnih ekonomskih in družbeno političnih vprašanj. V tezah so sicer podana nekatera vprašanja, ki jih v občinah sami prav gotovo ne bomo mogli razrešiti, zato pa se bomo za njihovo uspešno razrešitev morali dogovoriti v okviru celotne republike.

NOVI TEDNIK: V razpravi o težah pa se je mladina dotaknila tudi problemov učno vzgojnega dela. Kakšne ugo-

ovitve ste oblikovali v zvezi s tem kompleksom vprašanj?

JANEZ KROFLIČ: Ugotovili smo, da je bil vpliv zveze komunistov na oblikovanje učno vzgojnega dela doslej premalo prisoten. Obstajalo

je mišljenje, da je ves pedagoški kader že po svoji profesionalni pripadnosti dovolj socialistično usmerjen, medtem ko praksa takšnega pojmovanja ne potrjuje. Učinkovito pedagoško delo lahko realizira le takšen pedagoški delavec, ki je v celoti predan socializmu ter je njegovo de-

lo vedno prežeto z idejami, za kakršne se borimo. Prepričani smo, da bo potrebno zelo energično poseči v spreminjanje obstoječe kadrovske strukture šol na vseh nivojih. Menimo, da je potrebno s to akcijo pričeti takoj, v njej pa morajo poleg Zveze komunistov, Zveze mladine, sodelovati vse progresivne družbene sile in strokovne institucije s tega področja.

NOVI TEDNIK: Jutri boste v Zalcu imeli takomenovano programsko konferenco, na kateri boste sprejeli program aktivnosti v naslednjem obdobju. Katerim vprašanjem nameravate posvetiti največ pozornosti?

JANEZ KROFLIČ: Največ pozornosti bomo posvetili nadaljnji krepitvi organiziranosti mladih v aktivnih ZM, nadalje idejno političnemu usposabljanju mladih, še zlasti pa bomo jasno opredelili vlogo mladih komunistov v delu aktivov ZM in specializiranih organizacijah. V okviru našega programa dela bomo ocenili tudi mesto mladih v prihodnjih skupščinskih volitvah.

Razgovor pripravil:
BERNI STRMČNIK

POČAKAJ, SINKO!

Praviijo, da so ljudje najbolj občutljivi na svojem žepu in pri otrocih. To drugo, je razumljivo, čeprav tudi prvo ni brez vzroka.

Ostanilo pri najmlajših. Ni matere in očeta, ki ne bi bil nesrečen, če je otrok bolan. Najhuje je na začetku, ko vidimo, da je z otrokom nekaj narobe. Kaj mu je? No, potem, ko zdravnik pove diagnozo, je še vedno hujo, vendar že nekoliko laže, saj vemo, kaj je potrebno narediti, da bo otrok zopet zdrav.

Ce imate otroka, starega pet let, pomislite, da vas ponoči, oziroma zgodaj zjutraj zbudi njegov jok.

Vstanele in pogledate. Kri.

Lije iz nosa. Blazina krvava. Ušesa polna krvi.

Mali in bledi obrazek ter velike oči, v katerih sije strah.

»Mamica, kaj mi je?«

Tako se je pred dnevi zgodilo mladim staršem.

Kaj narediti? K sreči je pri hiši avtomobil.

K zdravniku! Tako je vplilo materino srce.

Kaj je z mojim sinkom? Tako je vpraševalo očeto-vo srce.

Kam? V zdravstveni dom Celje. 5.30 zjutraj.

Dežurna sestra, ki je — roko na srce — delala vso noč, pravi:

»Ja, počakajte do sedmih, ko pride otroški zdravnik.«

Nič drugega. Nič o dežurnem zdravniku. Zunanji v avtomobilu pa sedi otrok. Krvav.

»Počakaj, sinko,« de oče modernih Krpan, vzame v roke mesarico in gre proti vhodu, da bi...

M. Seničar

sosed sosedu

ZK - NAJBOLJ LEVO GIBANJE

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje je povabilo na razgovor o aktualnih vprašanih delovanja, notranje rasti in vloge ZK inženirja Andreja Marinca, sekretarja sekretariata CK ZKS. V razgovoru so sodelovali novinarji Novega tednika in Radia Celje, in sicer Milan Božič, Berni Strmčnik, Milan Seničar, Edi Goršič, Zdenka Stopar in Jure Krašovec.

Razgovor je bil v uredništvu še pred objavo pisma predsednika ZKJ in izvršnega biroja.

Za objavo je razgovor z inženirjem Andrejem Marincem pripravil glavni urednik Jože Volfand.

OBDOBJE ISKANJA ZA NAMI

NOVI TEDNIK: V zadnjem času je bilo večkrat poudarjeno, da se je ZK notranje utrnila, da je njeno delo boljše in učinkovitejše. Tudi pismi predsednika Tita in izvršnega biroja kažejo, da se ZK odloča za ostrejšo politiko. Ali lahko sprejmemo tako oceno tudi za konkretne razmere, za dogajanja na terenu, v delovnih organizacijah, ali pa velja ta ocena predvsem za republiška in občinska vodstva. Kje je torej, konkretno in glede na dolgoročne programske cilje, ZK v tem trenutku?

ANDREJ MARINC: Vloga, delovanje in učinkovitost ZK se v sedanjem družbenem trenutku izboljšuje. Mislim, da postaja ZK bolj dorasla svoji zgodovinski vlogi. Ta ocena velja za Zvezo komunistov kot celoto, ne pa tudi za njene posamezne dele. Razmere v posameznih delih ZK, če gledamo jugoslovansko partijo v celoti ali pa slovenske razmere, pa so seveda različne. Imamo organizacije, občine in regije, kjer so razmere dobre, drugod slabše, ponekod pa smo popolnoma odsotni. Če pa širše razmišljamo o vlogi ZK in o njenih dosedanjih prizadevanjih za reformo ZK in konsolidacijo, se mi zdi, da se nekaj kvalitativno spreminja. Da je za nami obdobje tako imenovane iskanja vloge ZK v sedanjih pogojih in za sedanje revolucionarne potrebe.

NOVI TEDNIK: Ali pri tem mislite na različno vlogo in delovanje ZK pred vojno in danes?

ANDREJ MARINC: Mislim na obdobje pred vojno in posredno po vojni, ko se je borila za oblast, jo z revolucijo izvajala in z revolucionarnimi sredstvi uveljavila diktaturo proletariata. Takrat je delovala pretežno z oblastvenimi metodami. Prehod v iskanje nove vloge ZK, ko se izpostavlja njena idejnopolična funkcija in ko ne deluje več z metodami oblasti, je zelo zahteven. Po četrtem plenumu smo najintenzivneje snovali spremenjeno vlogo ZK. Postavljali smo si vprašanja, kako delati v razmerah večje materialne in politične decentralizacije, kako v pogojih vse večje demokratizacije biti resnična avantgarda. Nikakor ni naključje, da je bilo mnogo različnih razmišljanj o vlogi ZK, ki na star način ni mogla in ni smela zavestno delovati in ko je bilo treba iskati novo vsebino, obliko in metode delovanja. Dobro bi bilo, da se včasih ozremo v preteklost in s teh izhodišč ocenjujemo obdobje, ki smo ga včasih preveč poenostavljeno imenovali krizno obdobje v delovanju ZK. Mi smo morali skozi krize, skozi določeno družbeno realnost, da smo vse bolj spoznali in da vse bolj spoznavamo, kakšna naj bo funkcija ZK kot avantgarde v sedanjih pogojih. Ko smo široko odprli vrata decentralizaciji in demokratizaciji našega

družbenega življenja, je bilo tudi širše med delovnimi ljudmi spoznano, da ta sistem politične demokracije ne bo funkcioniral, če ne bo imel učinkovite organizirane zavesti.

NE GRE LE ZA KLASIČNE NASPROTNIKE

NOVI TEDNIK: Preteklost je pokazala, da nastaja vse večji manevrski prostor za aktivnost idejnih sovražnikov naše družbene teorije in prakse, če ZK v sistemu široke politične demokracije ne odigra svoje vloge. Ali lahko malo širše opredelite vlogo ZK glede na mnoge primere izkrivljenj in deformacij v naših socialističnih odnosih?

ANDREJ MARINC: Mi smo morali doživeti stresni test, dojeti spoznanje, da smo družba mnogih protislovij. Nekaj časa smo idealizirali stvarnost, odnose, realna gibanja v družbi. Bodimo realni, ko ocenjujemo socialistično zavest, saj se socializem ne more sam po sebi obnovljati, popolnoma samodejno, brez zavestnega notranjega organiziranega delovanja organizirane zavesti. Mi sicer nismo klasična razredna družba, imamo pa ostanke razrednih odnosov. Kdo delavca potiska v mezni položaj? Ali je to kapitalist, lastnik nad proizvodnimi sredstvi ali odtujena država, ki se birokratsko vede? Ali so to zdaj neke skupice, ki dvigajo glave v nastajajočih centrih ekonomske in politične moči? Ali to ne odtuja delavca od rezultatov njegovega dela, ali ga ne potiska proč od dolgoročnega cilja delavskega razreda, ki teži za osvoboditvijo dela in delavca? ZK mora vedeti, da se nasprotniki te družbene ureditve porajajo v sedanjih pogojih in da tu ne gre samo za klasične nasprotnike. Prisvajanje mimo dela in nezakonitost ne pomeni le, da gre za krajo. To je uperjeno tudi proti samoupravnemu socializmu in revoluciji.

Prepričan sem, da se med delovnimi ljudmi in komunisti krepi spoznanje, da nam je potrebna organizirana zavest. Pri tem mislim na Zvezo komunistov, na ostale napredne sile, ki delajo v družbi, v samoupravljanju, v sindikatih, v socialistični zvezi in drugih političnih organizacijah. Organizirane zavestne sile morajo napraviti sintezo različnih interesov, tako da postanejo ti interesi družbeni interesi, program, osnova za življenje te družbe.

KRIKA JE NA MESTU

NOVI TEDNIK: Takšno izhodišče še bolj poudarja organiziranost, učinkovitost in delo ZK v bazi. Kritike na račun dela ZK pa so se najpogosteje strnile v oceno, češ da ZK sprejema dobra stališča (o socialnem razlikova-

nju, o samoupravnih sporazumih, o vzgoji in izobraževanju itd.), da pa jih uresničuje mlačno, prepočasno, premalo revolucionarno. Prav gotovo se je obdobje iskanja nove vloge ZK odrazilo tudi v bazi. Del članstva se je počutil nekako izgubljen, skratka, premik v zavesti članstva je bil ponekod napravljen, drugod pa ne. Kaj je tisto, kar omogoča večjo učinkovitost ZK? Ali so upravičene kritike na račun ZK?

ANDREJ MARINC: Kritika na račun mlačnosti, počasnosti in premajhne revolucionarnosti ZK je na mestu. To nezadovoljstvo pa nam mora biti resno opozorilo in notranje gibanje za delo ZK. Vendar pa moramo biti pri oce-

njevanju in kritiki dela ZK ter celotnih družbenih razmer realni. Da ne bi bilo nespo-rizuma, moram takoj povedati, da ko govorim o realnosti v ocenjevanju, ne mislim na slabosti, ki so ali so blizu kriminala, neosnovani materialni razlikosti med ljudmi itd. Tu ni kaj opravičevati, potrebna je le odločnejša akcija državnih in samoupravnih ter političnih organov. Glede drugih rezultatov v družbi in ZK moramo odločno povedati, da je bilo veliko napravljenega in kar čudno je, kako znamo zanižati velike uspehe in rezultate našega dela. Res pa je, če se vrnem na vlogo članov ZK, da je težko popravljati nekatere slabosti iz preteklosti, ko članstvo ni bilo jasno idejno usmerjeno. Ko se ni zavedalo, kakšna je konkretna vloga ZK v danih razmerah. Sedaj imamo jasnejša ideološka izhodišča, jasnejšo platformo, ki seveda ni dokončna. Toda do mnogih družbenih vprašanj so stališča ZK zelo jasno opredeljena. In vloga ZK tudi.

Res je, da je akcijska platforma, da je akcijsko delovanje ena izmed naših slabosti. Danes slišimo očitke,

da smo se ukvarjali z resolucijami, življenje pa je teklo mimo nas. Ta očitke moramo sprejeti, ampak istočasno povedati, da je bilo treba do-grajevati stališča in vlogo ZK. Zakaj? Zato, da bo mogoča mobilizacija članstva, da bo delo ZK učinkovitejše. Doga-jevanje, konkretizacija ideološkega fonda Zveze komunistov je bila potrebna in je osnova za nadaljnjo akcijo. Saj v sedanjo ofenzivo ne bi mogli iti, če ZK ne bi imela opredeljenih stališč do posameznih vprašanj. Življenje terja konkretne odgovore. In te odgovore lahko da samo ZK. Bila so o tem seveda različna gledanja, toda danes najbrž ni treba več polemizirati z tezami, ali se naj ZK ne vmešava, ali se naj ne spušča v konkretne stvari. Tako mora delovati.

PODCENILI SMO USPOSABLJANJE

NOVI TEDNIK: Kaj bi morali potemtakem storiti znotraj ZK, da bomo lahko uresničili sedanjo revolucionarno in jasno usmeritev ZK?

ANDREJ MARINC: Eden izmed pogojev za večjo učinkovitost ZK je ta, da se uspo-

mo prav. Ljudje nas bodo podprli, če danes ne, pa jutri, ko jim odpremo oči.

NOVI TEDNIK: Vse pogostejše so kritike, da ZK tudi organizacijsko ni dovolj trdna. Zlasti terenske organizacije bolehaajo za neučinkovitostjo.

ENOTNI TUDI V AKCIJI, NE LE V STALIŠČIH

ANDREJ MARINC: Nam je potrebna večja organiziranost. V ZK mora biti uresničen minimum partijskega življenja, ki usposablja komuniste za idejno bitko. Premalo se konkretno dogovarjamo, kako bo deloval vsak posameznik-član ZK v sredinah, kjer individualno nastopa.

Poglejte! Dogovarjamo se o nastajanju politike, dokumentov, stališč, ampak to nastajanje prav tako terja organizirano dogovarjanje in poenotenje stališč, ko gre za konkretne akcije in naloge. Preveč poenostavljamo, ko mislimo — za sklepe smo se dogovorili, realizirali pa jih bomo kar avtomatsko. Poenotiti moramo tudi stališča v akciji. Poleg tega pa je res, da smo organizacijsko togi. Čeprav ugotovimo, da kakšna terenska organizacija ZK ne dela dobro, ne napravimo spremembe. Lahko pa bi aktivnega komunisto v delovni organizaciji zavestno rekrutirali na teren in ga partijsko zadožili, da poži delo ZK na terenu. Premikajmo člane ZK tudi tja, kjer smo odsotni. To morajo delati organizacije v občini in bazi. Manj bodimo togi, bolj gibčni in življenjski, ko gre za zagotovitev večje učinkovitosti dela ZK.

NOVI TEDNIK: O presnavljanju ZK je bilo mnogo napisanega, v zadnjem času pa so zahteve, da mora biti v ZK več delavcev, še močnejše. Tudi za celjsko območje velja, da s sestavo ZK ne moremo biti zadovoljni. Vsako gibanje, zlasti pa marksistično, mora biti naslonjeno na svojo socialno bazo. Kaj bi morala ZK spremeniti, da bi postala ZK bolj delavska?

SMO PREVEČ POD PRITISKOM URADNIŠTVA

ANDREJ MARINC: Naša socialistična baza je delavski razred. Če smo njegova avantgarda, če se proglašamo za njegovo avantgardo, potem resnično mora biti naša baza ta delavski razred in akcijsko delo ZK bi moralo biti pod pritiskom te socialne baze. Mi pa smo še vedno preveč pod pritiskom uradništva, zato je v ZK preveč otopenosti, premalo revolucionarne občutka. Spodbujati moramo, da bo vpliv delavcev na delo ZK, vodstev in članov vse večji. Ne smemo pa poenostavljeno razmišljati o strukturi ZK, pač pa še o čem drugem, kar prav tako vpliva na to, ali bomo napravili večje premike v sestavi ZK.

NOVI TEDNIK: Ali bi lahko o tem nekaj več povedali?

ANDREJ MARINC: Zdi se mi, da se nečesa premalo zavedamo. Mi smo razredna družba in pri nas nadaljujemo z revolucijo. Osvoboditev dela, da bo delavski razred dejansko odločal in razpolagal s pogoji in rezultati svojega dela, to je revolucija. Kajti tisti, ki jo v privilegiranem položaju, se ne odreka oblasti in ne pravice. Pa je vseeno, ali je to birokratizirana država, ki ima oblast,

ali so to grupe, posamezniki v konkretnih delovnih sredinah. To je bitka, razredna bitka in mi smo razredna družba z revolucionarnimi cilji, ki jih bomo izbojevali z revolucionarnimi sredstvi. Če bomo tako razmišljali in delali, se bomo lahko tesneje povezali z delavci. ZK bo bolj prisluhnila interesom delovnih mas delavskega razreda. In mi bomo znali bolj govoriti v jeziku delavca. Pa le za nekaj gre. Delavcu bomo morali omogočiti vse več možnosti za usposabljanje. Naložba v izobraževanje družbeno izobraževanje, morajo postati sestavni del vsake naložbe. Delavec mora biti bolj usposobljen za svojo samoupravno funkcijo, za svojo politično delo. Iz bolj usposobljenega in aktivnega delavskega razreda ne bo težje nato rekrutirati novo članstvo.

NOVI TEDNIK: Masovno usposabljanje delavcev je nedvomno ena izmed najvažnejših nalog, ki čaka ZK in sindikat. Večja usposobljenost bi tudi omogočila močnejšo politično mobilizacijo delavskega razreda. Dala mu bo orožje za uspešno borbo proti birokratskim in tehnokratskim silam, pa tudi za to, da bo delavec-komunist lahko še bolj dajal utrip notranjmu življenju in delu ZK. To je dolgoročno gledanje. Kaj pa v zahtevi po spreminjanju socialnega sestava ZK pomenijo aktivni ZK neposredni proizvajalcev, delavcev?

VSI NISO ŽE OBLIKOVANI

ANDREJ MARINC: Prej aktivov delavcev želimo doseči neposrednejši vpliv na stih na vodstva in politike. Z njimi se morajo občinski vodstva posvetovati, jim poslušati in jih upoštevati.

Z aktivni delavcev uresničimo zahteve, da je potrebn več zavestno delati z najbolj osveščenimi delavci. Tudi ravnanje različnih oblik marksističnega izobraževanja ZK, kjer so dobili delavci ključno prednost, pomeni, da hočemo stvari spreminjati. Razviti moramo še druge oblike usposabljanja in del. Je pa še nekaj. Pred volitvami, ob vsakem kadrovanju, družbene organe, v samoupravnih organe in politične organizacije moramo delovati za zagotoviti z delavci, mladimi ljudmi in ženami. To je usposabljanje ob delu. Samoupravljanje, odločanje o političnih forumih, v to je usposabljanje. Vsi kandidati ne morejo biti še oblikovani, zato se moramo zavestno odločiti za tako po spreminjanja sestavov različnih vodstev.

NOVI TEDNIK: Poteka intenzivne priprave na konferenco ZKJ, ki bo govorila o mladini. Prav gotovo sednji ostrejši razredni kurs ustrezno napredni mladi generaciji, jo politično in družbeno mobilizira. Kaj menite o tem?

ANDREJ MARINC: Dž Morda je sedaj dober trenutek, da v mladi generaciji spodbudimo interes za globalne cilje našega družbenega razvoja. Del mlade generacije teh ciljev ne pozna dobro. Kakšno revolucionarno vlogo lahko mladi odigrajo z ZK, z drugimi organiziranimi političnimi dejavniki, ko se lotijo za te cilje? Ali niso veliki revolucionarni cilji, katere se je vredno boriti? Mloda generacija pa mora usposobiti, da bo dobila marksističnega znanja, da sposobna marksistično

Člani redakcije Novega tednika med razgovorom z Andrejem Marincem.

členiti vsakodnevne pojave in gibanja. Odkrito pa bomo morali govoriti o vlogi mladine in njenem odnosu do ZK. Program ZK morajo mladi osvojiti, se za njega boriti, ker s tem rešujejo svoje trenutne, zlasti pa jutrišnje interese. Ta njen odnos do ZK pa ni odvisen samo od ZK. Mladini bomo morali povedati, da je ta ZK živa, da je polna protislovij in da vsaka mlada generacija mora dati pečat tej ZK. Dobro, nekateri moti disciplina v ZK, vprašanje demokratičnega centralizma ipdb. Toda družbene razmere je moč spreminjati le z organizirano akcijo, kjer se kot član podreja notranji disciplini in to zavestni notranji disciplini. Prepričan sem, da vse več mladih ljudi

spoznava, kako nikamor ne vodi anarhoidnost, ideološka zmedenost ultra levega gibanja in radikalizma. Resnična je tista teza, ki pravi, da je realno gledano najbolj levo gibanje prav naša ZK, saj je sposobna dati alternative tej družbi.

NOVI TEDNIK: Če hočemo zagotoviti ostrejši kurs ZK, njeno večjo učinkovitost in revolucionarnost, moramo biti tudi znotraj ZK bolj dosledni. Ta proces vsebinske diferenciacije si v ZK polagoma utira pot. V Sloveniji in na celjskem območju smo imeli več primerov, ko je bilo treba ovrednotiti moralno in politično, pa tudi kazensko odgovornost članov ZK. Odločitve niso bile lahke, zlasti v tistih sredinah, kjer so bila

v ospredju ravnanja vodilnih delavcev. Kako v takih primerih ocenjujete zelo mlahavo odločanje mnogih članov ZK, ko gre za določitev odgovornosti?

GRE ZA HUDE DEFORMACIJE ZAVESTI

ANDREJ MARINC: Ko ocenjujemo konkretne spopade v posameznih delovnih sredinah, moramo računati s preteklo zavestjo, ki bremeni članstvo. Določene navade, ki so se med člani utrdele. Gre za hude deformacije v zavesti dela komunistov in delovnih ljudi, na primer, okrog

družbene lastnine. Vrsti ljudi je normalno, da je popolnoma vse upravičeno, če je sklenjeno na samoupravni način. Kot da je kolektiv, lastnik fabrike absolutni razpolagalec z družbeno lastnino. Z ustavnimi spremembami prav to v osnovi spreminjamo. Dohodek delovnega kolektiva je rezultat dohodka in poslovanja delovnega kolektiva, pa tudi družbene produktivnosti dela. Dohodek ima družbeni karakter in z njim ne razpolaga le kolektiv, pač pa tudi družbena skupnost.

NOVI TEDNIK: Ali to ne pomeni, da v drugačno luč postavljamo tudi različne akcije za potrebe družbene skupnosti, ko se ponekod postavijo na stališče — mi ne bomo dali, od tega nič nimamo?

O KULTU OSEBNE LASTNINE

ANDREJ MARINC: Točno je, da morajo delovni kolektivi financirati svojo enostavno in razširjeno reprodukcijo, a tudi družbene službe, torej del družbene reprodukcije (šolstvo, zdravstvo, kultura itd.). Dalje. V zvezi s temi deformacijami ne smemo pozabiti, da smo mi v določenem sistemu gojili kult osebnosti. Tudi zaradi tega nastaja izkrivljena zavest v delovnih kolektivih. Ljudje se za nekatere stvari enostavno ne čutijo krive. Vse smo hoteli doseči preko osebnega dohodka, splošno, družbeno potrebo pa smo podcenjevali. Deformacije, o katerih sprašujete, so tudi rezultat tega fetišiziranja materialnega položaja v naši družbi in podcenjevanje boja za mora!

ne, politične, socialistične vrednote. Poslovnost in dinar smo postavljali pred vse druge vrednote. Sli smo tudi v skrajnosti in to ni bilo dobro. Stvari moramo spreminjati. Z nepravilnostmi in slabostmi se moramo spopadati že v fazi nastajanja, pa na sestankih ZK tolči ideologijo potrošniške družbe. Razlogi, da so nekateri člani mlahavi pri odločanju odgovornosti za take deformacije in nepravilnosti, pa so v tem, kar sem povedal. Nekateri so se podredili posameznikom ter so od njih odvisni. In tu se moramo zamisliti.

NOVI TEDNIK: Na sestanku osnovne organizacije ZK v Mersu je član ZK vprašal, kakšen bi moral biti danes komunist. Želimo, da o liku komuniste poveste nekaj več tudi zato, ker so nekateri v ZK izgubili merila za vrednotenje ravnanja in dela člana ZK. Tudi, ko gre za velike prekrške in nepravilnosti.

SKRBE TI ZA AKTIVISTE

ANDREJ MARINC: O liku komuniste moramo več govoriti. Ne mislim na idealiziran lik komuniste. Mislim na lik sposobnega, razgledanega komuniste, tolerantnega za različna mišljenja, pa vendar odločnega, kadar gre za družbeni interes, sposobnega, da podreja svoj interes družbenemu interesu, interesu delavskega razreda. Rad bi pa nekaj dodal, ZK to mora zahtevati od komuniste. Ne sme pa tudi pozabljati na svoj aktivistični kader. Več skrbi mu mora nameniti, dati mu več možnosti za usposabljanje.

NOVI TEDNIK: Ker ste doma s celjskega območja,

prav gotovo pozorno spremljate dogajanja in pojave v regiji. Kako ocenjujete sedanja prizadevanja za boljše medobčinsko povezovanje in sodelovanje v regiji?

ANDREJ MARINC: Mislim, da je v delo ZK na celjskem območju vneseno dovolj sistematičnosti in zrelosti. Vprašanje je, koliko se to odraža v bazi. Tudi medobčinsko povezovanje se je pokazalo kot zelo koristno in vezi med občinami ter centralnim komitejem bi bile oslabiljene, če ne bi bilo tu medobčinskega sveta Zveze komunistov. Seveda pa bi moralo biti še več regionalnega političnega povezovanja. Določena naspotja obstajajo, ker žive pač različni interesi in subjektivni pogledi na povezovanje. Razlik se ne smemo ustrašiti. Spoznati jih moramo, jih uskladiti in se dogovoriti za skupno akcijo. V tem pogledu zaostajamo. Ni dovolj, da različne interese ugotovimo. Najodgovornejše delo je tokrat šele pred nami. V Jugoslaviji smo do tega spoznanja prišli, zato se uspešneje dogovarjamo. Zakaj ne bi kdaj tudi kdo odstopil od kakšnih stvari, dovolil kompromis, in podobno? Na celjskem območju pa je mnogo možnosti gospodarskega povezovanja, pa tudi na področju družbenih služb. Vsaka paralizacija je dražja. Mi moramo še bolj težiti k povezovanju in to kar nastaja na regionalni osnovi, to je mnogo bolj kvalitetno kot tisto, kar so nekdanje predstavitelji okrajali. To novo dogovarjanje v regiji, preko nje v Sloveniji in Jugoslaviji, raste na kvalitetnih samoupravnih osnovah. In naš družbeni razvoj mora težiti k integraciji.

DELAVEC IMA MALO VPLIVA

Tako pravi Vera Vodebova, delavka v celjski tovarni EMO, ki opravlja že enaindvajset let delo elektrovarilke v surovinskem oddelku omenjene tovarne in je vstopila v Zvezo komunistov 1948. leta z mladostnim žarom in željo po prevzgoji.

Delavka, šiharica, ki ima srečo, da ni v skupini, ki opravlja nočno delo, saj to predstavlja še posebno za žensko — mater del dneva in življenja, ki najbolj izčrpa občutljiv človekov organizem. Toda tudi na obrazu so opazne poteze, ki nesluteno razkrivajo skrb za delavcev vsakdan. Komunistka je, h kateri prihajajo vsak dan sodelavci, komunisti in nekomunisti in ji zaupajo, se z njo pogovarjajo, živijo v skupini, njihovi tovarni. In zdaj smo v času, ko naša družba pričakuje od komunistov morda več kot kdaj koli doslej in Vera Vodebova je ena izmed tistih članov Zveze komunistov, ki se dobro zaveda, kje je njeno mesto v zdajšnjem, našem trenutku.

— Kdaj ste prišli na svet?
— To je bilo v Polzeli, datuma pa vam ne povem.
— Od kdaj ste v Zvezi komunistov?
— V partijo sem vstopila leta 1948 v Polzeli, ko sem še delala v polzelski tovarni nogavic. Bila sem še mlada, navdušena mladinka, polna želja za skupnim delom, aktivizmom.

— In vaši občutki?
— Če vam iskreno priznam, bila sem željna prevzgoje, pričakovala sem, da me bodo kaj naučili, da bom spoznala mnoge nove stvari, poglede in vse, kar si pač mlad človek želi pri spoznavanju in širjenju svojega obzorja.

— Pred enaindvajsetimi leti ste prišli v Celje in se zaposlili v EMO. Prav gotovo ste v teh letih mnogo delali

v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah?

— Res mi tovrstnega dela ni nikoli manjkalo, a moram reči, da sem si ga sama želela.

— Zakaj?
— Enostavno zaradi tega, ker sem hotela videti, kaj se dogaja na takšnih sestankih in če se res nekatere stvari kar po domače zmenijo.

— Tako ste govorili delavci med seboj?

— Ja, smo. Ker nas marsikaj boli. Zato sem najraje delala v komisijah in sicer v stanovanjski in tisti za pri- tožbe.

— To so vendar komisije, kjer marsikdo nerad dela, ker je narava dela takšna, da se človek hitro komu zameri...

— ... ja, že, samo jaz sem s svojim delom v takšni komisiji videla možnosti, da lahko naredim kaj konkretne- ga. Hotela sem spoznati, ali se res dogajajo krivice delavcu, ki mora čakati na stanovanje, ali pa če je šlo za kakšno drugo stvar.

— Koliko ste uspeli?

— Veste, morate razumeti, nisem šla v te komisije samo zaradi firbca, da bi videla, kaj se tam dogaja. Resnično in iskreno sem hotela doseči to, da bi se delavski glas nekam prebil, kaj zalegel, da bi delavci resnično zastavili svojo besedo na plodna tla.

— Pa so obrodila?

— So, marsikdaj so. Toda pri nas, mislim na celotno družbo, je še vse preveč familiarnosti, in kdor ima veze, mu bo vedno dobro šlo. To me pa boli in to boli vse

delavce, ki delajo tam spodaj v obratih za najnižje plače, pa če so komunisti ali ne.

— Kaj pa komunisti, njihovo delo?

— Najprej vam povem to, da ima delavec zelo malo vpliva.

Kaj pa moramo mi delavci proti šefom? Imamo premalo vpogleda v poslovanje in se ne moremo besedno boriti z njimi. Vse premalo vodilni

delavci, tudi komunisti, realizirajo sprejete sklepe na sestankih. Veste, tako lepo smo se včasih kaj zmenili, se kar zares veselili razšli po seji, pa je spet vse ostalo na papirju. Tisti, ki so bili na sestanku, so obljubili marsikaj, potem pa so prišli v stik z drugimi, morda tudi višjimi in vse se je potem nekako razmehnilo na tisti poslovni ravni, tisto, kar pa je bilo ko-

munističnega, je pa ... saj veste, nič ni ostalo od tistega. Vam pa rečem, da zdaj, ko je prišlo pismo od Tita, pravijo vsi, da je prišel čas, ko si bomo morali vsi komunisti pogledati v oči.

— Kaj menite na pismo?

— Čeprav je to tudi za nas poleg resnega in odločnega poziva nekakšen ukor, so ljudje, tudi največji nergači, do nas komunistov zaupljivi. To vidim po tem, ko pridejo k meni, me kaj vprašajo, se kaj pogovorimo, medtem ko kuhamo kavico.

— Pijete kavo?

— V službi jo vedno pijem. Vsak dan je nekdo de- žurni, ko smo po pisarnah videli, kako se kuha, je nam tudi zadišalo. Kupili smo takšne majhne kuharčice in ko kava zavre, se tisti vonj razprši po delavnicah, da je tako lušno, kot bi svež veter zapihal.

— In vam delavci zaupajo, pravite. Kaj pa kaj takole skupaj komentirate, razne družbene pojave?

— Naš delavec je zelo občutljiv. Njegova plača je tolikšna, da si ne more privoščiti nobenega luksuza, čeprav je tudi to danes zelo vprašljivo, kaj je luksuz. Veliko govorimo o tem, kako bi se dale nekatere stvari izboljšati, tudi konkretno v naši tovarni. Recimo ... tehnolo- gija. Poglejte, jaz, ko delam, moram imeti vse točno prešteto, kvaliteta mora biti dobra in podobno. Pa imajo nekateri mnogo večje plače, pa ne znajo zračumati, kdaj bo kakšen artikel zastrel ali da ne bo šel dobro v prodajo. Zakaj se dopušča, da se napake razširijo, razra- stejo, potem pa zdravimo posledice namesto vzrokov.

— Ponovno postavljam vprašanje: In komunisti?

— Govorila bom zelo iskreno, kot sem do sedaj. Tudi zadnji sestanki so pokazali neenotnost, da ne rečem oportunistem. Nekateri niso prihajali, izgovarjali so se na najrazličnejše načine. Zdi se mi, da je vse polno stvari okoli nas, katere čutimo, ne vemo pa, kaj konkretno zgr- bati, odpraviti ... Se enkrat vam rečem, vodilni delavci bi morali imeti večjo odgovornost glede na svoje plače.

— Kaj boste storili kot komunistka?

— Mislim, da je za nas zdaj najvažnejša enotnost. Ljudje zdaj od nas veliko pričakuje- jo. Veliko bo treba delati s ljudmi, posebno s pravimi ne- posrednimi proizvajalci, ljudmi za masinami. Veliko stva- ri je, ki bi se morale hitreje reševati, vse zavlačujemo. Poglejte Titovo pismo. To je sramota, da ga bomo šele zdaj začeli brati, namesto, da bi že začeli realizirati njego- vo vsebino. Vse predolgo tra- ja preden pride do delavca.

— Zdaj je aktualna tema o socialnem razlikovanju...

— ... vem, vem. Najbolj pravično se mi zdi, da se zdaj stvari preverijo. Ne mo- rem pa razumeti tega, zakaj se vse te stvari dopustijo, za- kaj obstajajo možnosti za krajo in kriminal, kar jaz imenujem prilaščanje družbe- ne imovine in sredstev. To delavce najbolj boli. Pravijo: jaz se matram za teh nekaj jurjev, tam pa delajo po svo- je ... to me zelo boli, kot komunistko in kot delavko, ko to slišim. Vse je treba zaostri, od malega do veli- kega.

— Kako živite?

— Zdalje vam rečem, da dobro. Skupaj z možem ni- mava tristo starih jurjev na mesec. Pa smo štirje. Imam

še dve hčerki, ena sicer že dela v Tehno-mercatorju, pa ji ne moreš jemati, mlademu človeku je treba dati voljo, da bo delal. Kaj bom zdaj jaz živela od njenega denar- ja, če sem sama v službi. Mlad človek naj dela, a naj ima tudi nekaj od tega...

— Zakaj ste rekli, da zdaj le živite dobro?

— Saj nam nič ne manjka, a kot sem že rekla, obe plači nista veliko. Cene pa vsak dan rastejo in resno se bo- jim, do kdaj bo delavec lah- ko vzdržal. Dolgo že ne. To, kar je pri nas s cenami, ni ničemer podobno.

— Berete? Kaj berete? Ko- liko berete? Greste v kino, gledališče, kam drugam?

— Iman naročene tri ča- sopise. Novi tednik, Delo in Komunist. Za knjigo ni več časa, v kino sploh ne grem, v gledališče pa bi rada šla, to- da naš družinski proračun mi tega ne dovoli. Sploh pogre- šam tudi drugačne stike s ljudmi, ne pa samo, da se vidavamo na sestankih. To mi je zdaj pravzaprav edina ob- lika, kjer se še srečujem s ljudmi.

— Kaj bi še povedala?
— A, veliko je še tega... vam skuham kavo?

Z VERO VODEBOVO se je pogovarjal DRAGO MEDVED

LEPE ŠEŠČE

Šešče, ki ležijo pod severnim obronkom Homa, spadajo med tista naselja, ki jim mirno lahko priznamo vzdevek: snažna savinjska vas. Ob asfaltirani cesti stoje lepo urejene kmečke hiše, s prostornimi dvorišči, modernimi hlevi. Pravih kmetov je seveda malo, mnogi so zaposleni v prebolski tekstilni tovarni, v podjetju SIP Sempeter, v žalskih podjetjih, nekateri so rudarji v velenjskem rudniku, na delo se vozijo celo v Celje in še kam.

Nad vasjo so pred vojno našli ilirske grobove in nekateri primerki so shranjeni v celjskem muzeju. Takrat se je veliko govorilo, da je med grobovi zakopano zlato tele, kamor naj bi ga skril graščak, ki je pred mnogimi stoletji gospodaril nad podložniki, velike shrambe raznih dragocenosti pa so bile v skalnih rovin na vrhu Burkelčevega hriba. Zlatega teleta in drugih svetlih vrednosti do danes nihče ni našel, dasiravno — tako pravijo — je prenekateri ponoči vzel rovnico in pri brleki iskal zakopano bogastvo, ki

bi ga osredilo za vse življenje.

Tudi o imenu kraja je več različic. Baje so nekoč pravili kraju — Šešče, to pa zaradi tega, ker se je fevdalec nad nepokorščino svobodnih podložnikov tako razjezil in vsem vzel svobodo; šest pa jih je moralo ostati svobodnih za pogrebne svečanosti veljakov: štirje so nosili krsto s fevdalčevim truplom, peti je nosil križ in šesti svečo luča. Naj je bilo tako ali drugače, vas je preživela tudi večje nesreče: razsajale so kužne bolezni, pred mnogimi leti je vas pogorela do tal, med vojno so padale žrtve, narasla Savinja je odnesla lesen most in še kaj. V povojnih letih so Šeščani med prvimi v dolini zgradili zadružni dom, vaški vodovod, hmeljsko sušilnico, igralci amaterji so uprizorjali igre, zelo požrtovalni so bili tudi gasilci — in so še.

Popotnik, pridi in pogled! Najbrž bodo tudi mladi in srboriti mopedisti spet privili izpušnike in tako boste sprehod skozi Šešče v miru in zadovoljstvu opravili.

-dk-

mala anketa

KAJ TAKŠNEGA?

Menda ni ankete, za katero bi mogli dobiti toliko ljudi, ki bi bili voljni odgovorjati, povedati svoje mnenje, kot je ravno današnja.

Sli smo med ljudi in jih vprašali, kaj mislijo o dogodkih na Koroškem, o akciji skrajnežev proti uvedbi dvojezičnih napisov v redkih koroških vaseh in krajih. Ni človeka, ki bi ne bil ogorčen, da je še tisto malo, kar Avstrija daje Slovencem znotraj svojih meja ogroženo pod pritiskom sil, ki jih ne moremo primerjati s čini drugim, kot nacizmom.

Dajmo besedo petim:

IVO KUCHAR, upokojenec iz Sempetra v Savinjski dolini: Človek je zaprepačen ob dejstvu, kako avstrijske oblasti mirno gledajo početje proti slovenski manjšini. Težko je razumeti tako gonjo proti našim ljudem, saj manjšina ni dala niti najmanjšega povoda. Gre samo za pravice, ki manjšini pripadajo in Avstrija bi morala upoštevati določila meddržavne pogodbe. Demonstracije, kakršne so bile v nedeljo v Celovcu, bi bilo potrebno preprečiti.

RUDI PRIBOVEC, upokojenec, borec za severno mejo 1618/19: »Vse to me boli. Hudo mi je, da se takšne reči dogajajo v času, ko se pogovarjajo o mirnem sožitju. Sicer pa nič čudnega, če so ti izgreli prav na avstrijskem Koroškem. Sedanji izpadi so tudi arcało popuščanja oblasti pred nacisti. In zato se je sprašujem, kam bodo vodile te akcije, če bo avstrijska vlada ostala do tega izživljanja slovenske manjšine brezbrizna. Ni dovolj, če protestiramo samo mi, ves svet, ves miroljubni svet naj dvigne svoj glas.«

Dr. ERVIN MEJAK, advokat, borec za severno mejo 1918/19: »Bojim se, da gonja avstrijskih fašistov ne bo ostala samo pri odstranjevanju dvojezičnih napisov, temveč da se bo spremenila v preganjanje slovenskega življa na avstrijskem Koroškem. Sicer pa še menim, da moramo vztrajati pri izpolnjevanju državne pogodbe in med drugim povsem zavreči idejo o številčnem ugotavljanju slovenske manjšine na Koroškem, saj je znano pod kakšnimi pogoji je bil znani koroški plebisit.«

JULIJ GORIČ, glasbeni pedagog iz Laškega: Ze dolga leta imamo z upokojskim zborom stike s Slovenci na Karavank. Na čem počivajo? Na skupnem jeziku, skupni ljubezni do slovenske pesmi. Če pravijo, da so manjšina na Koroškem »vindišarji«, potem je to le druga beseda za Slovence. Naši pevci so se z gostitelji v Celovcu, v Radišu imenitno razumeli, mi tu v Laškem pa njih. Saj so trditve skrajnežev naravnost smešne, a kaj ko so povezane s tako resnimi zadevami, kot je obstoj Slovencev na Koroškem.

FRANCI KRIZAJ, režiser SFG: Neponosljivo se mi zdi, da morajo skrajneži na Koroškem privleči na dan celo tako ogabno nespametnost, kot je trditev, da manjšina na Koroškem niso Slovenci, marveč nekaki »vindišarji«. Prosim samo za primer našega gostovanja v Celovcu z »Umorem v katedrali«. Do zadnjega kotička napolnjeno gledališče je vsaklo vsako besedo tega izredno težkega teksta, kakršnega mnogi od razgrajčev v svoji materinščini ne bi razumeli.

Tako peterica, tako stotine, tako tisoči in stotisoči.

ramlje

SAMORASTNIŠKI AKTIV

se začne človek zanimati mladinske aktivne v šentjur. krajevnih skupnostih. v spominu nedvomno me mladinski aktiv iz melj. Zakaj ravno Dram- Zato, ker je tu v večini čka mladina? Ne! Zato, je tu mladina organizir- n aktivna! Zato, ker v mlajah mladina ve, kaj ho- re, zakaj se bori! iskali sem predsednika meljske mladine, Slavka ka. Ko sem mu omenil, M rad slišal nekaj o dra- lski mladini in njihovi dinski organizaciji na- h, mu je začel kar sam povedovati:

SLAVKO SLEJKO.

čel bom kar pri ustano- Aktiv je bil ustanovljen leta. Na žalost pa je ak- delal samo nekaj časa, m pa se je vse skupaj rmiralo. Mi pa delujemo ne kot eno leto in smo rčani, da naš aktiv ne ropadel. Da našega akti- e bi doletela usoda prejš- a, smo se organizirali in

ustanovili komisije za razne dejavnosti. Na primer: kulturnoprosvetno, športno in nazadnje tudi politično dejavnost. Sprejeli smo tudi svoj program dela. Prilagojen je področju, kjer delujemo. Prilagojen je pravim zato, ker pri nas ne moremo govoriti o kakšni posebno aktivni politični dejavnosti. Naš aktiv

sestavljajo kmečki mladinci in je treba njih najprej pritegniti s kakšno drugo dejavnostjo in šele potem pričeti s politiko. Poleg tega pa navezujemo še živahne stike z občinsko konferenco in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v Szentjurju.

Razmišljamo tudi o prihodnosti. Smernice nadaljnjega razvoja naše organizacije so že podane. Kakšnega posebnega programa za prihodnost pa še nimamo. Vsi mladinci smo mnenja, da moramo doseči v aktivu najprej enotnost in gremo potem enotno in složno v prihodnost. Složno zato, ker smo v Dramljah aktivni mladinci v manjšini. Od 250 mladincev, ki živijo v 15 vaseh drameljske krajevske skupnosti, nas je aktivnih le četrtina.

Kot verjetno povsod, je tudi pri nas glavni problem denar. Preživljamo se s članarino, ker ne dobivamo od nikoder nikakršne dotacije. Tu bi izrazil nezadovoljstvo do

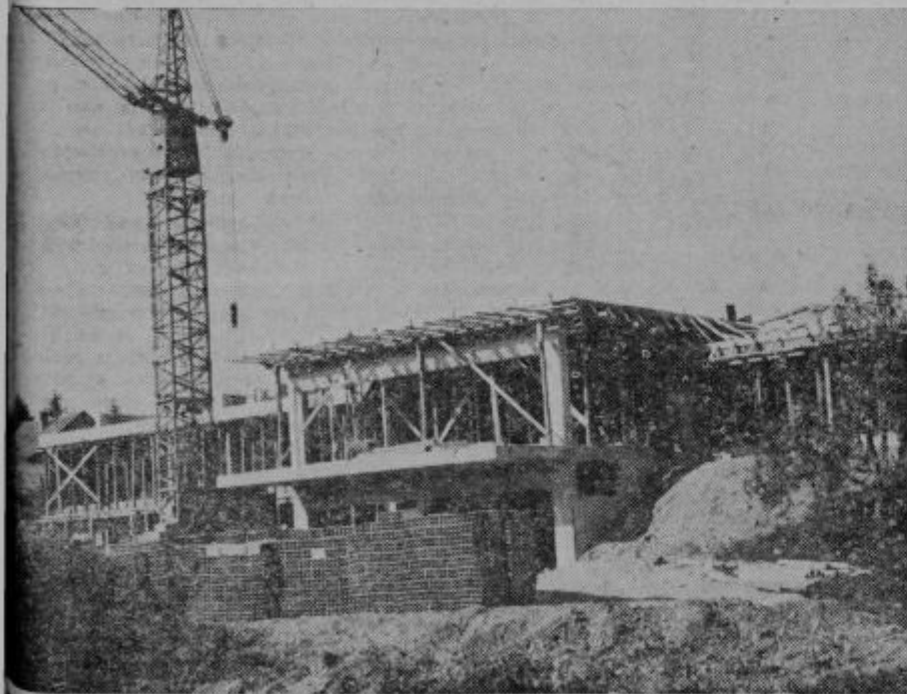
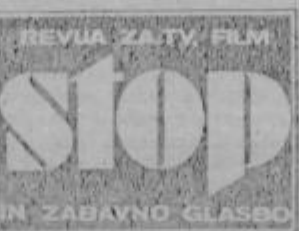
občinske konferenc, ki nam do zdaj ni nudila nikakršne pomoči, razen nekaj pol papirja, ki nam služi za vodenje administracije. Prav tako imamo probleme s prostori. Čeprav je v Dramljah prosvetna dvorana nezasedena skoraj vse leto, nam je ne dajo, da bi mi v njej prirejali plese ali kakšne druge družabne prireditve, ker pravijo, da bomo vse uničili. Mi pa smo pripravljeni prevzeti odgovornost za vsakršno škodo, ki bi nastala, kar pa je zelo malo verjetno.

Pred kratkim je naša ekipa sodelovala na kvizu o zgodovini Szentjurja, ki so ga šentjurški študentje organizirali v počastitev praznika bratom Ipavcem. Naštudirali smo tudi Nušičevo komedijo Doktor. Posebno smo ponosni na našo oglasno desko.

Prej sem govoril, da se s politiko ne ukvarjamo. To drži. Ukvarjamo pa se s problematiko kraja, to je samih Dramelj. Tudi mi ne moremo držati križem rok, ko vidimo, kako nas zapostavljajo in nam ne postavijo boljše trgovine, čeprav to že dolgo obljubljajo. Nezadovoljni smo tudi z avtobusnimi zvezami do Szentjurja.

Ko je Slavko nehal pripovedovati, mi je do drameljskega aktiva zrasel nekakšen občutek spoštovanja. Mislim, da lahko ta aktiv upravičeno imenujemo »samorastniški«, saj je zrasel sam, dela sam in se sam tudi usmerja.

Aktiv drameljskih mladincev je lahko za vzgled marsikateremu aktivu ZM, obenem pa za spodbudo mladim v tistih krajih, kjer še niso organizirani, saj so Drameljski pokazali, da se da z nič veliko narediti. B. OSET

na gradnji osnovne šole v Sempetru hitro napredujejo. V mesecu in pol je gradbeno podjetje Ingard iz Celja napravilo prvo fazo gradnje, to je, da bo še v tem tednu šola imela streho. Pouk v njej pa bodo pričeli leta 1973. Foto: T. Tavčar

Kmetijstvo

ZNAJANJE - POL USPEHA

Proslavo stoletnice kmetijskega šolstva v Mariboru so povezali z vrsto posvetovanj o raznih kmetijskih dejavnostih. To ni bilo naključje. Prireditelji — center za pospeševanje kmetijstva pri kmetijskem inštitutu Slovenije v sodelovanju s kmetijskimi šolskimi ustanovami v Mariboru — so hoteli pokazati, kakšno vlogo ima strokovno izobraževanje v razvoju kmetijstva.

Na posvetovanju o kmetijski pospeševalni službi so ugotavljali, da so hektarski pridelki pšenice, koruze in še nekaterih poljščin rastli veliko hitreje v letih 1953—58, ko smo imeli v združništvu široko pospeševalno dejavnost, kot pozneje, ko so jo kmetijske organizacije omejile le na donosno kooperacijo s kmeti. Pospeševalna dejavnost se je zožila, kmetje pa niso bili strokovno dovolj podkovani, da bi znali sami, brez pomoči kmetijskih strokovnjakov pridelovati še bolje in več.

Kmetijski strokovnjaki lahko veliko pomagajo kmetom pri gospodarjenju, a tudi kmetje bi morali bolj poznati svoje delo. Če kmetijski tehnik ali inženir zna podvojiti

dohodke na kmetiji, zakaj ne bi znali tega tudi kmetje, seveda če bi si nabrali dovolj znanja v ustreznih kmetijskih šolah? Zakaj bi morali kmetje le čakati, naj jih pri izboljševanju in urejanju kmetij takorekoč vodijo za roke strokovnjaki kmetijske pospeševalne službe? Če bi imeli vsaj nekaj takega znanja, kot ga imajo pospeševalci, bi šlo veliko lažje in hitreje. Tudi sami bi znali odkrivati možnosti na svojih kmetijah in jih kar najbolje uporabljati v svojo korist.

Med pogovori o pospeševanju kmetijstva in urejanju kmetij se skoraj vedno postavlja na prvo mesto denar za nove naložbe. To je zgrešeno. Mnogi kmetje bi s skromnimi sredstvi, ki jih imajo, izboljšali veliko več kot doslej, če bi jim bil zmeraj pri roki kmetijski strokovnjak, ki bi jim svetoval, kako denar bolje naložiti. Teh pa ni dovolj in jih ne bo nikoli toliko, da kmetom ne bi bilo treba razmišljati, kako bolje gospodariti. To bo treba še takrat, ko bodo njihove kmetije že urejene, usmerjene na najustreznejšo dejavnost in mehanizirane. Razvoj se nikoli ne ustavi.

Strokovno znanje kmetovalcev so znali ceniti že pred 100 leti, ko so ustanovili v Mariboru prvo kmetijsko šolo na območju Slovenije. Pozneje smo dobili še več podobnih šol. Kmetje so čutili, da so potrebne in imele so dovolj učencev. Sele v zadnjem času so se razmere poslabšale. Vendar ne toliko po krivdi ali malomarnosti kmetov kot takratnih razmer v kmetijstvu, ki so jih krojili drugi. Stvari pa se spet spreminjajo v korist kmetov. Zato bi morali spet pošiljati več otrok v kmetijske šole.

Kmetijstvo ne sme zaostajati za drugimi gospodarskimi dejavnostmi. Sledilo pa jim bo lahko le takrat, če bodo kmetje vsaj toliko strokovno podkovani kot obrtniki. Nekateri kmetje sicer znajo dobro gospodariti tudi brez znanja, ki bi si ga nabrali v kmetijski šoli. Nekateri ljudje tudi znajo opravljati npr. mizarstva dela, ne da bi bila kdaj mizarški vajenci. Takrat pa je malo podobno je med kmeti. Tako imenovani strokovnjaki za vse so redki. Zato se je za poklic treba izučiti. Tudi za kmečkega.

JOŽE PETEK

Šentjur

CESTE, MOSTOVI...

Točno mesec dni je še do datuma, ko bodo v šentjurskih krajevnih skupnostih Dramlje, Planina pri Sevnici, Loka pri Zusmu, Dobje pri Planini, Slivnica pri Celju, Kalobje in Prevorje občani skupščine Šentjur pri Celju so se namreč odločili, da 19. novembra razpišejo v teh krajevnih skupnostih referendum za samoprispevek za ureditvev programov krajevnih skupnosti. Sredstva bi zbirali pet let. Občina bo po predvidevanjih na vsak zbrani dinar prispevala 0,70 dinarja. V obdobju do leta 1975 bo po tako zastavljenem programu zbranih približno 3 milijone dinarjev, do leta 1977 pa še dva milijona.

V Šentjurju deluje enajst krajevnih skupnosti, ki so že dosegle izredne rezultate pri reševanju problemov. Njihova aktivnost je bila v preteklosti usmerjena predvsem v reševanje komunalnih in socialnih problemov, kar pa je glede na razvitost tega območja edino razumljivo. Krajevne skupnosti stojijo v tem obdobju pred vrsto številnih pomembnih nalog, izredno važnih za standard ljudi in dvig splošne življenjske ravni ter napredka posameznega

kraja. Vendar teh nalog ne bo mogoče rešiti samo s pomočjo občinske skupščine.

Predlog srednjeročnega programa razvoja Šentjurja zelo podrobno razčlenja naloge posameznih krajevnih skupnosti.

V Dramljah bi radi asfaltirali cesto skozi center nase lja in zgradili cesto Jarmovec — Laze — Dramlje. Pomembna je tudi gradnja vodovoda v Pletovarju, odkoder bi krali potrebe po vodi tudi v Dramljah.

Izredno obsežen program del imajo v Slivnici in ga krajevna skupnost sama prav gotovo ne bo uspela realizirati. Med najpomembnejšimi je potreba po novem kulturnem domu, gradnja telovadnice in avtobusnih postajališč, obnova zdravstvene postaje in seveda rekonstrukcija kar štirih cest ter novogradnja ceste v Tratni okrog akumulacijskega jezera ter ceste Paridol — Vodice — Slivnica.

Za realizacijo programa del na Planini bo potrebno zbrati približno 620.000 dinarjev. Več kot polovica tega denarja bo porabljena za ceste. Gre za novogradnjo treh cest v skupni dolžini sedem kilome-

trov, vodovod, kanalizacijsko omrežje, izgradnjo mostov in drugo.

Na Dobju hočejo obnoviti cesto Dobje — Presečno, na novo zgraditi cesti Skarnice — Vodice in Jezerce — Lažiše, dalje je tu še gradnja mostov in kulturnega doma ter ureditev pokopališča.

Najbolj pereč problem krajevne skupnosti Prevorje je vzdrževanje občinskih cest. Imajo jih približno 48 kilometrov. Poleg tega morajo zgraditi vodovod in postaviti mostova v Lopaci in Strašld gori, preurediti avtobusno garažo v kulturni dom itd.

V Loki jih tare ureditev cestišča in pokopališča v Zusmu ter dvorane v šoli Loka. Nova naj bi bila tudi cesta Loka — Rudnica v dolžini pet kilometrov.

Na Kalobju bodo skrbeli predvsem za vzdrževanje cest, obnovo gasilskega doma in ureditev pokopališča.

Nalog je veliko in veliko bo treba tudi denarja. Pričakovati je, da bodo ljudje v šentjurski občini tudi v nedeljo 19. novembra znova dokazali, da jim ni žal žrtvovati za napredek svojih krajev.

M. SENICAR

ZIMSKE GUME — SNEŽNE VERIGE — ZIMSKE GUME — SNEŽNE VERIGE

FERDO GODINA
BELE
TULPIKERoman poklanja bralcem
slovenija

avto

Automotor

CELJE

(4)

Sram me je bilo pred svetom. Ne bi bil smel iti v kavarno, in kaj sem si dovolil, da sem prišel Rahelo za roko.

Maševal sem. Zelen sem si, da me nihče po maši ne bi čakal za spoved. Pa me je. Nikdar nisem šel tako težko na tolažilno pot z Gospodom kakor tedaj. Sram me je bilo, ko sem sedel z Najsvetejšim na vozu. Bog me je kaznovil. Zdelo se mi je, da poklekujeto ljudje pred Jezusom in kažejo s prstom name, da sem tega nevreden. Sklenil sem in obljubil Bogu, da kaj takega ne bom nikdar več storil.

Zakaj nisem uhoval dekana? Vsega tega ne bi bilo. Dekan se je po maši odšel v gorice.

Opoldne se je vrnil. Se mi je šumelo v glavi od vina. Na vsak korak in na vsako besedo sem pazil, da se ne bi izdal. Dekan me pri kosilu ni pogledal. Pojedli smo. S kaplanom Šernekom sva se dvignila, da bi šla. Mene je dekan pridržal. Vedel sem, kaj bo.

»Gospod kaplan, to se še ni zgodilo, odkar stoji cerkev v Lendavi. Vaše vedenje je nevredno pravega duhovnika. Se ne zavedate?»

Govoril je mirno, hladno. Molčal sem in gledal v tla. Čutil sem, da sem kriv.

»Zdi se mi, da vam ostaja mnogo prostega časa. Tega seveda ne bi smelo biti. Pomagali mi boste v pisarni in vsak dan bova skupaj molila popoldanski brevir.«

Zavelo me je. Moj ponos je bil užaljen.

»Jaz molim, gospod dekan,« sem dejal tiho. Upor se je čutil v teh besedah. Dekan mi je trdo rekel:

»Skupaj bova molila popoldanski brevir, ste razumeli?« Da je posegel tako daleč, se mi je zdelo preveč.

Kar sem doživljal, je bilo tako nenavadno. Nič svetosti, nič tiste lepote ni bilo več, kakor sem jo čutil v Suhih gorah.

Popoldne sem delal v dekanovi pisarni. Pisal sem vabila na sestanek osem plebanušem in kaplanom lendavske dekanije. Pisal sem in čakal, kdaj bo prišel dekan, da bova skupaj molila.

Med menoj in dekanom je bil nesporazum; nisem si hotel priznati, da je součestvo. Čemu bi ne smel imeti Rahelo rad. Toda to ni bila ljubezen, ki bi bila grešna, prostaska. Bilo je soglasje dveh ljudi, ki sta se v življenju srečala. Kaj to mar dekanu ali komurkoli.

O tem sem premišljeval, ko sem pisal vabila.

Na večer je prišel Jerebič. S takim odporom nisem šel še nikdar k molitvi.

Pokleknila sva v kapelici in iskala molitve pri brevirju. Tisto listanje je bilo grozeče.

Zvečer sem ostal doma. Drugega dne sem spet pisal. Na branje brevirja sem čakal z odporom, a ne več s takim odporom kakor prejšnji dan. Dekana ni bilo od nikoder. Zamudil se je nekje zunaj na polju pri tešakah. Bila je zeleč. Brevir sem opravil sam.

Tretjega mi ni več dal nobenega dela. Zgodaj zjutraj se je odpeljal v gorice. Popoldne sem ga čakal v kapelici. Ni ga bilo, ker je imel delo v hribu. Od takrat dekanu nisem več pomagal v pisarni, niti ga nisem čakal za branje brevirja.

Iz škofije sem dobil vabilo. Klicali so me, da bi se zagovarjal Torej sem že na poti, na katero nisem hotel nikdar stopiti. Tako mlada sem se bil in čutil sem se vsega.

Dekan me je naznanil na škofijo. Torej zame ni več rešitve, ni več mirnega življenja? Sem res tako grešil, da sem zaslužil takšno kazen? Bal sem se. Prepričan sem bil, da bom zaznamovan s pečatom, ki ga ne bom mogel nikdar več zbrisati.

Iz Maribora sem se vrnil še pred dekanijem sestanekom. Toda nisem se vrnil spokornik. Zagovarjal sem se zaradi obiskov pri Krampačevih, zaradi kavarne in zaradi Rahele. Tu povem samo, da se nisem vrnil spokornik.

Ze zgodaj popoldne na dan sestanka so začeli prihajati od vseh strani plebanuši in kaplani. S kolezi jih je prišlo največ. Nekateri so prišli celo z avtomobili.

Zbirali so se v veliki, lepi obednici s poslikanimi stropi in stenami. V kotu je bila velika peč. Visoka okna so gledala čez vrt v kostanje. Cerkev v Lendavi je bila patronat. Cerkev in faroj je bil sezidal v davnih časih grof. Tu je bil tudi sedež dekanije.

K veliki mizi so sedeli prisilci po svoji časti. Jaz sem bil med kaplani.

Na dekanovi desnici je sedel plebanuš Cotlin iz črešnovske fare. Od tam sem bil tudi jaz doma. Do plebanuša Cotlina sem gojil od študentskih let topla čustva. Razumen, trezen mož je bil. Imel je orlovski nos in nemirne oči. Njegov nastop je bil prijeten, kakršnega sem si sam vedno želel. Pred sestankom je z dekanom prišel v sobo. Nisem ga hotel motiti. Bal sem se tudi, ali mogoče ve za moje grehe in za potovanje v Maribor.

Sestanek se je pričel. Ves čas sem sedel na koncu mize in poslušal. Dekan je govoril. Tudi plebanuš Cotlin je posegel v besedo. Bil je izkušen, najstarejši izmed nas vseh, mnogo starejši od samega dekana. Slisal sem že, da bi plebanuš Cotlin že davno lahko postal dekan, pa v svoji skromnosti te časti ni hotel sprejeti.

Sestanek je trajal še pol ure. Takrat je nekdo potrkal na vrata. Vstopil je duhovnik, še razmeroma mlad, toda na glavi ni imel več niti enega lasu. Nosil je škornje in jahalne hlače ter kratek suknjič.

Postal sem pozoren nanj.

Pri mizi ni bilo več prostora. Gospod dekan mu je ponudil stol pri oknu. Ko smo se umirili in se je vse uredilo, je dekan nadaljeval govor o Katoliški akciji.

Končal je z besedami:

»Ni pa že dolgo bilo v dekaniji nobene duhovne manifestacije ali kongresa, da bi se poživilo gersko življenje. Zato bi bilo vsekakor dobro, da se to zgodi v tem letu, ko poteče tisoč desetletje od Kristusove smrti.«

Utihi se je. Za besedo je prosil plebanuš Cotlin. Star, siv se je dvignil in njegova beseda je tekla gladko.

Gledal sem gospoda pri oknu. Čudno je bil nemiren. Noge je prestavljaj, si podpiral glavo zdaj z desno, zdaj z levo roko, zdaj je gledal skozi okno ali pa po zbranih.

Plebanuš Cotlin je govoril o smrti Gospodovi, nato o duhovnem življenju v dekaniji.

»Dobro bi bilo, če bi kongres bil, toda kje?« je rekel neki gospod, ki ga tudi nisem poznal.

Nastal je molk. Katera fara bi prevzela lepo, a obenem težko nalogo?

Dekan je vstal in pospravil papirje na mizi.

»Predlagal bi turniško faro za kongres. Sredi dekanije je in tam bi se lahko zbralo največ ljudstva.«

Zopet je nastal molk. Opazil sem, da se kongresa vsi bojijo. Dekan se je obrnil h gospodu, ki je sedel pri oknu:

»Kaj pravite vi, gospod administrator Grafič?«

Gospod pri oknu se je v tem trenutku zganil. Zardel je do ušes, le pleše se mu rdečica ni dotaknila.

»Kdo bo finansiral kongres, gospodje? To je prva reč,« je administrator odgovoril presenetljivo stvarno. Plebanuš Cotlin je takoj povzel:

»Velik del stroškov bodo pokrili verniki z milodari.«

»Dajte no! Z milodari! Milodari so v primerjavi s takimi izdatki prava figa.«

Nekaj kaplanov se je pri tem namuznilo. Plebanuš — šaljevalci so si pomežiknili. Drugi del gospodov se je zgrozil.

Obraz plebanuša Cotlina je dobil nekaj borben, svetniški sij. Videlo se je, da je bil kongres s to opazko profaniran.

»Od milodarov lahko pričakujemo največ in ti pome-nijo božji blagoslov. Verniki jih bodo dali s čistim srcem. Ostale izdatke bodo pokrile fare.«

»Pa naj bo kongres v Lendavi. Lendava je zelo lep kraj. In dekanija je tu. Jaz bom prispeval za Lendavo, kar največ bom mogel. Ali pa naj bo kje drugje,« se je branil Grafič kongresa.

Opazil sem, da so plebanuši molčali. Sploh sem za-slutil, da je kongres prikrita igra.

Plebanuš Cotlin je bil presenečen. S prizadetostjo je dejal:

avtospreji: CAROSOL 40 - GUMIS - CROMIS - LEDIS — avtospreji

PROTEST

V ponedeljek so komunisti oddelka zveze komunistov trgovskega podjetja Tehnomercator Celje izrekli najostrejši protest zoper dejanja pristašev ekstremistične desničarske zveze Heimatdienst na avstrijskem Koroškem.

Komunisti tega trgovskega podjetja zahtevajo, da se prepreči maltretiranje in zaničevanje koroških Slovencev. Izražajo upanje, da bo avstrijska javnost uspela onemogočiti dejavnost ekstremističnih nacionalistov na avstrijskem Koroškem, ter da bo s tem omogočeno Slovincem enakopravno delo in življenje. Protest so komunisti Tehnomercatorja posredovali občinski konferenci ZKS Celje s prošnjo, da ga pošljejo višjim forumom.

Četrti razred osnovne šole v Spitaliču na enem kolesu. Vračali so se proti domu in vsi so se peljali. Ob srečanju so zatrjevali, da so oni en sam razred. To je četrtil! Naj jim verjamemo? Dajmo, tem Tončkom, Toniki, Frančkom! Njihov široki smeh nas je razorožil strahu, da bi se zvrnili in popadali s kolesa. Sicer pa, tako so zatrjevali, malokdaj srečajo kakšen avto.

Z. S.

Oseba tedna - JOŽE JERAM

ŠE VEDNO AKTIVEN

Prva oseba tedna v naši nagradni igri je po številu glasov, ki ste jih poslali, spoštovani bralci, postal JOŽE JERAM, upokojeni kapetan milice iz Spodnjih Gor pri Braslovčah. Obiskali smo ga na njegovem prijaznem domu ter ga zmotili sredi dela. Prešal je grozdje in takoj dodal, da vino letos ne bo najboljšo, saj vreme ni dopuščalo, da bi se v grozdju nabralo dovolj sladkorja. Vino bo kislo, je povedal, bo pa kljub temu seveda pristno iz domače brajde in to je tudi nekaj. Takole je stekel pogovor:

»Da sem na sliki v Novem tedniku sem opazil seveda tudi sam, saj imamo tednik že dolgo naročen. Nisem pa si mislil, da bi ravno mene spoznalo največ ljudi. No, nanesele je pač tako...«

»Ste upokojenec, s čim se ukvarjate?

»Dela okoli hiše nikoli ne znanjka. Vedno je treba kaj postoriti, popraviti, prinzdati. Zemlje nimamo veliko, le nekaj okoli hiše, dela pa je kljub temu dovolj.«

»Kako to, da ste bili na otvoritvi prenovljene šole v

Gotovičah, kjer smo napravili posnetek skupine, v kateri ste bili tudi vi?»

»Sem član Temeljne izobraževalne skupnosti in član upravnega odbora sklada za izgradnjo in obnovo šol v naši občini. Pa sem se zaradi tega tudi udeležil otvoritve prenovljene šole.«

»Kako ocenjujete uspehe pri obnovi šolskih zgradb?»

»Mislim, da je to izredno pomembno, kar dosežemo v naši občini. Vse skupaj pa je seveda rezultat samoprispevka, ki ga

dajemo občani. Ljudje so zadovoljni, ker smo se odločili za, saj smo s pomočjo teh sredstev dosegli pomembne rezultate. Ta oblika financiranja pa je bila tudi edina možna. Druge poti ni bilo.«

»Imate kakšnega konjička za vaš prosti čas?»

»O seveda, družbeno politično delo. Sem aktiven v številnih organizacijah in rad pomagam, kolikor je v moji moči. Delam v SZDL, turističnem društvu v Braslovčah, zvezi borcev in drugod.«

»Kakšna je po vašem mnenju perspektiva nadaljnje razvoja turizma v Braslovčah?»

»Perspektiva je nedvomno velika. Veliko si prizadevamo okoli dokončne ureditve objekta pri jezeru, ki ne ustreza. Toda sami vsega prav gotovo ne bomo zmogli. Potrebne bodo večje investicije.«

Se in še sva besedovala, toda prostor nam žal ne dopušča, da bi zapisali vse. Pa kljub temu smo povedali vsaj osnovno in tako približno spoznali JOŽETA JERAMA, ki je postal naša prva oseba tedna.

B. S.

Ljubljanska banka ljubljanska banka ljubljanska banka ljub

Spoznavajmo se!

V vsaki številki Novega tednika bo naša fotografija, objavljena na tem prostoru, predstavila skupino ljudi iz različnih krajev. Največkrat na mestu, kjer se zbere mnogo občanov. Kakšna je vaša naloga? Dobro si oglejte fotografijo in na njej obkrožite osebo, ki ste jo spoznali. Nato na kupon napišite ime in priimek osebe, ki ste jo spoznali, izrezano fotografijo pa pošljite v pismu na naslov: Uredništvo Novi tednik, Gregorčičeva ul. 5, Celje, z oznako SPOZNAJMO SE. Po možnosti napišite naslov osebe, ki ste jo obkrožili na fotografiji.

Kaj bomo storili mi? Pregledali vaše kupone in ugotovili, katera oseba je bila največkrat obkrožena oziroma spoznana. Tako bomo dobili OSEBO TEDNA. Seveda bomo to osebo ali osebo predstavili vsem našim bralcem.

Vsi, ki sodelujete v igri, pa ste udeleženi v nagradnem žrebanju. Trem izžrebancem bo Ljubljanska banka vsak teden razdelila tri hranilne knjižice:

- 1. PO 150 DIN
- 2. PO 100 DIN
- 3. PO 50 DIN.

Kupone in fotografije z označbo (obkrožite osebo, ki ste jo spoznali) pošljite na naš naslov do ponedeljka. Če bi se zgodilo, da kak teden nihče od bralcev ne bi pravilno naredel imena in priimka osebe, se nagrade prenesejo v naslednje kolo.

Oseba, ki ste jo največkrat spoznali na fotografiji iz prejšnje številke je Stanko Hudales, Celjska cesta 4, Velenje. Dobil je kar 27 kuponov, nekaj bralcev pa je prepoznalo tudi druge osebe.

Oseba tedna je torej Stanko Hudales, ki ga bomo v prihodnji številki tudi predstavili.

Dragi bralci, sodelujte še! Igra ni težka, nagrade Ljubljanske banke pa so lepe.

Kdaj bomo izžrebali? Hranilno knjižico z začetno vlogo 150,00 din prejme Vida Vidali, Tomšičeva 7, Velenje; z vlogo 100,00 din Marija Rezac, Podpeč 18, Planina pri Sevnici; z vlogo 50,00 din pa Marija Martinec, Bevce 6, Velenje. Čestitamo!

Ljubljanska banka / Ljubljanska banka / Ljubljanska banka

Varčevalce vljudno vabimo, da se udeležijo javne radijske prireditve radia Ljubljana, ki jo pokanja Ljubljanska banka podr. Celje svojim poslovnim prijateljem. Koncert iz naših krajev bo v nedeljo 22. oktobra 1972 ob 9. uri v Narodnem domu v Celju. Varčevalci dobijo brezplačne vstopnice v naših poslovnih enotah.

Ljubljanska banka — podružnica Celje

Ljanska banka ljubljanska banka ljubljanska banka ljublj

KUPON 3

Ime in priimek osebe na fotografiji _____

Njen naslov _____

Moj priimek in ime _____

Naslov _____

SOVRAŽNIK JE UNIČEN

ZRAČNI DESANT SIL »PLAVIH« NAD VOJNIKOM IN OKOLICO — IZREDNA PRIPRAVLJENOST TER ZNANJE VSEH ENOT, KI SO SODELOVALE NA VELIKI VAJI CIVILNE ZAŠČITE V CELJU

Zamolčko zavijanje siren se je zarezalo v mirno nedeljsko dopoldne in ozajalo najhujše — letalski napad. Nad Vojnik, Skofjo vas, Trnovlje in Ljubecno so se nizko spustila letala. Tresk bomb in mitraliranje okoli pomembnejših objektov.

Čeprav je šlo samo za vajo, ki jo je izredno dobro pripravil občinski štab za civilno zaščito Celje, se je ljudem naježila koža.

»Kaj, če bi bilo zares?« smo se spraševali ob pogledu na črn dim, ki se je valil v nebo.

»Živimo in delamo v miru. Ljubimo mir, vendar moramo biti pripravljeni tudi za primer, če tega miru ne bo več,« je pozneje zbranim enotam, ki so sodelovale v vaji, dejal predsednik občinske skupščine Celje, inž. Dušan Burnik.

Predpostavka velike vaje,

v kateri so sodelovale enote civilne zaščite, občinske partizanske enote, enote milice, enot JLA, prostovoljni gasilci, Aeroklub in drugi, je bila asput helikopterskega desanta nad omenjenimi krajevnimi skupnostmi. Akcija se ni pravzaprav začela v nedeljo, temveč že v ponedeljek in je v teh sedmih dneh sodelovalo na najrazličnejše načine izredno veliko občanov.

Takoj, ko se sirene dale znak, da je konec letalskega napada, so na prizorišča prihiteli požrtvovalni gasilci. Ljudje so nemo občudovali njihovo izredno hitrost ter znanje. Cevi so letele okoli, curki vode so se razlili po gorečih poslopjih v nekaj sekundah.

Hiša v Vojniku je bila v plamenih, v zgornjem nadstropju pa je ostala tričlanska družina. Gasilci so takoj

Reševanje iz goreče hiše

organizirali reševanje po drsalnem planu. Pod ruševinami so ostali ljudje. Takoj so prihiteli ekipe prve pomoči in jim nudile pomoč.

Nato so znova sirene prekinile reševanje. Sile »plavih« so spustile desant. »Rdeči« so jih napadli in zapokalo je po hribih nad Hudinjo. Borba je trajala dobro uro in nato radostna vest: sovražnik je uničen.

Po končani akciji je bil zbor vseh enot. Na travniku so se strumno razvrstili vsi, ki so sodelovali v napadu in obrambi. Polkovnik Stefan Planinc je predal poročilo o stanju inž. Dušanu Burniku, ki je pohvalil pripravljenost in znanje enot ter dejal, da je bila to najmasovnejša akcija v Celju, da pa bo posebna analiza še pokazala na uspehe in neuspehe, čeprav je jasno že sedaj, da je akcija zelo uspela.

Akcija je resnično uspela. Največjo pozornost pa pri tej akciji zaslužijo ljudje, zaradi svoje izredne pripravljenosti čuvati svobodo in svojo domovino.

Vse sodelujoče je pozdravil inž. DUSAN BURNIK

Najbolj karakterizira nedeljsko vajo pripomba stare ženske, ki si je ogledovala prizorišče:

»Hudo, hudo bi bilo, če bi bilo res. Hudo za nas, ampak strašno hudo tudi za tistega, ki bi nas napadel.«

Tekst: M. SENICAR

Foto: D. MEDVED

Plavj so imeli dosti dela

Tudi »ranjencev« ni manjkalo

prometne nesreče

NESREČA V LAŠKEM

FRANC SPES, 26, iz Celja, je hodil po desni strani ceste od železniške postaje Laško proti zdravilišču, ko ga je dohitel s osebnim avtomobilom JANEZ KRIZNIK 35, iz Podsmihela in ga zadel. Pešca je vrglo na pokrov motorja in v vetrobransko steklo. Zaradi težjih poškodb so ga odpeljali v celjsko bolnišnico.

TRČENJE PRED KAMNOLOMOM

FRANC MLAKAR, 34, iz Krškega, je med vožnjo s osebnim avtomobilom proti Velenju pred kamnomlomom v Vel. Pirešci nameraval prehiteti tovorni avtomobil. Nasproti je prišel s osebnim avtomobilom VINKO PAJEK, 42, iz Soštanja. Oba sta zavirala. Pri trčenju je bila poškodovana sopotnica BERNARDA PAJEK iz Soštanja. Skode na avtomobilu je za 13.000 dinarjev.

VZVRATNA VOŽNJA

JOZE KOZELJ, 64, iz Celja, je zaustavil osebni avtomobil pri potniški blagajni na celjski avtobusni postaji, da bi izstopila sopotnica MARIJA ZALESNIK, iz Celja. Ko je že odprla vrata, je zapeljal vzvratno voznik dostavnega avtomobila ZVONE BUSER, 26, iz Mlače in zadel Koželjev avtomobil. Zalesnikova se je laže poškodovala.

SMRT KOLESARJA

FERDINAND JAVORNIK, 40, iz Lokovice, se je peljal s kolesom na pomožni motor po klanecu navzdol proti domu. Za njim je vozil traktorist brez izpita MIHAEL STROŽIČ, 31, iz Lokovice. Vozil je neregistriran traktor s prikolico. Strožiča je med vožnjo poklical znanec, ki je delal pri neki hiši. Traktorist je pogledal na desno in nazaj ter tako ni opazil, da se je kolesar ustavil. Zgrabil je za zavoro. Zaradi prekratke razdalje,

nepazljivosti in neprevidezni samega kolesarja je prišlo do trčenja. Kolesar je padel pod traktor. Po škodbe so bile tako hude, da je umrl na kraju nesreče.

TRESK

NA OVINKU

ALOJZ TEPEZ, 36, iz Zg. Tinskega je vozil s osebnim avtomobilom iz Sentjurja proti Luki pri Zmumu pravilno po svoji desni strani. Nasproti mu je prišel po levi strani cestišča z neregistriranim mopedom IVAN VO LAVEŠEK, 35, iz Vinskega vrha. Vozili sta trčili na ovinku. Mopedista so zaradi težje poškodbe odpeljali v bolnišnico.

OBLEŽALA JE NEZAVESTNA

FRANC ZNIDARKO, 22, iz Prevrata, se je hitro peljal z mopedom proti domu, ko je na Mariborski cesti v Slovenskih Konjicah skočila predenj enajstletna JELKA KLOKOCOVNIK, iz Konjic. Mopedist jo je zbil. Deklica je obležala nezavestna. Zaradi pretresa možganov so jo odpeljali v bolnišnico.

Z GLAVO V AVTOBUS

JOZE AHACIČ, iz Kranja, je vozil avtoBUS iz Rogaske Slatine proti Celju, ko mu je prišel nasproti pešec STEFAN MRAZ s Kamne gorce. Pri srečanju je Mraza zaneslo, da je trčil z glavo v prednji del avtobusa. Zaradi zelo hudih poškodb so ga odpeljali v bolnišnico.

ZADEL JE KRAVO

MARIJA LESKOVAR, iz Zič, je proti Ločam vodila kravjo vprego, ko jo je v Slovenskih Konjicah pretesno prebijeval mopedist STEFAN KONEC, 33, iz Podpeči in pri tem zadel ob kravo. Po 16 metrih vožnje se je prevrnil in dobil pretres možganov.

SMRT NA MOSTU

ANTON UNETIČ, 25, iz Pesjega pri Velenju, je vozil s osebnim avtomobilom proti Zidanemu mostu, ko je na mostu čez Savo v kraju Radna zapeljal na prednostno cesto voznik Pony ekspresa SLAVKO GORENC, 21, iz Črešnice. Gorenc je odbil 21 metrov daleč, kjer je obležal mrtev.

Fran Roš

(6)

MAČJI DOM

Sklonila se je k mačici, jo nežno prijala in poljubila na gobček. Pri tem se je z nosom dotaknila mucinih brčic, da je ta nevoljno stresla glavo. Bobovska je imela pač obilen nos, ki pa ji zdaj jeseni še ni bil preveč rdečkast. A na njem je manjkala bradavica. Vendar se je ojunčila in si jo dala izrezati! Govorila je še naprej:

»Tudi ti, Cici, moraš vedeti, da si tretja najlepša mucika v državi in sva zato ti in jaz prejeli nagrado. Seveda si ti sama s to nagrado ne bi znala nič pomagati. Tudi vi, moji dragi gostje, te nagrade še niste videli. Zato vam jo hočem zdajle pokazati.«

Spustila je Cici na tla in iz žepa svoje bele svilene bluze potegnila lično skatlico. Odprla jo je in iz nje dvignila srebrno zapestno urico na usnjenem pasu.

»Prva nagrada je namreč bila radijski aparat, druga brivski aparat, tretja pa tale srebrna urica. Manjših nagrad je bilo še dvajset. Priznati moramo, da se je moja Cici odlikovala pred vsem svetom, saj so jo tudi ne vem kolikokrat fotografirali in časopisi so pisali o njej. Zato jo tu pred vami danes povzdigujem v kraljico našega Mačjega doma. Znak te časti bodi rdeč svileni trak, pripet okoli njenega nežnega vratu, kakor vidite! Vsa čast naši Cici!«

Spet je prihitela k mačici in jo poljubila. Vsi so zaploskali. Potem je njeno glavico zasukala k sebi in ji rekla:

»Ali pa veš, Cici, komu moram jaz biti hvaležna za to, da te sploh imam? Samo temule pridnemu jantu Drejkcu Habjaniču, ki je tudi tukaj danes! Zato pa mu izročam urico in želim, da bi jo srečno nosil!«

Potegnila je dečka k sebi, mu na levo zapestje pripasla srebrno urico in ga poljubila na čelo. Drejkček je bil nad vsem tem močno presenečen. Vendar se svoji dobrotnici ni pozabil zahvaliti.

Gramofon je zaigral živahen valček. Predsednik društva prijateljev živali je urno pristopil k Bobovski in se v plesu zavrtel z njo. Zdaj pa je Suzana, ki je le od časa do časa iz kuhinje prihajala semkaj, prihitela k Drejkcu. Priklonila se mu je in ga povabila k plesu. Fant je močno zardel, ker še ni znal plesati. Toda deklica ga je zelo spretno sukala zdaj sem, zdaj tja. Pri tem se je z levico oprijemal njene dvignjene desnice. Večkrat se je ozrl kvišku svoje zapestje, na bleščečo urico tam, ki je kazala že šest.

Se med mačkami je nastalo zdaj neko nemirno vrvenje in tudi mijavkanje je bilo vse več. Samo Cici, nova kraljica Mačjega doma, je dostojanstveno sedela ob steni na svojih zadnjih nogah in mirno motrila vse, kar se je godilo okoli nje.

Dora Bobovska je svoje goste povabila v drugo sobo. Tam je na mizi bilo dosti cvetja v vazah. In že so ženske pričele semkaj prinašati večerjo: telečjo pečenko z rišem in breskvinim kompotom. Gosnadarica je na mizo postavila še čokoladno torto. Na njeni gornji strani je bilo z belo kremo zapisano:

CICI NAJ ŽIVI!

K njim je Suzana prinesla še ljubo Cici, da si mogla tu v miru še ona privoščiti kos sladke torte. Kako ji je šla v slast!

Zunaj je bila že noč, ko so se po imenitni večeri poslovili.

Nekaj dni pozneje se je pri Habjaničevih oglasil stric Tomaž, mesar. Kakor po navadi jim je spet prinesel svežih klobas. In kmalu je zacerčalo in zadisalo s štedilnika. Spet so si privoščili imenitno kosilo.

K njim se je ozirala mačka — nova Crnka s prostimi očmi.

»Glejte jo!« je dejal stric Tomaž. »Kar všeč mi je tale naša mačka. Videti pa je tudi pametna. Najbrž bi bi hotela požreti špile, če bi ji jo vrgel. Kaj pravite?«

»Ne, ne! Raje ne! Nikar!« sta mu branila otrok.

A že je stric visoko podržal konček klobase s špičkami. »Hop!« je zaklical in je košček vrgel pred mačko. Ta je s slastjo hitro pojedla vse drugo, špičo pa je pustila na tleh.

»Ali ste jo videli! Mlada je še, ampak je prebrisana bolj kot ona stara mačka. To se pravi, da je — inteligentna! Da, inteligentna!«

Dostojna in priljudna, kakršna je bila, si je nova Crnka zdaj oblikovala gobček. Prijazno so se ji svetili oči in prožno je stopala.

Stric Tomaž pa je povedal še tole:

»Tista špiča, ki sem jo lani tukajle z mize vrgel na tla, je prinesla nesrečo samo naši stari mački, nam vsem drugim pa pravzaprav le srečo. Brez tiste špile bi se nikoli ne bili seznanili z ono priskuknjeno žensko — KONEC

NIČ VEČ NA VELIKI NOGI

V anale uspešnih akcij kriminalistov in varnostnih organov so zopet vpisali velik uspeh. Ob sodelovanju skoraj vseh regionalnih uprav javne varnosti v Sloveniji so ob koordiniranju akcije iz Celja aretirali skupino štirih vlomilcev, ki so dolgo časa »praznili« blagajne širom po Sloveniji.

Pretekla topla se je dolgo časa izmikala roki pravice, vendar jim je končno odklenalo. Pomembno delež pri razkrinkanju skupine pa so prispevali tudi občani s koristnimi informacijami. Prav gotovo gre prizadevnim kriminalistom za dobro opravljeno delo vse javno priznanje.

KDO SO TATOVI?

Skrbno organizirana in vodena akcija je po na pomen in dolgotrajnem zalezovanju pripeljala v zapore četverico iz vlomilske skupine, ki je kradla predvsem denar iz blagajne po raznih trgovinah, bencinskih črpalkah in drugod. Kdo so tatovi?

Za zapahi se je znašel MILAN SEVENSEK, star 26 let, doma iz DOLA PRI HRASTNIKU. Z zakoni je prišel že prej v nazkrižje in je bil tudi že v zaporu. Zaradi vloma v blagajne je bil obsojen na dve leti zapore, ki jih je preživel na Dobu. Po vrnitvi v Koper je pričel odhajati v Italijo, kjer je kradel avtomobile, jim menjaval tablice in jih kasneje v Jugoslaviji preprodal. Zaradi tega je bil ponovno obsojen na 20 mesecev zapore, vendar sodba še ni pravomočna. Po vrnitvi iz preiskovalnega zapora v Kopru (tu se je predlani Sevensšek tudi poročil) je znova krenil na kriva pota.

IVAN VEGEL, star 30 let, pa je doma iz Brežic. Tudi on je že star znanec kriminalistov. Pred približno desetimi leti je emigriral v Avstralijo, kjer pa je kaj hitro krenil na kriva pota. Zasačili so ga, ga obsodili na štiri leta, ki jih je tam odsedel, nato pa so ga deportirali v Jugoslavijo. Tudi doma se ni zaposlil. V Brežicah, kjer se je največ zadrževal, se je poročil z neko natakario, svoje brezdelno življenje pa je spretno prikrival s tem, ker mu je brat redno, mesečno iz Nemčije pošiljal denar. Kot vse kaže, je bil dobršen del tega denarja na kradenega, saj je tolpi uspelo, da je denar spravljala celo preko meje. VEGEL pa je na kriva pota speljal tudi svojega mladotnega polbrata P. J. iz Vinjega vrha pri Krškem.

KOVANJE NAČRTOV V ZAPORIH

ANDREJ GORENJAK, star 24 let, je doma iz Bohorine pri Slovenskih Konjicah. Tudi on je bil že pod ključem in se tokrat z zaporom ne srečuje prvič. Toliko o tem, kdo so tatovi!

SEVENSEK in VEGEL sta pravzaprav stara znanca iz preteklosti pa ju družijo skoraj enaka tatinska pot. Spoznala sta se na Dobu, kjer sta bila na prestajanju kazni. Ze tu sta se pričela dogovarjati, da v bodoče, po vrnitvi na svobodo, ne bi delala vsak zase, temveč družno. Tako sta se že med prestajanjem kazni dogovorila za nove vlomilske podvige na prostosti. Kar sta se dogovorila, sta kasneje tudi spretno uresničevala. Toda končno ju je pot zopet pripeljala za zapah, kjer bosta lahko razmišljala o svojem nepoštenem delu, o zavezniškem življenju in prav gotovo še o marsičem, kajti kot vse kaže, bosta časa za to imela kar precej, na razpolago.

Zanimivo pa je, da se je tudi tretji član vlomilske skupine, to je ANDREJ GORENJAK, spoznal s Sevensškom med prestajanjem kazni. Podobno kot z Veglom je tudi z Gorenjakom Sevensšek napletal načrte, kaj in kako bodo počeli na prostosti. Kot je izjavil v preiskavi, so imeli vsi v skupini namen vlamijati v blagajne tako dolgo, dokler se jim ne bi posrečilo nekaj »zares velikega«, kot so to imenovali. No, posrečilo se jim je največje, in to jim ni moglo uiti, znašli so se za zapahi...

KJE SO KRADLI IN KOLIKO

Začelo se je pravzaprav 28. novembra lani, ko so vsi trije, SEVENSEK, VEGEL in GORENJAK, vdrli v upravo podjetja IZBIRA v Ptuj. Sreča jim ni bila »naklonjena«, saj niso našli ničesar, kar bi veljalo odnesti. Še isto noč so potem vdrli v poslovalnico istega podjetja in od tam odnesli železno blagajno ter jo kasneje v gozdu pri Kidričevem tudi odprli. Plen je bil velik, saj so v blagajni našli kar 9 milijonov SD. Razdelili so si plen ter se ločili. VEGEL in SEVENSEK sta jo še naslednjega dne, ko so tla postala prevroča, potegnili preko meje. Ker so varnostni organi že sumili SEVENSEKA, so ga še isto noč obiskali na domu. Sum je opravičevala prva

številka njegovega fička, saj ga je nekaj občanov celo videlo, ko je brzel iz Ptuja. Toda, začuda, fičko je bil na domačem dvorišču z razstavljenim motorjem, brez hladilnika, s takim avtom pa se prav gotovo ne da prevažati. Domiselno, vsega kor!

Kaj sta počela SEVENSEK in VEGEL v Nemčiji, Angliji, Franciji, bo pokazala še raziskava, zaenkrat je le znano, da je danska policija za SEVENSEKOM razpisala mednarodno tiralo, kajti tam je oropal banko in odnesel 28.000 danskih kron. Ali je bil sam, je sodeloval tudi VEGEL? To zaenkrat še ni znano!

Potepanja po Evropi je bilo kmalu konec, kajti kot je povedal SEVENSEK, tam ni bilo »dosti kruha«. Povsod sta naleta na alarmne sisteme, ki vedno je »pričelo ropotati«, kot se je izjasnil Sevensšek. Vrnila sta se torej domov in od tod nadaljevala svoje nepošteno početje.

V poletju letošnjega leta so se v lom kar vrstili. Najprej je bila na vrsti Mercatorjeva trgovina v Metliki. Tu sta odnesla tri milijone starih dinarjev. Pri vlamu v Market v Kraljevicu je bil izkupicek manjši, le 80.000 starih dinarjev, zato pa je bila bera večja v samopostrežni trgovini v Slatini Radenci, kjer sta odnesla tri milijone starih dinarjev, precej pa tudi poštne znamke. VEGEL je pred tem maja meseca vlomil še v Kovinarsko šolo »B. KIDRIČA« v Mariboru in olajšal blagajno za 85.000 dinarjev. V Podsedu pri Zagrebu sta izpraznila blagajno v trgovini Zelenina, v kateri je bilo sedem milijonov dinarjev in za 4 milijone deviz. Olajšala pa sta tudi blagajno na bencinski črpalki v Samoboru in odnesla 700.000 SD. Poskušala sta še v trgovskem podjetju v Bregani, vendar sta ostala praznih rok. Kar pa ni uspelo obema, je kasneje opravil Vegel sam in odnesel 500.000 SD.

Na področje celjske UJV pa sta zašla letos septembra. Cilj njunega nepoštenega delovanja je bila pošta v Brežicah, kjer sta

MILAN SEVENSEK

IVAN VEGEL

ANDREJ GORENJAK

izpraznila štiri železne blagajne. Tam sta našla za 1,2 milijona gotovine in poštne znamke. Peta blagajna, ki sta se je lotila, pa jima ni hotela pokazati svojih nedrij, čeprav sta ji že kar precej razkrila. Blagajna ni in ni hotela popustiti, v njej pa je bilo nič več in nič manj kot 40 milijonov starih dinarjev. Ze ob tem ropu je padel sum na omenjeno dvojico, ki pa se je kasneje še stopnjeval. Naj ot tej priliki povemo, da se tatovi vse vlome opravljali z rokavicami, tako da nikjer ni bilo nikakršnih prstnih odtisov...

Kar dva dni za tem, to je 11. septembra, sta se lotila trgovine Zelenina v Krškem, kjer sta odnesla 2 milijona SD, 3 lovške puške, pištolo ter municijo. Puške sta na Veglovem domu skrila pod podnice, pištolo pa je odnesel SEVENSEK vedno nosil s seboj.

Nekaj dni za vlomom v Krškem je bilo vlomljeno

vedno je imel navado, da je na zmenke z Veglom prihajal tudi po več dni kasneje, kot sta se domela. Pač interni varnostni ukrepi, čisto v »čikaškem slogu«. Ko je SEVENSEK stopil v sobo, tudi pištolo ni utegnil potegniti iz žepa, kajti v trenutku so ga prijeli. Kar ga je doleteli moralo, ga je zadelo...

Koncem septembra pa so v Ljubljani aretirali še GORENJAKA in tako se je celotna skupina ponovno znašla za zapahi.

»SLADKO ŽIVLJENJE«

Kljub temu, da je SEVENSEK poročen in da njegova žena živi v Kopru, se je SEVENSEK v zadnjem obdobju največ zadrževal v Zagrebu, kjer je bival po raznih hotelih. To mu je bilo med drugim omogočeno zaradi tega, ker je uporabljal potni

K sreči blagajna, kljub temu, da so jo dobro načeli, ni popustila, kajti v njej je bilo štirideset starih milijonov.

na pošti v Litiji. Tatovi so odnesli 20 milijonov dinarjev. Toda ne za dolgo. Kot je pokazala preiskava, sta ta vlom zagrešila VEGEL in njegov mladotni polbrat, ki je bil pri VEGLU »v šoli«. Le-ta ga je namreč poučeval o vseh vlomilskih veščinah in kot kaže je bil litijski vlom za fanta nekaj »sprejemni izpita«. K sreči se je slabo končal...

ZAČETEK KONCA

Ko sta se namreč VEGEL in njegov mladotni polbrat P. J. naslednjega dne vračala po v gozdu zakopani denar, so ju prijeli. S tem pa je nastopil tudi odločilni trenutek, začetek konca delovanja tolpe, ki je varnostnim organom dala nemalo dela in naporov.

VEGEL, ki si je pred tem najel stanovanje v Škofji Loki, je bil zmejen s SEVENSEKOM, ki pa se je v tem času zadrževal na Jesenicah, da se bosta 17. septembra dobila v njegovi sobi v Škofji Loki. Kriminalisti so tod postavili zasado in čakali SEVENSEKA nič manj kot tri dni, kajti

pa je dejstvo, da so na primer SEVENSEKOV starši prav gotovo morali vedeti za sinovo nepošteno početje, saj so kriminalisti našli del ukradene denarja tudi na njegovem domu. Denar je bil spretno skrit med stenami kuhinjske omare. Kako odo opravičevali svoje početje, je seveda povsem njihov problem! SEVENSEK pa je poskrbel, da je dobršen del denarja prešel tudi izven meja. Tudi on ima v Nemčiji zaposlenega brata, ki se je po ukradenem denar pripeljal kar z avtomobilom. Po nekajdnevem bivanju v Jugoslaviji pa je zopet odletel nazaj v Nemčijo, kjer je denar prav gotovo »spravil« na varno.

NAMESTO EPILOGA

Tatinska skupina, ki je v času svojega »aktivnega« delovanja pospravila iz oropanih blagajen nekaj manj kot 50 milijonov starih dinarjev, je torej za zapahi. Epilog bo celotna zadeva dobila na sodišču v Novem mestu in tja so v minulih dneh prepeljali tudi tatinsko četverico. Na sodbo bo treba vsega kor še nekaj časa počakati, kajti preiskovalni sodnik bo v prihodnjih tednih prav gotovo imel še polne roke dela. Mi pa kljub temu potegnimo iz celotne zgodbe nekaj zaključkov:

● Organom javne varnosti gre prav gotovo javna pohvala za opravljeno delo. Koliko noči, dni in ur vztrajnega dela, osebnih naporov in ne na koncu tudi nevarnega izpostavljanja je bilo potrebno, da so tolpo izsledili in prijeli!

● Prav gotovo velja ob tej priložnosti zabeležiti tudi to, da so informacije, ki so jih dajali kriminalistom domačini, kar precej pripomogle pri njihovem uspešnem delu. So delovanje občanov ob takih in podobnih akcijah je nedvomno zelo koristno, zato je prav, da občani tudi v bodoče priskočijo na pomoč povsod, kjer je njihova pomoč možna in potrebna.

● In čisto na koncu smo resnično storili vse, da bi bilo družbeno premoženje boljše zavarovano? Kaj koristijo predpisi o odvajanju gotovine, če pa po blagajnah leži gotovina, ki bi morala biti v bankah! Tu bo potrebno nedvomno v bodoče proti kršilec podvzeti tudi ukrepe. Le tako bomo lahko preprečili nepošteno početje ljudi, kot so ti, ki smo jih prikazali v našem zavihu!

FOTO: UJV CELJE

TEKST: BERNI STRMCNIK

med štirimi ocmi

ANONIMNO PISMO

Destokrat sem vam že pisala, pa se še danes ne zavedate, da imate moža kurbirja, zakaj to ne sprotite? Kjer točno vem, da Ivanka bo povedala, če jo vprašate, jaz pišem, zato, da bi imeli dobrega moža, ne pa kurbirja. Jaz nič prej ne dam miru, da se Ivanka stopi zraven, potem pa bo povedala, da se bo nehala, ker jaz točno vem vse o vašem možu, vse pa napišem zopet ponovno, da ima eno punco v Celju, ki hodi k njej na stanovanje, sem pa tudi že naletela nanj v Rimskih Toplicah, ki je eno blont žensko imel v gostilni in ji je kavo naročil, pa tudi sebi, jo je tak nagovarjal kurbir, vi pa pošteno čakate doma, dajte mu vrniti, pa ne bodite kar doma kot da ste privezana. Le malo vprašajte te ljudi in Ivanka pa bo šlo vse v redu, dokler pa ne pride od tega pa ne bo konec. Prosim vas, zmenite se z

Ivanko, pa bo šlo brž naprej, ker bo povedala, si že na avtobus več ne upa, pustila jo pa ne bom, dokler ne bo povedala, kar bi morala tudi vam. Se bom pisala vam in še tudi drugim! Kaj zdaj čakate?

Na naše uredništvo je prišlo gornje pismo, ki bi lahko imenovali pismo meseca. Po svoji vsebini je nenavadno, ker je nesramno, ker terja ljudi, ki ga dobivajo takega ali podobnega že štiri leta v roke, v obup. Zato smo pismo tudi uvrstili v našo rubriko, ki naj bi kdaj pa kdaj spregovorila tudi o medsebojnih odnosih.

Na naslovjenko, našo bralko in njenega moža prihajajo taka pisma že več kot štiri leta. Sprva je pisarila samo možu, ko pa to ni zaleglo, je začela še njej. Danes se obrača obupanka k nam s prošnjo, kaj naj stori, in prosi, da njenega pisma ne objavimo. Zaradi poučnega primera, zaradi tega, ker naj tista, ki pisma že toliko let pisari, bere pa tudi Novi tednik, prošnje nismo urodili! Tovarišico pa, ki taka pisma dobiva, prosimo za oproščanje, ker smo pismo le objavili.

Kaj napraviti v primeru,

če si vsak teden, štiri leta zapored, bombardiral z anonimnimi pismi gornjega kova? Naj povemo ponovno, že tolikokrat izpeto pesmico o anonimnosti in njeni strahopetnosti in neznajstvi vlogi? Ne, tokrat, pisma s tako vsebino, sodijo na sodniško klopo. »Spisateljica« anonimnih pisem ne sodi med normalne ljudi ali pa je toliko zlobna, da zasluži za to kazen. Za mučenje so ljudi, ker o njej dobro vedo, kdo je, pa se ne upa stopiti iz anonimnosti! Zato je težko predati v obliko, zato je potrebno storiti še druge korake. Kdo bo o tem razsojal, pravzaprav ne vem, vem pa, da mora obstajati nek organ, ki je zato poklican. Oseba, ki to pisari, zasluži strogo kazen in ujeti jo ne bo težko. Zato upamo, da se bo to kmalu zgodilo, zato izražamo vso podporo družini, ki že toliko časa trpi v večni napetosti, kdaj bo dobila taka in podobna pisma z eno in isto vsebino. Oseba, ki je želela napraviti razdor med ženo in možem, je nepoštena v svoji zlobi, ker ji to ni uspelo. Zato pogum in potrpkajte na prava vrata!

NATASA

ženin vsakdan

ZLATO IN MODA

Tako kot moramo pravilno izbrati obleko za različne priložnosti, tako moramo še posebej paziti pri izbiri nakita za razne svečanosti ali za vsak dan. In prav s tem smo se imeli priložnost seznaniti na zanimivi zlatarski modni reviji, ki so jo v okviru 6. zlatarske razstave priredili prejšnji teden v dvorani Narodne

ga doma. To je bila pestra prireditev, ki je prikazala vse najmodnejše dosežke v tehniki, in še posebej v oblikovanju zlatega nakita pri nas. Razdeljena je bila na štiri dele, katere je na prijeten način s pesmijo povezovala naša znana in odlična pevka Elda Viler.

Prikupne manekenke so nam ob zvokih glasbe prikazale žlahtne kovine in drage kamne, oblikovane v najrazličnejših kombinacijah, oblikah in izbranih za svoj namen, saj se nakit, ki si ga lahko namenimo dopolnilne, strogo loči od tistega, s katerim se lahko pojavimo na majhni popoldanski svečanosti ali večerni prireditvi.

Pozornost so vzbujali ahati, nanizani na ovratnici ali zapestnici, indijski turkizi ali poldruga tigrova očesca. Novost v zlatarski stroki je oblikovanje slovnice kosti. Lep komplet broške in ovratnice, indijske ročne obrti, je prav gotovo marsikoga navdušil. Vendar nikakor ni ostajal moderno oblikovan srebrni nakit, ki ga izdelujejo v posebni tehniki odlivanja. Prav tako za vsakodnevno uporabo so prstani in broške, v katere so vdelane korale, nekoč živa bitja ali biseri z Japonske.

Tudi na moški nakit ni

so pozabili. Videli smo moderen komplet manšetnih gumbov, prstane in kravatte igle ter nekaj lepih pozlačenih moških zapestnih ur.

Če je katera od predstavnice nežnega spola lahko do sedaj ostala ravnodušna do tega dragocene okrasja, ji je prav gotovo vstrepelalo oko, ko je videla čudovite kombinacije indijskih opalov in briljantov, z olimpijskimi krogi povezanih v zapestnico, prstan iz belega zlata z vdelanim akvamarinom, črne bisere, ceprav umetniško obsijane — skratka najelegantnejši nakit, primeren za večerne in najsvetlejšie trenutke.

Ceprav nekoliko ob strani, je vseeno prav, da pohvalimo odlične kreacije Almir in Pletenine, ki so kot ozadje nakitu prav gotovo pripomogle do popolnega izraza. Skratka, če si lahko navdušeni in zadovoljni, saj je Zlatarna Celje opravila svoj sloves, ki ga ima pri nas in v svetu.

Res je, da se za dragocen nakit ne odločamo vsak dan, prav pa je, da smo z njim seznanjeni, da se ob primernih priložnostih znamo odločiti in da vemo, kaj lahko pričakujemo. In pričakujemo lahko zares veliko.

Staša Gorenšek
Foto: Fonda

pogled v preteklost

TEKSTILNA DELAVNICA V JOŠTOVEM MLINU

V enem od nadaljevanj o mlinskih in mlinarjih, sta očitno zelo prijetna novinarja sogovornika, zakonca Joštova, omenila tudi tekstilno delavnico. Zaradi lažjega delovanja so jo v mlinu ustanovili komunisti, ki so se bolj ali manj ilegalno shajali tukaj že dalj časa.

Kako je to podjetje registrirala oblast, je razvidno iz nekaterih ohranjenih dokumentov.

8. novembra 1939 piše kraljevska banska uprava mestnemu poglavarstvu, da jo je predstojništvo mestne policije v Celju obvestilo o tem, »da so neki celjski komunisti letos osnovali tekstilno družbo in vzeli v najem v Levcu pri Celju Joštov mlin ter tam postavili 6 strojev, s katerimi izde-

lujejo razno tekstilno blago. Baje je v tej družbi 6 akcionarjev.« O tej družbi, ustanovitvi, pravni obliki, članih in delovanju, zahteva »takojšnje izčrpano poročilo«. Poglavarstvo odgovarja, da je v Joštovem mlinu — Medlog št. 30, dejansko odprl tkalско delavnico Hribar Franc iz St. Pavla pri Prebodu. Prostor meri 14x4,20 m in je v njem 5 strojev na električni pogon z motorjem 4 HP. Delavnica je odobrena za dobo treh let z dne 14. avgusta 1939. Pooblastila da Hribar še nima, ker niso še vse listine v redu. O kakih družbi ni poglavarstvu nič znanega, bo pa opravilo poizvedbe. Medtem je tudi sresko načelstvo v Celju obvestilo bansko upravo, da se »obrat vodi pod imenom komunist Hribar Franca, zaposlena pa sta še brat Dominik in sestra Ivanka. Franc je znan komunist, ki je bil kaznovan zaradi komunizma na 3 leta robove, brat in sestra pa sta komunistična simpatizerja. Oba brata se vodita tudi v tukajšnji evidenci komunistov. Ustanovitelji so še neki Vrunč, neki

Apih in Rader, vsi suspendirani učitelji.«

7. decembra poroča predstojnik mestne policije poglavarstvu: »Lastnik mehanične tkalnice je Hribar Franc. Osnovni kapital obstaja iz 25.000 dinarskega kredita pri poštovni družbi Ljubljanske kreditne banke v Celju in prispevkov tihih družabnikov, skupaj 70.000 din. Družabniki so: Apih Milovan, bivši učitelj z vsoto 6.000 din, Vrunč Franc, bivši učitelj iz Slovenj Gradca z vsoto 3.000 din, Kranjc Katarina roj. Plevnik, žena odvetniškega koncipienta Franja Kranjca iz Celja z vsoto din 6.000, brata Goršič Franc in Josip iz Polzele z vsoto din 16.000. Prav tako je Hribar Franc udeležen z vsoto 6.000 din, ki je poleg tega postavil v tkalnico tudi dva stroja, ki ju je imel še od prej. Kot redni tkalci delajo Hribar Franc, sestra Ivanka in Goršič Franc. Vsi drugi so zaposleni z raznimi pisarniškim deli, če tega dela ni, prakticirajo pri strojih. Družabniki si delijo plačo po zaslužku, Hribar Ivanka pa ima dnevno mezdo.«

Že 19. decembra naroča banska uprava, naj poglavarstvo postopa strogo po obrtnih predpisih. Če Hribar še nima vseh listin in če so podani zakoniti pogoji, naj odbijejo prijavo in prepove obratovanje. 20. decembra je bil pri poglavarstvu zaslišan tudi Apih in je v zapisniku potrdil že zgoraj navedena dejstva, o čemer je poglavarstvo ponovno poročalo banski upravi 23. decembra s pristavkom, da »Hribarju po tok, nazaranju ne bo možno odrediti pooblastila, dasi so kot tihi družabniki udeleženi ljudje, ki so imeli neprimerno zaradi komunizma. Glede tihe družbe so predpisi v trgovinskem zakonu.«

Stvari pa so se očitno zasukale tako, da Hribar obrtnega dovoljenja sploh ni dobil, kajti 4. maja 1940 izjavlja na poglavarstvu, da že od druge polovice decembra 1939 v Medlogu ne obratuje več, ker so »težkoče zaradi surovin in bom obrt presegli v Smartno ob Paki.«

Prav gotovo so bili razlogi za takšno odločitev drugačne vrste.

humor

Prijatelja prideta iz kin, kjer sta videla Sophio Loren.

»Lepa ženska, tale Sophia,« reče prvi.

»Je že res, samo nekam hladna se mi zdi.«

»Le počasi, prijatelj. Tudi granata je hladna, preden eksplodira.«

»Moj zakon je kakor država. Zena je finančni minister, tašča je vojni minister, hčerka pa igra vlogo zunanje ministra.«

»In ti si potem brčkone predsednik?«

»Ne. Jaz sem samo ljudstvo, ki vse plača.«

Kretničar železniške postaje na Divjem zahodu zahodu premišljuje:

»Res ne vem, ali naj vlak številka 14, ki bo prišel ob 16. uri 15, pošljem na tir številka 17, ali naj vlak številka 15, ki bo prišel ob 17. uri 16, pošljem na tir številka 14, ali pa nemara vlak številka 17, ki bo pripeljal ob 14. uri 15, na tir številka 16.«

Carinik pravi potniku, ki ima v kletki lepega papagaja: »Za ptico boste morali plačati tisoč dinarjev carine!« — »Kako ne, ki za navadnega papagaja!« — Carinik pokaže

potniku v knjižnici s predpisi: »... živi papagaji sodijo pod carino, medtem ko so mrtvi carine prosti.« — Potnik nekaj časa premišljuje in ne odločno opazuje ptico. Tedaj papagaj jezno zakriči: »Nobene neumnosti, Tone! Plačaj!«

Sodnik upraša obtoženca:

»Zakaj niste najdene denarice z vsebino vred odnesli na urad za najdene predmete?«

Obtoženec: »Zato, ker sem jo našel pozno zvečer in je bilo tam že zaprto.«

Sodnik: »No, in naslednji dan?«

Obtoženec: »Naslednji dan je bila že prazna.«

Zdravnik sreča krojača in mu poda roko: »Je vse zdravo pri vas doma?«

Krojač mu odzdravi: »Hvala, da. Pa pri vas, je vsa obleka zlikana?«

V berlinskem gledališču je Caruso dobival deset tisoč lir za vsak večer.

»Številka deset mi je všeč,« je rekel slaven tenorist nekmu občudovalcu. »Začel sem pred deseti leti v Neaplju in zaslužil vsak večer deset lir.«

horoskop

21. marec
20. april

24. sept.
23. okt.

Nasprotnika v službi ne boste prepirali v svoj prav. Premislite, če se tudi izlaca. V zasebnem življenju doživite lepo spremembo.

Dramatičen dogodek vam bo zmešal glavo, vendar boste sprevideali, da vidite varo. V prihodnjih dneh sklenete večno kupčijo.

21. april
20. maj

24. okt.
22. nov.

V neki zadevi boste morali opustiti svojo trmo. Koristil vam bo nasvet starejše osebe. Partnerju boste povedali, kar mu gre.

Dogovor, ki ste ga sklenili, bo še veljal. Morali boste nekaj žrtvovati, vseh kart pa vam ne bo treba odpreti. Pozor v prometu!

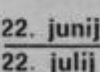
21. maj
21. junij

23. nov.
21. dec.

Imeli boste polne roke dela in veliko skrbi. V prihodnjih dneh bodite previdni v denarnih zadevah. Potovanje boste odložili.

Zadeva, v katero se spuščate, vas ne bo osrečila. Prijatelji pričakujejo odločnega dejanja. Na vidiku je lep družinski dogodek.

22. junij
22. julij

22. dec.
20. jan.

Jezikanje sosedov vas bo malce vrglo s tira, ampak pokazali jim boste svojo veljavo. Morda bi bolj poskrbeli za svoje zdravje.

Preden se boste odločili za spremembo okolja, dobro premislite. Imate trden položaj, ki bi ga bilo škoda praviti. Denarja ne bo.

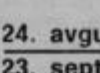
23. julij
23. avgust

21. jan.
18. febr.

Svojih misli ne boste mogli povedati, kot bi želeli. V vaše zasebno življenje bo posegla oseba, ki vam bo v veliko oporo.

Razmišljali boste o svojih krivdih v neki zadevi in prišli do važnega spoznanja. Vaši tekmeči se na srečo ne bodo mogli uveljaviti.

24. avgust
23. sept.

19. febr.
20. marec

Imate dobre načrte, ki pa jih ne skušate uresničiti s pomočjo prijateljev. V službi vam bo nekdo skušal vreči poleno pod noge.

Nekdo vas bo skušal spraviti na napačno pot, zato dobro preverite vse okoliščine. Morda duše lahko sprejmete neko povabilo.

VSE IZOBRAŽEVANJU

Železarni Store se že dolga leta zavedajo, da zahteva danjši tempo razvoja od proizvajalcev vsestransko izobraževanje, v katerem se ne omejuje le na obliko, temveč tudi na vsebino. V katerega vključujejo vse več delavcev delovne skupnosti, ne glede na starost, na delo, ki ga opravljajo, oziroma na funkcijo ali položaj. Pred izobraževalnim oddelkom kadrova sektorja stojijo zato, da ne nalogo načrtovanja in izvedbe izobraževanja h vrsti, od splošne izobraževanja do strokovnega šolanja, izobraževanja in izpopolnjevanja.

Šolskim kovinarskim in metalurškim centrom v Št. se so dogovorili za sodelovanje, tako da je ta center v letu 1972/73 razširil svojo dejavnost. Poleg redne dejavnosti, to je izobraževanja v mladinskih oddelkih za kovinarske poklice, so prevzeli izobraževanje metalurških poklicev in permanentno izobraževanje odraslih za potrebe Železarni Store. S tem šolski center delno razbremeni izobraževalni oddelki strovskega sektorja železarne. Na podlagi potreb železarne je bil sestavljen program izobraževanja, ki obsega 1. mladinski oddelki strojnih in jedrarjev, 2. odraslih za strojne kaparje, jedrarje in toplice, 3. oddelki žerjavovodij, en inštruktorjev za

praktični pouk na delovnih mestih v obratih železarne, en seminar za vodilno osebje, enega za tehniško osebje, en seminar za skupinovodje in delovodje, več tečajev pa za priučevanje na raznih delovnih mestih v jeklarni. Dogovarjajo pa se še za oddelki delovodij metalurške smeri.

Vsa ta skrb za šolanje in izobraževanje pa dokazuje, da je prisotna zavest, da živimo v času, ko je obstoj delovnih organizacij odvisen od pravilne izbire strukture proizvodnje, od vse večje uvedbe sodobne tehnologije in sodobnejše organizacije dela, ob-

nem pa postopnega skrajševanja časa uvažanja v novih obratih in povečanja večje vloge znanosti v proizvodnji. To pa seveda zahteva mnogo višjo raven strokovne in splošne izobrazbe vseh članov delovne skupnosti. Višjo izobrazbeno raven pa terjajo pri nas tudi samoupravni odnosi ter vedno odgovornejša vloga delovnih ljudi pri razreševanju organizacijskih, ekonomskih in družbenih problemov. Začrtana je torej pravilna pot. Pričakovati je, da bosta tudi razumevanje in odziv zadovoljiva.

R. U.

HUMOVIT G

črna zemlja z rastlinskimi hranili
ZA UREJANJE GROBOV

na voljo vam je v vseh
cvetličarnah,
kmetijskih
apotekah in
semenarnah

CINRABNA CELJE

Rekorden obisk

Rekordni obisk turistov in ne-izletnikov na Okrešlju bil več kot rekorden, saj je v okrajski dom obiskalo preko 23.000 obiskovalcev, kar pa je potrebno pritišeti še številne goste, ki se niso vpili v knjigo gostov. Lepo vreme v zadnjih dneh pa pritegnilo veliko izletnikov tudi v tem času. Samo minulo nedeljo je več sto obiskovalcev Okrešlja, pa so zaman pritiskali na vrata, kar je od 8. oktobra zaprta. Potrebni okrepčila se planinci vračali seveda nazaj dolino. Okrešelj je torej postal »Meka«, kamor sleher leto zahaja več in več turistov. Kakšen dren bo nastal tod, ko v prihodnjem letu stekla asfaltna cesta tudi do Logarske doline.

UREDNIŠTVO NOVEGA TEDNIKA in
RADIA CELJE

razpisuje
prosto delovno mesto

NOVINARJA

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti mora visoko izobrazbo, veselje do novinarskega poklica in biti mora družbeno politično aktiven.

Prednost bodo imeli kandidati, ki so se z novinarstvom že ukvarjali.

Prošnjo z opisom dosedanjega dela in potrebnimi dokazili (potrdilo o izobrazbi) pošljite do 1. novembra 1972 na naslov Uredništvo Novi tednik — Radio Celje, Gregorčičeva ulica 5, Celje.

OBČANI OTOKA!

Danes vas, naročniki Novega tednika, ki ste štirikrat brezplačno prejeli NT, vabimo, da izpolnite to naročilnico in jo nam pošljete. Seveda, z željo, da vam postane NT najboljši prijatelj!

Naročilnica

IME IN PRIIMEK _____

TOČEN NASLOV _____

POSTA _____

Spodaj podpisani naročam Novi tednik od _____ številke dalje _____

Podpis _____

Kolektiv celjskega trgovskega podjetja Tehnomercator je obnovil in preuredil svojo poslovalnico na Trgu svobode v Soštanju. Iz prej skromnega, je zdaj postal lep poslovni prostor, ki se je v času praznovanja osmega oktobra, praznika velenjske občine, spremenil v razstaveni prostor izdelkov tovarne gospodinjstvene opreme Gorenje iz Velenja. V tem času si je razstavo ogledalo več tisoč ljudi.

Gradbena in obrtniška dela na novi šoli v Podčetrtku dobro napredujejo in ni več daleč čas, ko se bodo otroci, ki so se do sedaj stiskali v utesjenih in neustreznih prostorih stare šole, preselili v nove, svetle in zračne učilnice. Dani pa bodo tudi pogoji za sodoben kabinetni pouk in za različne izvenšolske dejavnosti, ki jih v osnovni šoli v Podčetrtku ne manjka.

Foto: D. Medved

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO S SERVISI

avto celje

CELJE
Ljubljanska 11

vam nudi:

osebne avtomobile SKODA model 1973

tip S 100 cena 28.776,95 Ndin
tip S 100 L cena 29.773,35 Ndin
tip S 110 L cena 31.068,20 Ndin

SKODA model 1973 ima nekaj izrednih tehničnih lastnosti:

- pospešek od 0 do 100 km/h 20—24 sekund
- dvokrožni hidravlični zavorni sistem z disk zavorami na prednjih kolesih
- električna oprema z alternatorjem
- brisalci stekla s štirimi hitrostmi
- odlična ventilacija prostora za potnike
- štiri vrata, pet sedežev, prostor za prtljago 370 litrov.

Dobava vozil takoj po vplačilu, oziroma v mesecu oktobru 1972.

POSEBNA UGODNOST:
Za plačilo v konvertibilni valuti 10% popust!

Obiščite našo prodajalno vozil v Celju, Ljubljanska 11 ali zahtevajte informacije po telefonu 22-180.

**ugankarski
slovarček**

ALEL — druga oblika gena

ANEKS — dodatek k pogodbi, priloga

ARRAS — mesto v sev. Franciji, po njem imenovana vrsta preprog

ERATO — muza ljubezenskega pesništva

EROICA — tretja Beetho-
vnova simfonija

MAGLAJ — kraj v Bosni,
ob vznožju planine Oz-
ren

MAORI — domaćini na
Novi Zelandiji

SALI — mestece na Dugem otoku s tovarno konzerv

STOA — Zenonova filo-
zofska šola

NAGRAJENI REŠEVALCI

Zreb se razdelil nagrade takole:

1. nagrada: 100 din — **ANTONIJA ČRETNIK**, Čelje, Trubarjeva 53 b

2. nagrada: 50 din — JESENOVEC JOZA, Zidani most 30

3. nagrada: 30 din — **GRADISNIK SONJA**, učenica
7. c. Sentiur pri Celju

4. nagrada: 30 din — **JULIJANA KISEK**, Krnice 14, Hrastnik

5. nagrada: 30 din — **MARIJA PODGORNİK**, Primorska 6. Celje.

Vsem izirebancem bomo nagrade poslali po pošti. Čestitamo!

REŠITEV

Vodoravno: Spa, Kalobje, cis, Petain, prva k/la-
sa, predpostavka, list, stena, Eleat, anion, Istra,
akant, Jan, vikont, terlio, Andi, elegant, Noe, kija-
ka, erar, cer, V. GS, soj, drma, Erato, Nodi-
er, kvaliteta, asket, votlak, OA, AN, Bert, karavana,
FA, knap, Bantu, AL, kal, Main, ojnica, kura-
re, stopinja, Teksas, Asam, c. AA, Antal.

Janja

METALEC NOŽ ODKRIT!

Poročali smo že o nesreči, ki je doletela 14-letno ZOFKO LAZNIK, ko so jo 28. septembra našli ob cesti med Soštanjem in Velenjem z nožem v hrbtu. Ze takrat je bilo ugotovljeno, da je dejanje storil nek kolesar.

Kriminalisti celjske Uprave varnosti pa so pred dnevi uspešno razvozljali tudi ta zagoneten primer. Odkrili so namreč, da je to dejanje storil nek, prav tako 14-letni učenec iz Soštanja, ki je bil med svojimi vrstniki poznan kot pravi »mojster« v metanju noža. Istega dne, ko se je zgodilo to tragično dejanje, je omenjeni učenec metal nož lastne izdelave v ne-

ko drevo v Soštanju. Kapa se je iz gole objestnosti odločil in med vožnjo a lesom zalučal svoj prvi izdelani nož. Še v hrbe dolžnega dekleta, ki je lo ob cesti. Primer je bolj žalosten, ker je fant njegovemu neumnemu povodila zgolj mladeniška senost in objestnost. Laznik so takoj po doprepeljali v celjsko bolnico, kjer so ji morali izvrnati, ki jo je prizadel Dekle je trenutno sicer življenjske nevarnosti, polja pa se seveda vpraša posledic, ki jih bo pravo čutila vse življenje.

NAGRADNA KRIŽANKA

VELEBLAGOVNICA
TOMNIN
CELJE

	Mesto v sev. Frano.	Sara- jevo	Orañje, orastev	Mesto v Pi- emontu	Povr- šina	Gibanje po zraku	Žensko ime	Diapo- zitiv	22. in 3. črka	Zamoraki boben	Tine Kos	Glina, il	Telesna po- škodba	Olan akade- mije	Žensk ime
Ital. pesnik iz 16. stoletj.				Menišno janstvo		Barva, ki jemlj-					Šahist Petro- sijan				
Lovec na krte				Koor- dinata		Narečje					Odbojni kanal				
Napla- čila		Dolga nemška reka (Elbe)	Kraljiča športa	Judežev sin				Mlajši			Obredna oprava				
Brečina						Anton Aškerc		Zeno- nova filozof bola				Up			
Velik otok v Atlantiku					Druga oblika gena			Žitni plod	Kraj v Beeni					Španski spolnik	
Dušik	Mesna juha				Angl. pevec (Tommy)	Piškot			Domašini na Novi Zeland.					Oznaka Milana	
Arabski Srebec		Priloga				Za- ključek				Cin				Ipavec Josip	
		Moško ime				Ruje ob- garete								Dan v tednu	
Valjast, votel predmet		Mesteca na Dugem otoku	Pri- morska ljudska jed			Mongol. narod						Ev- ropska otočna dežela			
Orški bog			Zapor			Sedmi stbor						Mik			Hast- linska bodica
Ljubezni			Selovski športni klub			Grezilo									
				Crna ptica			Zunanji israz					Otrok			
				Element radij			Sombor					Natrij			
Delavec v jek- larni				Vodna rast- lina				Atenski držav- nik					Trata, ruša		
Tretja Beethov- nova simfon.				Maša ljubes. pes- ništva				Angela Coepek						Nor- veška	

OGLAŠUJTE V NOVEM TEDNIKU

Zakaj?!

Atletika

Finale ekipnega državnega prvenstva v atletiki je tako pri moški, kot pri ženskah ekipama Kladivarja prinesel kolikor-toliko pričakovan uspeh. Moramo pa zapisati, da je bila kvaliteta prikazane atletike tako na enem, kot na drugem tekmovalcu zelo glava in pravzaprav kaže stanje trenutne moči jugoslovanske, slovenske in slednjič tudi celjske atletike. In v tem tekmovalstvu so celjski atleti in atletinje zasedli mesto, ki ga zaslužijo in ki je odraz njihovega dela. Takšnega ali drugačnega.

Ce že lahko izznamemo dejstvo, da gre sezona h koncu in da forma atletov pada, pa se moremo mimo ugotovitve, da je padec kvalitete očiten tudi z drugega vidika. Nekaj primerov: Roman Lešek je še vedno jugoslovanski skakalec ob palici št. 1 (skače sicer skoraj 1 m manj od svetovnih mojstrov), pri tem pa mora za svoj klub celo tekmoovati v teku na 110 m ovire, kar ni bila nikoli njegova disciplina (morda bi kazalo aktivirati spet Lorigerja?). Ali pa primer metalke diska Kastelčeve. Leta in leta je najboljša celjska metalka s skoraj vedno istim rezultatom. Naslednice ni. Kastelčeva pri tem gotovo ni nič kriva, njej lahko samo čestitamo za vzdržljivost. Jože Kopitar že leta in leta rešuje čast celjskih kopjašev. Naslednika ni. Zakaj?

Da, zakaj? To se sprašujejo gotovo tudi pri AD Kladivar že nekaj let nazaj pa ne najdemo rešitve. Vsaj take ne, ki bi kvaliteto celjske atletike spet pripeljala na nekdanje pozicije. Vendar rešitev gotovo nekje mora biti. Govorimo o množičnosti, o delu v osnovnih organizacijah, o šolskih športnih društvih, govorimo o teh in onih vzrokih za nazadovanje športa sploh. Govorimo — veliko. Prav gotovo pa presnalo govorimo o tistih, ki bi naj poskrbeli direktno za dvig kvalitete športa. Premalo govorimo o mladini sami. Zakaj ne najde poti na igrišča in stadione? Zakaj ne najde poti v telovadnico? Zakaj ne najde poti v planine, ali na tartan? Zakaj pa najde pot v gostilne in podobne lokale? Zakaj pa najde — prekrške in celo kriminal?

Gotovo je, da v mestih, ne samo v krogih športnih in telesnovadnih funkcionaljev. Morda bi se potem tudi našla rešitev za našo telesno vzgojo, za naš šport, pa tudi za našo mladino in njeno zdravje.

Ludvigova in Urhova

Kegljaški šport v Storah je zabeležil nov uspeh. Tekmovalki Eva Ludvig in Magda Urh sta zmagali na republiškem kegljaškem prvenstvu v dvojicah, ki je bilo v soboto in nedeljo v Celju. S svojo zmago sta že tretjič osvojili ta naslov za Kladivarja.

Za spremembo je letos poleg Ludvigove kegljala Urhova, prejšnja leta pa je to bila Sonja Ocvirk. Zmagovalki sta dosegli 849 kegljev, in zaradi boljšega rezultata v čiščenju premagali drugouvrščeni par iz Ljubljane Janšo in Čulčič, ki sta prav tako zadeli 849 kegljev. Od ostalih celjskih dvojic sta na petem mestu predstavnici Zorca Stampar — Birs, deveti pa Marine — Ocvirk.

Omeniti pa moramo, da je celjsko kegljaško področje dalo na republiško gavenstvo kar devet parov. Uspehi ostalih parov so: 20. Kranjc — Perper (Store) 779, 22. Goršek — Sindelfeld (Zalec) 758, 28. Ogradi — Bončina (Zalec) 751, 29. Urankar — Kranjc (Tovr) 746, 30. Zupanc — Završnik (Zalec) 746, 36. Lubej — Lubej 706 in 40. Kolenc — Otorepec (Store) 662. Fantje so nastopili na republiškem prvenstvu v dvojicah v Kranju. Ker pa se je steza pokvarila, je bilo prvenstvo prekinjeno ob 13. uri. Kljub temu pa smo izvedeli, da sta se tekmovalca Zorca Tomašič in Kačič odlično odrezala in sta trenutno tretja. Vse pa kaže, da sta si s tem kot edina iz celjske kegljaške reje priborila mesto na državnem prvenstvu. Vanovšek in Lubej sta namreč že precej zaostala.

SOLIDEN USPEH

Atletska sezona se nagiba h koncu. Člani in članice so že zaključili sezono. Prihodnjo nedeljo nastopijo še mladinci in mladinke. Celjani so tokrat dosegli pričakovane rezultate in solidno uvrstitev. V prvi vrsti moramo omeniti, da je moštveno prvenstvo tako pozno v jesen popolnoma zgrešeno. Marsikatera atletinja ali atlet v tem času ni v najboljši formi in tudi napor je v hladnem vremenu, zlasti za mlajše tekmovalce, mnogo večji.

Celjani smo gledali pred praznimi tribunami finalno tekmovalstvo ženskih vrst. Čeprav so nekateri pričakovali uspeh celjske ženske vrste, ki je bila lansko leto prva, se to ni zgodilo. Zmagala je mnogo bolj homogeno vrsta Sarajeva, Slavonija je druga, Kladivar pa tretji. Vse do zadnje discipline, meta diska, so se Celjanke borile za drugo mesto. Tu pa so popustile in pojačana Slavonija je bila druga.

V celjski vrsti moramo omeniti, da imamo sicer dobro predstavstvo v vsaki disciplini, žal pa nimamo druge dobre tekmovalke. Naj

V teku na 1500 metrov smo videli v Celju nov tekaški talent. Vse kaže, da ima Tatjana Kuzman vse možnosti, da z resnim delom postane odlična tekačica na dolge proge. (Foto: T. T.)

boljše v celjski vrsti so bile Urbančičeva v metu kopja 54,50, Dermoljeva v teku na 100 m ovire 15,5 in skoku v daljino 558, Urankarjeva 2:13,4 na 800 m in 59,7 na 400 m, Pavšarjeva 58,5 na 400 m, 26,3 na 200 m in v štafetnem teku, ter mlada Kuzmanova

v teku na 1500 m — 5:04,3. Te tekmovalke so se edine uspele uvrstiti med najboljše četvorko, medtem ko je edina zmagala Nataša Urbančič. Končni vrstni red ekip: Sarajevo 17.819, Slavonija 16.985, Kladivar 16.827, Zadar 16.449, Dinamo 16.166 in Senta 16.147.

Moški so nastopili v Sarajevu. Kljub slabemu startu so osvojili četrto mesto za Crveno zvezdo, Partizanom in Sarajevom. Med posamezniki se je ponovno odlikoval Roman Lešek, ki je zmagal v skoku ob palici z rezultatom 450 cm in s tem ostal v letošnji sezoni na domačem prvenstvu brez poraza. Med Celjani je zmagal še Mijo Mijač v metu diska s 50,23. Ostali boljši uspehi celjskih atletov: Miro Kocuvan drugi na 200 m, tretji na 400 m in peti na 100 m, Peter Svet tretji na 5000 m in četrti na 1500 m, Lisec šesti na 1500 m in peti na 5000 m.

In še končno število točk in vrstni red: Crvena zvezda 34.185, Partizan 32.588, Sarajevo 32.099, Kladivar 30.024, Dinamo 29.518 in Olimpija 29.504 točke.

J. KUZMA

PONIKVA NA ČELU

V nadaljevanju prvenstvenega tekmovalstva na področju celjske nogometne podzveze sta bili v I. skupini prekinjeni kar dve srečanja. V II. skupini se je jesenski del tekmovalstva že končal. Jesenski prvak so postali nogometaši Ponikve, ki niso izgubili niti enega srečanja.

Rezultati I. skupine 6. kola: Papirničar — Boč 4:2 (prekinjeno v 87. min.), Zalec — Brežice 0:2, Opekar — Celulozar 2:5, Soštanj — Vojnik 2:1 (prekinjeno v 71. min.), Ljubno — Osankarica 0:0, Straža — Senovo 5:3.

Lestvica I. skupine po 6. kolu:

Brežice	6 6 0 0	23:2	12
Straža	6 4 1 1	21:9	9
Osankarica	6 3 2 1	21:12	8
Senovo	6 4 0 2	15:14	8
Soštanj	6 4 0 2	14:12	8
Vojnik	6 2 2 2	11:9	6
Papirničar	6 2 1 3	8:18	5
Opekar	6 1 2 3	11:15	4
Ljubno	6 1 2 3	7:10	4
Celulozar	6 2 0 4	12:18	4
Boč	6 1 1 4	11:19	3
Zalec	6 0 1 5	9:25	1

Rezultati 5. kola II. skupine: Ponikva — Gotovlje 10:1, Oplotnica — Polzela 0:0, Vransko — Pivovar 1:4.

Končna lestvica jesenskega dela tekmovalstva v II. razredu:

Ponikva	5 4 1 0	21:5	9
Polzela	5 2 3 0	11:5	7
Oplotnica	5 2 2 1	9:9	6
Pivovar	5 2 2 1	10:11	6
Gotovlje	5 0 1 4	8:16	1
Vransko	5 0 1 4	5:22	1

Rezultati 4. kola v mladinski ligi: Olimp — Vojnik 1:2, Kladivar — Opekar 10:0, Papirničar — Steklar 5:0, Rudar — Kovinar 5:0, Smartno — Dravinja 0:3. Na lestvici vodi Dravinja z 8 točkami pred Kladivarjem in Papirničarjem po 6, Rudarjem 5 točk itd. Pionirska liga 4. kolo: Kladivar — Steklar 1:0, Rudar — Smartno 1:2, Olimp — Kovinar 1:4. Na lestvici vodi Smartno z 8 točkami pred Rudarjem, Dravinjo in Kladivarjem po 4 točke itd.

T. TAVCAR

VESTI IZ SAVINJSKE DOLINE

Oba predstavnika iz Savinjske doline, ki tekmujeja v štajerski rokometni ligi sta igrala na domačih igriščih in zmagala. Grizani so s težavo premagali Krog z 22:21. Najboljši strellec Zagar 10, Zalčani pa so visoko premagali Radence s 34:20. Najboljši strellec pri Zalcu Zagar, ki je dosegel 9 zadetkov.

športne vesti

ROKOMET

Marijvin celjskim rokometnim organizatorjem je skupaj s kolegi iz Zorca in Petrovce uspelo prirediti letos medobčinsko rokometno ligo, v kateri sodeluje kar deset ekip. S tem se je rokomet precej razširil na področju Celja. Dobilni smo ponovno nova moštva, kot so Laško, Store, Braslovce in Prebold.

Tekmovalstvo je odlično pripravljeno in rezultati dokaj izenačeni. V petem kolu so bili doseženi rezultati: Old Boys Grize — Laško 14:14, Braslovce — Petrovce B 14:17, Old Boys Petrovce — Prebold 29:18, Celje (mladinici) — Kovinar (Store) 19:22, Trim Celje — Celje (mladinici) 21:13.

Na razpredelnici je stanje sledeče: Old Boys Grize 9, Old Boys Petrovce 8, Trim Celje 8, Celje (mladinici) 5, Laško 3, Prebold 2, Kovinar Store 2, Petrovce B 2, Braslovce 2 in izven konkurence Soštanj 8 točk.

V prvenstveni tekmi druge zvezne rokometne lige so Celjani v soboto zabeležili nov uspeh. Tokrat jih je na njihovem igrišču premagala ekipa Viteksa iz Visokega z rezultatom 11:10. Zmago so gostje dosegli sicer v zadnji sekundi tekne, napovedali pa so jo že pravzaprav v začetku, ko so povedli s 4:0. Celjani so se sicer potem zbudili in celo povedli, toda med celo tekmo zastreljali kar tri kazenske strele. Na tak način pa se — poleg mestoma precej nestrokovnega vodenja tekne — ne da zmagati proti nasprotniku, ki stremi za tem, da se vrne v prvo zvezno ligo.

-ed

ODBOJKA

Celjski odbojkarji nadaljujejo s svojimi uspehi. Moška vrsta Gaberja je sodelovala v borbi za točke v Bovecu. Tokrat si Celjani niso dovolili spodrsniti in so gladko odpravili domačine z rezultatom 3:0 (15:9, 16:14, 15:8). S tem so še nadalje ostali na vrhu razpredelnice v republiški ligi.

V ženski republiški ligi je prava zmagojčava. Favorita ni. Vsaka ekipa je že najmanj dvakrat izgubila. S tem so Celjanke ponovno dobile stik z vrhom. V nedeljo so namreč doma gladko odpravile Branik v igri, ki ni trajala več kot 30 minut. Pozicije so imele mnogo bolj težak trening. Rezultat proti Braniku 3:0 (15:2, 15:7, 15:6). Fantje bodo v prihodnjem kolu proti Branku, s četrta pa bodo verjetno odigrale zaostalo tekmo proti Mariboru.

jk

HOKEJ NA TRAVI

Celjski hokejisti na travi Gaberja so sredi tedna igrali finalno tekmo za republiški pokal. V precej dohri igri so premagali Pomurje z rezultatom 1:0. Edini zadetek je dosegel Santor Horvat, ki je veliko pojačanje za celjsko moštvo. Celjani so to srečanje dobili popolnoma zaslužen in pri tem pokazali eno od svojih letošnjih najboljših iger.

V soboto pa je gostovala v Celju italijanska ekipa Montecchio iz Maggiore. Pomerila se je proti vrsti Gaberja. Celjani so zaigrali ponovno zelo koristno in zmagali z visokim rezultatom 7:1 (3:0). Zadeke za Gaberje so dosegli — Horvat tri, Štanko Kolenc dva, Gril in Lamut.

V nedeljo so celjski igralci gostovali v Zagrebu na prvenstveni tekmi proti Marathonu. Igrali so sicer dobro, toda utrujenost je opravila svoje. Srečanje za točke so izgubili z rezultatom 0:3. Boljšo igro so prikazali v celjski vrsti Lednik, Jošt in Bratec.

jk

STRELJANJE

V Ljubljani so se zbrali v soboto in nedeljo veterani slovenskega strelstva. Med njimi tudi celjski predstavniki. Celjanka Mira Gradišnik je kljub svojim 67 letom streljala odlično in dosegla odlično peto mesto. Med veterani nad 50 let pa je 70-letni Gusti Gradišnik dosegel lep uspeh, saj se je uvrstil med najboljše. Obema iskreno čestitke z željo, da bi Celje imelo še več takšnih strelskih velikanov.

jk

DVIGANJE UTEŽI

Celjski dvigalec, državni reprezentant Jože Urankar je sodeloval na mednarodnem dvoboju proti Italiji. V svoji kategoriji je v dihotnom dvignil 285 kg in dosegel enak rezultat kot italijanski tekmovalci. V potegu je dvignil 122,30 kg v sunku pa 162,50 kg. Sedaj se skupaj z Glavačem, bratom Slavkom in Papotnikom pripravlja za državno prvenstvo, ki bo v Somboru.

jk

HOKEJ NA LEDU

V soboto zvečer ob 19. uri pričnejo hokejisti na ledu svoje prvenstvo. Zreb Celjanom ni naklonjen. Ze v prvi tekmi se bodo doma v Mestnem parku pomerili proti večkratnemu državnemu prvaku moštviu Jesenje. Resda ne bomo občudovali igre domačinov, toda akcije Jeseničanov bodo vsekakor privabile vse ljubitelje hokeja v Mestni park. Proti Partizanom, ki še nima svojega ledu, se bodo Celjani v 2. kolu pomerili 28. oktobra na Jesenicah. Med tednom pa bo več prijateljskih tekem.

jk

Ta dni pa smo dobili dokončno obvestilo, da bo celjsko moštvo tudi v letošnji sezoni vodil znani čehoslovanski trener Josip Kuss, ki je že lansko sezono vodil celjske hokejiste v drugi zvezni ligi. Josip Kuss pride v Celje v soboto.

jk

VESTI IZ REKREACIJE

Končano je bilo še tekmovalstvo v drugi sindikalni nogometni ligi. V prvo ligo sta se za prihodnje leto uvrstili ekipi Merra in Ingrad.

Končni vrstni red: 1. Merra 18 — 61:9, 2. Ingrad 17 — 51:12; 3. Tehnomercator 14 — 50:22; 4. Libela 13 — 39:23; 5. Gradis 12 — 43:23; 6. Prevoznik 11 — 38:21; 7. Prosveta 7 — 24:41; 8. Elektro-signal 6 — 16:55; 9. Čestno podjetje 3 — 13:63; 10. Toper 0 — 13:34 in 11. Savinja 0 — 4:34.

MALI NOGOMET

Prišlo se je tekmovalstvo v malem nogometu za člane. Vsak torek (5. liga), četrtek (1. in II. liga) in petek (III. in IV. liga) lahko vidimo na starih igriščih za mali nogomet na Skalni kleti zanimive borbe in veliko število gledalcev. Nastopa 36 kolektivov, ki so razdeljeni v pet kakovostnih lig.

Trenutno je v vodstvu v prvi ligi Tehnomercator in EMO, v drugi Klima in Čukarna, v tretji SDK in Prevoznik, v četrti Gradis in Savinja ter v peti Remont in Mesina.

OSTALE VESTI

— Ta in prihodnji teden se bo pričel še jesenski del ligaskih tekmovalj v odbojki za starejše člane in članice ter v namiznem tenisu za člane, starejše člane in članice.

— Na stadionu AD Kladivar so spet tekli za športno značko TRIM. Sodelovalo je 40 moških in 9 žensk.

— Tudi na TRIM stezi bodo kmalu beželi tisoči obisk za športno značko, sicer pa je steza obiskala še okrog 5.000 obiskovalcev.

Foto: T. Tavčar

Jesenski prvaki v II. skupini CNP — nogometaši Ponikve.

mali oglasi

PRODAM

UHINJSKO dodatno peč malo rabljeno prodam. Stanimirovič Celje, Cigaletova 1.

OMBI Fiat 1300, brezhiben, motor nov prodam ali zamenjam za osebni avto. Prodajam tudi kombiniran otroški voziček. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Skaza, Vruncova 25/D.

EC na olje prodam. Selce, Grunova 10 Celje.

IGUSTER sadike prodam. Jančar Franc, Rim. Toplice.

RIKOLICO primerno za moped, motor ali Fiča in dva philodendrona z devetimi velikimi listi prodam. Ivan Markl, Rečica 14 Laško.

IAT 750 letnik 1964 v brezhibnem stanju prodam. Jana Stropnik, Babno 31 Celje.

MERCEDES 190 BD poceni prodam. Part Franc, Smartno ob Paki.

IAT 750 letnik 1964 ugodno prodam ali zamenjam za dober ritem ojačevalec, prodam tudi novo kitaro (ritem) in ojačevalec GITA-KORD 15. Korošec Ivan, Ul. Bratov Vošnjakov 32 Celje.

IAT 750 dobro ohranjen poceni prodam. Ogled v petek popoldan, soboto in nedeljo. Temnik, Trubarjeva 48.

RENAULT R 4 letnik 1965 prodam. Bračun Slavko, Zg. Hudinja 23 Celje.

BMW Isetta prodam: tri gume, levo šipo, grelni cev, zadnji odbojnik (štos štango) vse original. Ocvirk, Smartno, rož. d.

IVO in pol sobno komfortno stanovanje z garažo in vrtom v Celju Jenkova 15 — pritličje prodam. Cena 250.000 din. Informacije Letnik, Maribor, Heroja Bračiča 18/III.

STARA vrata kompletna poceni prodam. Kužner, Začet 33 Skofja vas.

ČEKA de luxe popolnoma novega prodam. Informacije Dolar Novo Celje.

PISČKE nemške ovčarje stare tri mesece prodam. Ar-

čan Jože, Bukovžlak 36 Te-

GOSPODARSKO poslopje s 75 ari zemljišča v Bregu pri Polzeli blizu Tovarne nogavic (ni nacionalizirano) — možna gradnja dveh hiš — prodam. Telefon 048-72110 ali naslov Josip Kailer Gospič.

RENAULT 10 letnik 1966 prodam. Cafuta, Celje — Trubarjeva 2.

STEDILNIK na trdo gorivo poceni prodam. Jezernik Berta, Stanetova 19 Celje.

EMO TRIKA peč za centralno kurjavo dobro ohranjeno in 150 l bojler poceni prodam. Celje, Drapšinova 2.

POSESTVO 8 ha na sončni legi, voda, elektrika, cesta do hiše, prodam. Golobič Stefan, Studence 50 Zalec.

KARAMBOLIRAN avto Fiat 750 luxe letnik 1971 prodam. Korber Ivan, Pesje 41 Velenje (za Zel. postajo).

ENOSOBNO stanovanje s pritliklinami in malo vrta — vseljivo takoj — v Celju prodam. Vprašati: Trubarjeva 77 Celje.

BREŠKOV nasad v izmeri cca dva in pol ha — lepo urejen prodam. Informacije vsako popoldne — Pograjc Mara, Partizanska 40 Celje.

CITRE dobro ohranjene prodam. Stoklas, Zagrad 105 Celje.

SPALNICO in dnevno sobo prodam. Ponudbe pod »Ugoden nakup«.

TOVORNI avto TAM 4500 kiper kason 4,20 motor generalna — prodam. Ponudbe pod »Ugodno«.

ZASTAVO 750 letnik 1965, avtoprikolico, dve trodelni okni in električni štedilnik poceni prodam. Basti Franc, Velenje — Stanetova 42.

DVODELNO okno novo prodam. Brečko, Tremarje.

FIAT 750 letnik 1971 ugodno prodam. Telefon 234-16 od 6-14 ure.

LUBAS harmoniko, dobro ohranjeno, trikrat uglašeno Bes, Es, As in C, F, B, prodam. Korent Maks, Trubarjeva 53 B Celje.

SADIKE vrtnic prodam po 6,00 ND komad. Plohl Joži-

ca, Rožna dolina 11 Nova Gorica.

SADNA drevesca raznih plemen, sort in oblik dobite osebno, nizke vrtnice pa tudi po pošti. Pišite po seznam. Anton Jelen, drevesnice Sentilj 63320 Velenje.

TROBENTO znamke »AMATI« z etuijem — popolnoma novo — ugodno prodam. Roman Fonda, Ul. Moše Pijade 8, Celje.

KUPIM

TRODELNO omaro kupim. Rebernik Marija, Krivica 9 Prevorje.

STANOVANJE

SOBO — prazno s kopalnico ali manjše stanovanje v Celju iščem. Ponudbe pod »Gradbenik«.

ISČEM prazno sobo za samca. Novakov Lazara GOP »Obnova« Celje.

ZAKONCA iščeta sobo in kuhinjo ali samo sobo z možnostjo kuhanja v Celju ali bližnji okolici. Oblak Vanja, Ljubljanska 33 Celje.

ZAKONCA brez otrok iščeta prazno sobo. Ponudbe pod »Kjerkoli v Celju ali okolici«.

NUJNO iščem enosobno stanovanje ali garsonjero za dve odrasli osebi in devetletnega otroka v Celju ali okolici. Ponudbe pod »Dobro plačilo«.

ZAPOSLOTEV

FRIZERKO sprejemem takoj. Bernard Peter, frizer Nazarje.

ORODJARJA in orodjarskega vajenca sprejemmo. I. Javoršek, orodna in strojna mehanika Celje, Ipavčeva 28.

TAKOJ zaposlim nekvalificiranega delavca. Vinko Robek, žično pletarstvo Celje, Lava I Novo naselje.

RAZNO

POTREBUJETE fotokopijo? Zglasite se na naslov: Angelca Brglez Prepisovanje in razmnoževanje Celje, Breg 44. Kopiram tudi iz knjig in drugih publikacij.

V CELODNEVNO oskrbo sprejemem dva otroka. Kolar Cecilija, Dobrna 34.

UPOKOJENKA gre za sobo varovati enega otroka — tudi na deželo. Ponudbe pod »Zanesljivaa«.

HOTEL

merx

ZAHVALA. Ob izgubi naše drage mame Marije Golob se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so darovali vence in jo spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala prečastitemu g. župniku za poslovilne besede in kolektivu Kolodvorske restavracije Celje ter Skupščine občine Šentjur. Zalujooče družine Kreuh, Malovrh in Golob.

BALETNA ŠOLA SONJA GORJANC

poučuje

BALETNE VAJE

Poučuje in korigira slabo držo otrok. Pouk je redno v I. Osnovni šoli v pritličju ob torkih in petkih od 18. do 19. ure.

BUNDE-VETROVKE ZA SLUŽBO IN ŠPORT

Velika izbira plaščev za jesen in zimo

425

VELEBLAGOVNICA
TEKNO
CELJE

Šentjurčani in okoličani!

Trgovsko in proizvodno podjetje MERX CELJE vas vabi v novo urejeno trgovsko hišo v Šentjurju, kjer boste v bodoče dobili veliko več:

— v prvem nadstropju bo bogata izbira:

postelnega perila, odej, pletenin, volne, metrskega blaga, moškega, ženskega in otroškega perila, konfekcije, klobukov, preprog in drugega.

— V adaptirani in razširjeni trgovini s tehničnim blagom boste lahko kupili: posodo, steklo, porcelan, pohištveno in stavbno okovje, gospodinske potrebščine, TV in radio aparate, gramofonske plošče, kasete, lestence, barve, lake, inštalacijski material, orodje, salonitne izdelke, talne obloge in drugo.

Obiščite preurejeno trgovino MERX — poslovalnica RESEVNA ŠENTJUR, kjer se boste prepričali, da se odslej marsikatera pot v Celje, Maribor in Ljubljano ne izplača.

»JAVNA SKLADIŠČA« — CELJE

podjetje v izgradnji

želi zaposliti

več TRANSPORTNIH DELAVCEV za delo v skladišču

Prednost imajo kandidati s transportno kvalifikacijo in urejenim stanovanjskim vprašanjem. Osební dohodki po akordu za opravljeno tonažo.

Kandidati naj dostavijo pismene vloge na naslov: »JAVNA SKLADIŠČA«, Celje, Cankarjeva 1 — p. p. 130.

FERRALIT

livarna sive litine in barvnih kovin, armature, mehanska obdelava. Zaradi razširitve proizvodnega programa vabimo k sodelovanju:

- OBLIKOVALCE (formarje) za livarno sive litine in barvnih kovin
- METALURŠKE IN STROJNE INŽENIRJE in TEHNIKE za delo v obratih in razvoju
- STRUJARJE
- VOZNIKE VILIČARJA
- ADMINISTRATORKE za obrate

POGOJI:

- pod a) KV delavci z 2-letno prakso,
- pod b) diplomirani inženir ali tehnik z 2-letno prakso,
- pod c) KV delavci z 2-letno prakso,
- pod d) izpit za voznika motornih vozil ali »F« kategorije,
- pod e) administrativni ali ekonomski tehnik z 2-letno prakso ali z 2-letno administrativno šolo in 4-letno prakso ali strojepiska 1 b razreda z večletno prakso.

Osební dohodki po Pravilniku o delitvi osebníh dohodkov.

Prijave sprejema Splošno-kačrovski sektor Ferralita Zalec, Šlandrov trg 22.

SLAVJE NA HOMU

Minulo nedeljo so se zbrali številni planinci in ljubitelji gora ter prirode na slovesnosti, ki so jo ob otvoritvi SAVINJSKE POTI in peti obletnici izgradnje Dragovega doma na Homu pripravili člani planinskega društva iz Zabukovice. Preko sto udeležencev se je zbralo na prostoru pred planinsko kočo, k pravemu prazničnemu vzdušju pa je prispevalo svoje tudi vreme. Okoliški hribi in cela Savinjska dolina, vse se je kopalo v tisočeri barvah jesenskega sonca.

Osrednji govor na tej priložnosti in za naše prilike kar preveč prereditvah je imel Božo Jordan, dipl. ing. in eden izmed glavnih tvorcev SAVINJSKE POTI, ki kot celovito zaokrožena pot povezuje vse hribovske postojanke v Spodnji Savinjski dolini. V svojem govoru zlasti poudaril pomen dejstva, da je med planinci vse mladine, ki rada in pridno zahaja v gore. Ob tej priložnosti so tudi podelili značke vsem planincem, ki so doslej med prvimi prehodili Savinjsko pot. Kot prva je prejela značko Savinjske poti iz rok ing. Boža Jordana, pionirka iz Polzele Darja Rozman, ki je kasneje pripela značke tudi vsem preostalim 26 dobitnikom, med katerimi je bila tudi Jožica Svetelšek, slepa planinka iz Celja.

Slavje na Homu je bila lepa prireditev in prizadevno planinsko društvo iz Zabukovice bo v društveno kroniko zopet lahko vpisalo pomemben dosežek.

EXPORT
KOVINOTEHNA
IMPORT

blagovnica **IDEAL**, Mariborska 7

GOSPODINJE!

TERMAL spet v prodaji!

Posoda TERMAL za cvrtje in pečenje ima naslednje prednosti:

- maščobno in brezmaščobno pečenje
- odporna proti površinskim poškodbam
- čiščenje z običajnimi čistili
- estetska in praktična

Mlini in mlinarji

— Piše DRAGO MEDVED

OD JOŠTA SOTEŠKEGA

Ob zaključku prejšnjega pričevanja o Joštovem mlinu smo bili priča hladnega sprejema male Alenčice. Toda moti se tisti, ki misli, da je bilo zdaj vseh težav konec. Voja je divjala, najtežji časi preizkušnje so šele prišli.

Voja je tekla. Neizprosno in kruto, kot je to lastno samo vojnam. Prvo zimo so bili Joštovi še skupaj v hiši na Kočevskem. Melč je bil takrat član okrožnega komiteja, vse dni in noči je hodil po kočevskih vaseh. Darinka je bila v skrbeh in ga je večkrat opozarjala, naj bo bolj previden. Tisti »pomirjevalni duha« hiše pa je bila Darinkina mama, ki je vedno znala vsako stvar postaviti na svoje mesto. Rekla je: »Pusti ga, on bo vseeno delal tisto, kar misli, samo miru ne boš imela v hiši.«

Spomladi so najprej pobrali Darinkinega brata. Darinka se točno spominja, da ko so cvetele trobentice na Kočevskem, sta se z Melčem ločila v neki zapuščen kočevski vasi in takrat je rekel: »Ne joči, živ bom ostal, vrnil se bomo v naš mlin, imela bova sina, ime mu bo Mihael.« Štiri leta se nista več videla, kajti takoj naslednji dan so zaradi izdaje ujele Melča v bunkerju skupaj z okrožnim sekretarjem profesorjem Šeškom. Toda Melč je ostal živ, ker je bil profesor Šeško plemenit človek, komu-

nist, ki je v svoji smrtni stiski mislil na druge. Znal je tako govoriti, da Melča niso ustrelili, sam pa je bil ustreljen skupaj s Tonetom Tomšičem. Za Melča pa so se začeli časi zaporov, taborišč po Italiji in drugod. Nekoč po vojni so domači naleteli v Primorskem dnevniku na članek o internirancih in tam je Darinka brala: »Bil je z nami v barakah mlad človek, velik, lep, z brki, vsekakor mož. Trdil je, da je s Štajerskega, da se piše Jošt in da je bil mlinar. Ta Jošt je vedno mislil s svojo glavo. Rekel je na primer nekdo: »To je pa žebelj.« »Že,« je preudaril mlinar, »pravzaprav pa je to samo kos žice, ki je na koncu zadebeljena.« »Vidiš, bedake,« je pritrjevala baraka, »saj res, žica, ki je na koncu zadebeljena.«

Prišlo je neurje, begali smo, da nam ne bi voda šotore odnesla. In že nam je ta Jošt, ali kar je že bil, prinesel krampe in lopate in nas nagnal kopat jarke. Mraz je bil in ta molčeči možakar je iz sam bogvedi česa skrojil nekaj jopam in kapam podobnega.

Darinka poudarja, da je

to tisto, zaradi česar misli, da je Melč ostal živ v najtežjih časih.

Sama je medtem preživljala vojno, begunstvo, ilegalno, beg in strah, ta strah. Po vojni je dobila medaljo za hrabrost, a tako kot ona se menda ni nihče bal umreti, kakor sama pripoveduje. Saj je imela mamo, ki se ni mogla ganiti, dve punčki, za katere ni vedela, ali se imata očeta. Alenčico je vodila s seboj po Blokah, dokler je mogla, sedemletna Breda pa je morala skrbeti za staro mamo, ta mama pa je skrbela za vse.

Ko so se v Ribnici utrdili »belci«, je mama odločno dejala Darinki: »Ti beži, ker imaš otroke, mi bomo že kako, saj smo med živimi ljudmi!« Učila je Bredo pisati in brati in obe eno samo molitev: da bi bilo konec vojne in da bi se vrnila atek in mamica.

Darinka je skušala obdržati zvezo s to ubogo družinico, vendar se je zadnje leto vojne znašla tam v daljnem Barju, v invalidskem taborišču. Tam je prežela prvo in edino zaresno nagrado za kulturno delo. Tja so jih

pripeljali z angleškimi letali in v civilni obleki je bila bela vrana med samimi uniformami. Vojaško obleko ji je dal intendant, pa še prav ponošena je bila. Kmalu je pripravila kulturni večer s Primorci, ki so se vračali v »Frekomorsko«. In takrat ji je prvič prišlo prav, da je znala nekaj pesmi na pamet. To je bil nepozaben večer Kosovelovih pesmi. Prišli so tudi Hrvat, v prvi vrsti pa je sedel prav tisti intendant. In ko je Darinka prišla v svojo borako, jo je čakala na postelji lepa uniforma!

Ko je bilo vojne konec, so se najprej iskali po časopisih. Melč se je vrnil s Koroškega kot oficir Tomšičeve brigade, vzel Darinko iz vojne bolnišnice in skupaj sta se odpravila iskat družino. Našla sta jo v Ribnici. Obe punčki sta strmeli v moža s peterokrako zvezdo, to čudo od očeta, ki je pravil, kako so na Koroškem zaplenili cele vlake orožja, oblek in blaga. Darinkina mama je z vzdihom premerila njegovo obleko s prekratnimi rokavi in preozkimi hlačnicami.

Doma v mlinu pa so bili ves ta čas vojne neki Nemci, ki so se šele zadnje dni umaknili. Ostala je le kuharica, ki je že prej bila v službi pri Joštovihi. Tisti dan, ko so se vrnili, je ravno kruh dajala iz peči. Sestlečna Alenčica je mamo pocuknila za krilo in vprašala: »Mami, kaj je tisto okroglo?« (Mislija je na hlebce kruha).

Melč je začel delati, vsega je bilo dosti in preveč: obnove, meljave, aktivističnega dela. Hiša je bila spet vedno polna ljudi, vrata niso bila nikoli zaprta. In nato so dobili še fantka, ki mu je bilo ime Mihael, po Melčevem očetu. »Oh,« je rekla Darinkina mama, »pa prav Miha mora biti.« »Nu,« sem jo mirila, »saj ne bo Miha, Miheč bo.« In ostal je Miheč — še devet let, potem pa ga je vzela cesta. Darinka pravi: »Tako, vidite, vojna in vse drugo je postala pravljica, kar je minilo. To pa je resničnost, to ne mine.« Seveda, to pa so povsem potrdili vnuki, ki so pričeli prihajati drug za drugim.

(Nadaljevanje in konec prihodnjic)

Tri generacije v Joštovem mlinu